

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Черкаське регіональне відділення
Соціологічної асоціації України**

VII Студентська науково-практична конференція

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ПОГЛЯД МОЛОДІ**

Матеріали конференції

**м.Черкаси 2015
21-22 квітня 2015 р.**

Проблеми та перспективи розвитку економіки України: погляд молоді.
Матеріали VII Студентської науково-практичної конференції.
(21-22 квітня 2015 р. м. Черкаси). – Черкаси: ЧДБК, 2015. – 229 с.

Розглянуто актуальні проблеми національної економіки з інноваційного погляду на участь бізнесу в економічних відносинах з урахуванням зарубіжного досвіду та світових тенденцій, висвітлено особливості та перспективи її розвитку. Окрему увагу приділено самореалізації молоді в сучасних українських реаліях.

Організаційний комітет

Голова оргкомітету – Куклін Олег Володимирович, директор Черкаського державного бізнес-коледжу, доктор економічних наук, професор.

Члени оргкомітету:

Азьмук Надія Анатоліївна, заступник директора з навчально-методичної роботи Черкаського державного бізнес-коледжу, кандидат економічних наук.

Дудко Людмила Андріївна, голова Черкаського регіонального відділення Соціологічної асоціації України, кандидат соціологічних наук.

Здир Віктор Анатолійович, завідувач відділення обліку та фінансів Черкаського державного бізнес-коледжу, кандидат економічних наук.

Кузнецова Наталія Богданівна, завідувач відділення економіки і підприємництва Черкаського державного бізнес-коледжу, кандидат економічних наук.

Секретар оргкомітету:

Величко Яна Михайлівна – адміністратор бази даних (обслуговування ЄДЕБО)

Адреса оргкомітету: м. Черкаси, вул. В'ячеслава Чорновола, 243,
тел. (0472)-64-05-15

ЗМІСТ

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

Литвиненко А.В.	Сучасний стан національної економіки: диспропорції соціально-економічного розвитку регіональних територій	7
Пасічник Н.С.	Рівень життя українців в 2014-2015 роках	9
Овчиннікова Л.А.	Розвиток людського потенціалу в умовах глобалізації економіки	12
Ващук А.Л.	Аналіз мінімальної заробітної плати країн світу та в Україні	14
Щур Г.В.	Національне виробництво України	16
Карасьов В.М.	Проблеми сталого розвитку світового суспільства та шляхи їх подолання	19
Пересунько М.С.	Використання європейського досвіду у вирішенні проблем розвитку малого бізнесу в Україні	24
Скалецька О.І.	Ризики розвитку малого підприємництва в Україні	28
Демченко Т.Г.	Національна економіка в системі глобалізаційних процесів	32
Колосова В.О.	Загрози та безпека економічних інформаційних систем	36
Сиротюк Д.В.	Стратегія виживання підприємств в умовах економічної кризи	39
Черніченко Н.Г.	Зовнішня торгівля як чинник макроекономічного розвитку	41
Добровольська К.О.	Молодіжне безробіття та шляхи його подолання: регіональний аспект	45
Попова Н.В.	Проблеми та наслідки безробіття молоді	48
Сергієнко В.С.	Молодь на ринку праці в Україні	51
Плахотник О.С.	Інноваційна економіка: перспективи для України	54
Буць Р.А. Корчан О.В.	Інноваційні технології споживчих товариств Черкащини	57
Славінська А. С.	Офшорні зони: відтік капіталу чи приплив інвестицій	61

Довгановська А.І.	Найпоширеніші види заробітку в Черкаській області під час кризи	63
-------------------	---	----

Секція 2. Бухгалтерсько-аналітичне та фінансове забезпечення підприємництва

Щур Г.В.	Девальваційна пастка для економіки України	67
Бугаєнко К.А.	Держбюджет та проблеми бюджетного дефіциту в Україні	70
Гаврюшенко Ю.П.	Сучасний стан іноземного інвестування в Україні	72
Тарасюк О.О.	Недоліки монетарної політики в Україні	75
Рябуха С.І.	Сучасний стан податкової системи України	78
Жмурко А.В.	Сучасний стан банківської системи в Україні	81
Дика А.В.	Система гарантування вкладів фізичних осіб: вітчизняний та міжнародний досвід	84
Єжель А.О.	Переваги та недоліки використання електронних грошей	87
Фалілеєва В.О.	Стан і перспективи розвитку інтернет-трейдингу в Україні	90
Щербакова М.О.	Основні проблеми та напрями удосконалення фінансового контролю і аудиту в сучасних умовах	92
Маган І.В.	Передумови та необхідність впровадження екологічного обліку на підприємствах України	95

Секція 3. Маркетингові аспекти підприємницької діяльності

Шелест К.О.	Instagram як інструмент просування брендів в мережі Інтернет	99
Кацюба А.А.	Product placement як глобальна стратегія просування	101
Гаврильченко К.П.	Адвергеймінг	103
Пустова Я.М.	Сарафанний маркетинг	106
Бобрецька А.Ю.	Блог як сучасний засіб комунікації та ефективний спосіб заробітку	108
Савченко Ю.І.	Як завоювати клієнта в секторі B2B?	110

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

Lishchenko O.I.	Distance learning	113
Parhamin I.I.	IELTS as a Way to International Education	115
Lysenko N.V	How to start a business online	117
Троценко Є.Л.	Англомовні запозичення в українській економічній термінології	119
Kolosova V.O.	Business buzzwords you'll need to know in 2015	121
Kot M.V.	Business - the changes in Ukraine a year after the change of government	123
Погорецька І.С.	Способи творення неймінга підприємства	128
Garbar M.O.	How to succeed at marketing	130
Voloschenko O. V.	5 Marketing trends for 2015	134
Shtelmah I.O.	The current state of economic development of Ukraine	136
Усенко І. О.	Значення вивчення іноземної мови для майбутніх бухгалтерів	139
Kislinskiy V.V.	The decline of western taxation	141
Шелест К.О.	Копірайтинг та рекомендації щодо написання рекламних текстів	143
Doroshenko V.S.	The Future of English	145
Kryvorog S.R.	Academic Writing	149
Хорунжа Д.П.	Особливості кодифікації соціально-економічних термінів на сучасному етапі	151
Zubenko T.V.	Bankruptcy commercial banks: causes and ways to prevent	153

Секція 5. Молодь у сучасному світі: цінності, життєві плани, самореалізація

Бабій Д.С.	Міжнародна академічна мобільність студентів	175
Тупота В.І.	Вплив грошей на мотивацію поведінки і діяльності людини	161
Кононенко В.А.	Вплив релігії на становлення та розвиток економіки України	165
Ковшевацька Н.В.	Формування духовного світу сучасного українця	167

Гриньов М.О.	Основні проблеми та тенденції самовизначення молоді	170
Швець В.С.	Цінності сучасної молоді	174
Ситник Є.В.	Субкультури в молодіжному середовищі	178
Дорошенко А.Л.	Формування економічної культури студентської молоді	182
Руденко Я.Г. Колосов М.О.	Ціннісні орієнтації сучасної студентської молоді	186
Яцентюк С.О.	Формування ціннісних орієнтацій сучасної молоді	189
Антонів М.Р.	Вільний час сучасної молоді: соціологічний погляд	192
Овчаренко В.В.	Моральні цінності сучасної молоді	194
Явник О.Д.	Інтернет як простір самореалізації молоді	198
Бараненко Д.В.	Сучасна молодь в соціальних мережах	201
Чорненко О.С.	Time-management як головний інструмент розвитку особистості	202
Стецун Л.Я.	Цінності і самореалізація сучасної молоді	205
Голота В.В.	Наркоманія як вид девіації в молодіжному середовищі	210
Чубіна А.С.	Злочинність в молодіжному середовищі як прояв девіантної поведінки	211
Шпильовий Р.В.	Молода сім'я України	213
Міщенко Ю.І., Темна В.В.	Енергозбереження у побуті – вимога часу	218
Гріненко В.А.	Самореалізація в дизайнерській творчості	220
Забудська Ю.О.	Молодіжні громадські організації в Україні	223
Тімакова К.О.	Від Сексуальної революції до Революції Гідності	225

**СУЧАСНИЙ СТАН НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ДИСПРОПОРЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
РЕГІОНАЛЬНИХ ТЕРИТОРІЙ**

Литвиненко А.В., студент Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Цибань А.О.

Диспропорції розвитку регіональних територій є однією з основних проблем світового розвитку будь-якої держави. Це обумовлено тим, що посилення дисбалансу соціально-економічного розвитку суттєво ускладнює проведення єдиної політики соціально-економічних перетворень, формування загальнодержавного ринку товарів і послуг, збільшує загрозу регіональних криз, дезінтеграції національної економіки. Регіональні диспропорції гальмують забезпечення високих темпів економічного зростання на всій території держави. Відбувається територіальний перерозподіл економічного потенціалу, його зосередження в обмеженій кількості самих сильних регіонів. На цьому ґрунті і формується проблема диспропорційності територіального соціально-економічного розвитку, яка постійно привертає увагу економістів і політиків, теоретиків та практиків.

На сьогоднішній день проблема диспропорційного розвитку регіонів в Україні є дуже актуальною, оскільки, внаслідок ряду подій (конфлікт на сході, анексія Криму та геополітична напруга) відбулося фізичне випадіння з економічного обороту, значної частини території країни та розташованих на ній великих промислових підприємств, які формували основу цілих галузей та експорту.

З 2014 року, внаслідок неоголошеної війни українська економіка переживає складні часи. Зокрема, за підсумками 2014 року рівень ВВП склав - 4,3%. В 2015 році можна очікувати продовження спаду економіки України

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

на рівні 2,5-4% ВВП, цей прогноз буде актуальним за умови збереження тієї ситуації, яка є в країні на сьогоднішній день.

Станом на початок 2015 року, за рівнем соціально-економічного розвитку регіони поділялись так: першу п'ятірку очолюють Київська, Хмельницька, Дніпропетровська, Івано-Франківська область і місто Київ; останні місця займають Донецька, Луганська, Сумська, Кіровоградська, Чернівецька область. Тоді як Автономна Республіка Крим (АРК) на початок 2014 році посідала місце між 16-20.

Незважаючи на відносно невелике значення АРК для української економіки, її анексія негативно впливатиме на ВВП країни, через кооперативні відносини з іншими регіонами країни. Втрата Криму оцінюється деякими експертами 3,9-4,2% ВВП.

Набагато більший вплив має ситуація у східних областях. По суті, українська тяжка та обробна промисловість базувалися на двох регіональних вузлах: Донбасі і ланцюгу Дніпропетровськ - Запоріжжя. Упродовж 2014 року один з цих регіональних промислових вузлів випав з економічного обороту країни. На східний регіон - Донецька та Луганська області - припадало до 16% ВВП країни, у тому числі 25% промисловості і 7% продукції сільського господарства. Тоді як в 2013 році припадало до 25% ВВП країни. Руйнування найбільшого промислового району матиме системний і, очевидно, тривалий вплив на українську економіку, особливо на економіку суміжних областей. У тій чи іншій мірі це зачіпає майже усі галузі виробництва, у тому числі гранично далекі від областей, охоплених конфліктом.

Отже, диспропорційний розвиток території в Україні є однією з основних проблем національної економіки на сучасному етапі. Саме тому підвищення ступеня єдності та згуртованості країн – учасників Євросоюзу (ЄС) є важливим аспектом процесу європейської інтеграції. Результатом

цього є істотне зростання коштів, виділених на удосконалення регіональної політики країн ЄС, а також визначення як пріоритетної мети вирівнювання розвитку регіонів у першому розділі Єдиного європейського акту. На даний час вирішення головної проблеми диспропорційності розвитку регіональних територій, яка склалася в Україні є перемога в на сході і відновлення промисловості та розвиток аграрію.

СУЧАСНИЙ СТАН НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: РІВЕНЬ ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В 2014-2015 РОКАХ

Пасічник Н.С., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Цибань А.О.

Сучасна економіка є нестабільною і невизначеною. Влада змінюється, але жодного разу українці не були впевнені у майбутньому. На цьому тлі гостро постає проблема рівня життя населення, зокрема розміру доходів та вартості життя.

Рівень життя є однією з найважливіших соціально-економічних категорій, що характеризує становище людини в суспільстві, можливості реалізації її потреб, можливості людського розвитку.

Згідно рейтингової оцінки соціально-економічного розвитку регіонів України по оперативним даним за січень-грудень 2014 року станом на 10.03.2015, перше, друге та третє місця, за усіма сферами соціально-економічного розвитку, займають відповідно Київська, Хмельницька та Івано-Франківська області, а три останніх місця посідають – Чернівецька, Донецька та Луганська області.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

На сьогоднішній день прожитковий мінімум в Україні становить всього 1176 грн, в той час як мінімальна зарплата залишається на рівні 1218 грн. У січні 2015 року розмір середньої номінальної заробітної плати штатних працівників підприємств, установ, організацій (із кількістю працюючих 10 осіб і більше) становив 3455 грн. і порівняно з січнем 2014 року збільшився на 9,1%. Середній розмір оплати праці в усіх регіонах був вище рівня мінімальної заробітної плати, лише у трьох з них заробітна плата перевищила середню по країні: м.Київ – 5385 грн., Донецька область – 4359 грн., Дніпропетровська – 3735 грн. Найнижчий рівень заробітної плати, який не перевищував 74% від середнього по економіці, спостерігався у Тернопільській, Чернівецькій та Херсонській областях.

За даними Пенсійного фонду України середній розмір пенсії станом на 1 січня 2015 року становив 1455,75 грн, що на 2,6 % менше від розміру середньої пенсії станом на 1 січня 2014 року. Мінімальна пенсія (949 грн.), яку отримує більшість українських пенсіонерів, за міжнародними стандартами - це пенсія бідності, на рівні країн третього світу. Наслідок - різке погіршення рівня життя більшості пенсіонерів.

Індекс споживчих цін за даними Держстату України у січні–лютому 2015р. становив 108,6% (у відповідному періоді попереднього року – 100,8%). Вже з початку року, продукти харчування та безалкогольні напої подорожчали на 10,7%. Найбільше (на 35,7–24,5%) підвищилися ціни на овочі, фрукти та рис. На 17,8–8,3% стали дорожчими риба та продукти з риби, соняшникова олія, продукти переробки зернових, цукор, безалкогольні напої, хліб, маргарин, макаронні вироби. Водночас на 0,8% та 0,5% знизилися ціни на свинину та м'ясо птиці. Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 2,1%, що зумовлено підвищенням цін на утримання та ремонт житла на 11,5%, тверде паливо на 4,3%, а також плати за водопостачання та каналізацію на 3,1% і оренду житла

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

на 2,9%. Зростання цін у сфері охорони здоров'я на 7,6% переважно зумовлено подорожчанням фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання на 9,2%. Крім того, на 6,3% стали дорожчими амбулаторні послуги. Підвищення цін на транспорт у цілому на 17,8% пов'язане з подорожчанням автомобілів на 43,7%, палива та мастил на 19,8%, а також транспортних послуг на 5,8%.

Через фінансові труднощі українці вже почали купувати на 5-10% продуктів менше звичайного. До того ж люди змушені переходити на дешевші продукти: наприклад, замість яловичини або свинини купують курятину. Однак і куряче м'ясо через те, що найпотужніші українські птахофабрики розташовані на території Донбасу, значно подорожчало. Крім того, якщо в березні 2014 року - 37% українців економили на продуктах, то тепер ця цифра зросла до 56%. Разом з тим, рік тому економили на одязі та взутті 38%, а почали на них економити - 53%. Також, згідно з даними Держстату, заборгованість населення за оплату комунальних послуг лише за грудень зросла на 7,4%, перевищивши 14,7 млрд грн. Напевно, зростання тарифів на газ і теплопостачання, яке зажадало додаткових витрат на субсидії, тільки збільшить суму боргу.

Нинішній рівень благополуччя українців нагадує недавнє минуле. Одним з індикаторів є ціни на нерухомість. Середні ціни на житло у лютому становили 1300-1700 дол за кв м. Такі цифри були на межі 2004-2005 років, адже у 2004 році ціна "квадрата" перетнула позначку 1 тис дол.

Ми давно вже платимо за все не за світовими цінами, а за місцевоукраїнськими, які часто перевищують світові. В Україні польські яблука і сири, бразильська свинина, єгипетська картопля, литовська буряк, турецький трикотаж коштують дешевше місцевих аналогів. А багато речей - значно дорожчі, ніж в сусідніх країнах. Одяг та взуття, побутова техніка та автомобілі в Україні продаються за такими цінами, що в сусідніх Польщі чи

Чехії на ті ж гроші можна було б купити все в подвійному - потрійному розмірі.

Отже, найважливішим напрямом соціально-економічної політики нашого уряду повинно бути досягнення стійкої позитивної динаміки добробуту населення, зокрема підвищення заробітної плати працюючого населення. Також необхідно встановити реальний прожитковий мінімум, удосконалити методику його визначення, яка має узгоджуватися із соціально-економічними умовами, що змінюються в країні, а також з необхідністю переходу до міжнародних стандартів в умовах зростаючої глобалізації.

РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Овчиннікова Л. А., студентка Черкаського інституту банківської справи

Науковий керівник: Руденко І. І.

Глобалізація економічного життя за останні два десятиліття стала однією з найбільш актуальних проблем економічної науки, предметом запеклих дискусій. Це обумовлено прискореним розвитком комунікаційно-інформаційних систем, що значно поглиблюють ресурси людського розвитку з питань отримання інформації, збільшення мобільності та якості людського потенціалу. Констатація цієї обставини стала майже обов'язковим атрибутом як численних научно-дослідних публікацій, так і практично всіх підручників по світовій економіці та міжнародних економічних відносин.

Дослідженню даного питання присвячено багато робіт зарубіжних і вітчизняних учених, зокрема М. Алле, І. Валлерстайна, М. Кастельса, Т. Левітта, П. Ратленда, Д. Хелда, П. Друкера, Л. Туроу, М. Уотерса, Е.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

Акопова, Л. Андрєєва, Л. Бляхмана, Е. Кочетова, В. Овчинникова, С. Соколенка, Т. Савелка, І. Ханіна та І. Сазонця, В. Письмака.

Разом із тим, невирішеність означеної проблеми вимагає проведення подальших наукових розвідок.

Глобалізація - процес перетворення світової економіки в єдиний ринок товарів, послуг, капіталів, робочої сили і знань, поступальний розвиток інтернаціоналізації. Глобалізація економічної діяльності є однією з головних тенденцій розвитку сучасного світу, що величезним чином впливає не лише на економічне життя, але й тягне за собою політичні (внутрішні й міжнародні), соціальні і навіть культурно-цивілізаційні наслідки.

Невпинне зростання процесу глобалізації нашоєхує науковців на дві абсолютно протилежні думки. Одні вважають, що це об'єктивний корисний процес, який має ключове значення для розвитку світової економіки в майбутньому. Інші ж стверджують, що глобалізація веде до збільшення нерівності між країнами й у їхніх межах, породжує загрозу зростання безробіття і зниження рівня життя та слугити гальмом на шляху соціального прогресу.

На одному полюсі сучасної світової економіки концентруються країни – глобальні лідери з домінуванням США. На основі вдалої багаторічної експансії у всіх сегментах світового ринку, накопиченого у безпрецедентних масштабах капіталу ключовими детермінантами їх успіху стають інтелектуалізація, соціалізація, екологізація, деіндустріалізація економіки, пріоритетність знань та інформації, розвиток “людського капіталу”.

На іншому полюсі світової економіки – більшість країн, для котрих економічна глобалізація проявляється як якісно нові умови розвитку, на які практично неможливо впливати, але обов'язково треба враховувати. Особливо важливо враховувати масштаби і динаміку процесу становлення

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

системи глобального управління ресурсами планети і перерозподілом світового доходу, який не є еквівалентним.

Важливим залишається питання людини і її місця в глобалізованому суспільстві. Адже від глобальної людини XXI ст. Вимагається особлива мабільність, здатність адаптуватись до жорстких змін умов життя, зміни професій. Вищою метою глобальної цивілізації є створення поза національного громадянина світу, громадянина єдиного світового людського співтовариства, єдиної світової держави. А чи залишиться людина вищою соціальною цінністю в такій глобальній державі? І чи буде така глобальна людина і її розвиток вищою метою суспільного розвитку? Тут є сумніви і загрози.

АНАЛІЗ МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ КРАЇН СВІТУ ТА В УКРАЇНІ

Ващук А.Л., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник : Глигало Н.А.

Відповідно до Конституції України кожен громадянин має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає. Держава, в свою чергу, створює умови для повного здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності.

Закон України «Про оплату праці» визначає економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників та спрямований на забезпечення відтворювальної і стимулюючої функцій заробітної плати.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

У відповідності з цим Законом, мінімальна заробітна плата являє собою законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може здійснюватися оплата за виконану працівником місячну, а також погодинну норму праці. Мінімальна заробітна плата є державною соціальною гарантією, обов'язковою на всій території України. Встановлюється мінімальна заробітна плата Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України не рідше одного разу на рік у Законі «Про Державний бюджет України».

Винагорода, яку отримують працівники за свою працю вимірюється в коштах, на які з впливом інфляційних процесів дедалі менше можна придбати. Реальна мінімальна та номінальна заробітна плата суттєво відрізняються. Мінімальна заробітна плата – це сума грошей, яку одержує працівник за місяць. Реальна – це та кількість товарів і послуг, яку працівник може придбати на свою номінальну заробітну плату. Вартість вітчизняної грошової одиниці (курсу гривні до долара) суттєво впливає на розмір реальної заробітної плати, адже ми використовуємо значну частку імпортованих товарів.

До 2015 року в Україні, після економічної кризи 90-х, рівень мінімальної заробітної плати постійно зростав, і не тільки номінально, а й реально. Вже на початок 2015 року всі досягнення попередніх років були знівельовані, причиною цього став незмінний рівень мінімальної заробітної плати у 2015 та зростання курсу долара практично вдвічі. Станом на 01 березня рівень мінімальної заробітної плати за останні 12 років досягнув дна – 43.87\$.

Причинами знецінення вартості оплати праці в Україні стали корупція, окупація частини території та військові дії, валютні спекуляції, бездіяльність НБУ, неналежна увага влади до міцності національної грошової одиниці.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

Серед країн світу мінімальна зарплата різниться відповідно до розвитку економіки. Найгірші соціальні гарантії в Уганді та Кубі, адже мінімальна зарплата в цих країнах менше 10\$. Найкраще за гарантованою оплатою праці відчують себе громадяни Швейцарії, Норвегії, Австралії, Люксембургу, Монако, та Нової Зеландії де мінімальна місячна оплата праці законодавчо закріплена на позначці не менше 2 000 \$.

Наші сусіди, Польща та Словаччина, за останнє десятиліття зробили суттєвий стрибок мінімальної заробітної плати, підвищивши її більш ніж вдвічі.

За рівнем середньої заробітної плати в Україні лідирує Київська область, найгірші показники у Тернопільській області. За видами економічної діяльності найбільша середньомісячна заробітна плата штатних працівників у сфері авіаційного транспорту, фінансовій та страховій діяльності, найнижча - поштової та кур'єрській діяльності.

Досвід європейських країн свідчить, що серйозне та ефективне реформування оплати праці можливе лише при довгострокових економічних реформах та налагоджені суттєвих товарообігів з країнами всього світу, і тільки тоді країна буде стабільною, надійною та розвинутою.

НАЦІОНАЛЬНЕ ВИРОБНИЦТВО УКРАЇНИ

Щур Г.В., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Цибань А.О.

Стан виробництва країни – запорука продовольчої безпеки країни, що являє собою безперервний рух індивідуальних капіталів, кругообороти яких

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

взаємно переплітаються, утворюючи єдиний ланцюг економічних відносин, що проявляються через ринок, купівлю-продаж товарів.

Національне виробництво в Україні характеризується зниженням обсягів виробництва базових галузей економіки України за 2014 рік, що становило –9,6% у річному вимірі. Суттєве погіршення обсягів виробництва в 2014 році було обумовлено веденням військових дій на сході України та низьким зовнішнім попитом на фоні накопичених макроекономічних дисбалансів у попередні роки.

У вітчизняному виробництві провідну роль відіграє промисловість, вона є ядром виробництва, що тісно пов'язана міжгалузевими зв'язками з усіма іншими галузями та в значній мірі впливає на подальшу їхню роботу.

Промислове виробництво України у 2014 рік, знизилось на 10,7%, в основному під впливом ведення військових дій на сході України починаючи із квітня та їх активізації в серпні. Найбільше зниження було зафіксовано саме в Донецькій та Луганській областях 31,5% та 42% відповідно через руйнування транспортної інфраструктури та виробничих потужностей. Від'ємний внесок цих областей у зміну промислового виробництва за рік становив 8,5%. У зв'язку з небезпечною ситуацією на сході України було зупинено виробництво всіх підприємств хімічної промисловості та майже всіх шахт, що розташовані в зоні проведення антитерористичної операції.

Щодо видів промислової діяльності, то добувна промисловість найбільше постраждала військових дій, зокрема видобування обсягів вугілля за 2014 рік знизилася на 30,5%, у 2013 році видобуток вугілля становить 32,3 млн. тонн. Дефіцит вітчизняної сировини був одним з гальмуючих чинників розвитку металургії, виробництва коксу та продуктів нафтопереробки і постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

Обсяги виробництва машинобудування за 2014 рік знизилася на 21,3% в основному під впливом ускладнених торговельних відносин з Росією.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

Найгірша динаміка спостерігалася у вагонобудуванні, майже повністю орієнтованому на ринок СНД, – кількість випущених вагонів за рік зменшилася в 4,2 раза до 6 тис. шт. Невідповідність української продукції європейським стандартам поки що не дає змогу вийти на ринки ЄС. Водночас збільшення державних витрат на оборону стимулювало зростання обсягів виробництва техніки військового призначення.

Харчова промисловість перебувала під різноспрямованим впливом факторів, обсяги її виробництва за 2014 рік збільшилися на 2%. Через заборону РФ ввезення на її територію деяких продуктів, виробництво сирів знизилось на 21,7%, шоколаду – на 29,7%. Водночас лібералізація торгівлі з ЄС дала змогу наростити обсяги виробництва м'яса свиней на 34,6%, м'яса свійської птиці – на 16,1%, овочів – на 20,3%. Загалом за 11 місяців 2014 року експорт продовольчих товарів до Росії знизився на 48,4 % порівняно з відповідним періодом минулого року на 838 млн. доларів США, а до країн ЄС збільшився на 14,1% або на 539,2 млн. доларів США.

Єдиною галуззю, виробництво якої зростало, було сільське господарство завдяки рекордному врожаю зернових культур 63,79 млн. тонн, що в порівнянні з 2013 роком (63 млн. тонн) на 2,4%. Від рівня врожайності зернових культур залежить добробут населення, гарантування національної продовольчої безпеки, експортні можливості країни.

Основна причина, що призвела до негативних змін в падінні промислового виробництва, насамперед, пов'язана з проведенням АТО. Насьогодні залишається ще одна проблема – це відсутність гарантій стабільності. Відбувається переділ майна підприємств-виробників, рейдерські захоплення – відбирають це майно. В результаті – процес виробництва спокійно працювати не може.

Для пом'якшення цих негативних наслідків потрібно:

- навести порядок на валютному ринку;

- зробити контрольований курс;
- знаходження нових ринків збуту для існуючих підприємств-виробників;
- знайти нових партнерів для довгострокової та взаємовигідної співпраці існуючих підприємств-виробників;
- гарантувати на законодавчому рівні неприпустимість переділу будь-якої власності;
- стабілізувати ситуацію на всій території України, не тільки на сході.

ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СВІТОВОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

*Карасьов В.М., студент Черкаського державного бізнес-коледжу
науковий керівник: к.е.н. Кузнецова Н.Б.*

Проблема сталого розвитку є однією з найбільш актуальних у сучасному світі. Вона є об'єктом активного обговорення світовою спільнотою, вже багато років стоїть у порядку денному найвпливовіших міжнародних організацій, їй присвячені сотні урядових і міжурядових програм.

Хотілося б зосередити увагу на значимості проблеми сталого розвитку. Її гострота не спадає з часом, а навпаки – зростає. І це за умов тієї великої уваги, що приділяється їй у всьому світі урядами, громадськими організаціями, вченими, пересічними людьми. Це свідчить, що заходи, які вживаються світовою спільнотою для її розв'язання, не забезпечують очікуваних ефектів, а ресурси, які виділяються для цього є недостатніми. Схоже, що зусилля світової спільноти у напрямі реалізації сталого розвитку є неадекватними тим загрозам, що продукуються подальшим поступом

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

людської цивілізації. Потрібна зміна самої парадигми розвитку, яка сформувалася вже в далекому минулому і не відповідає сучасним реаліям, до яких перш за все відносяться глибина та швидкість зміни умов життєдіяльності людини. Глобалізований світ сьогодні потребує нових, інноваційних підходів до визначення фундаментальних засад його сучасного розвитку.

Саме тому кожна розвинута країна має зосередити увагу на розробці і впровадженню національної парадигми сталого розвитку, оскільки вона орієнтується на формування системи концентрованих, науково обґрунтованих та легалізованих уявлень про цілі, пріоритети, зміст, способи й засоби ресурсоефективної господарської діяльності держави. Значною мірою вона повинна поєднувати практичну природоохоронну діяльність, яку спрямовує екологічна політика і природоохоронну ідеологію, що певним чином матеріалізується у системі державних функцій та екологоорієнтованих норм.

Щодо України, то можна констатувати, що в країні продовжує зберігатись екстенсивний тип розвитку економіки, який зумовлює нефективність і нераціональність використання природних ресурсів та деградацію середовища існування людей. Характерними також є глибинні диспропорції між загальнодержавними і регіональними економічними інтересами, невідповідність між розміщенням природо-ресурсного та соціально-економічного потенціалу, зростаюча науково-технічна і технологічна відсталість.

В нашій країні надалі посилюється радіаційне, хімічне, теплове та інші види забруднень, які значною мірою, в першу чергу, впливають на рівень і тривалість життя людини, її здоров'я і загальну працездатність.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

Стратегія сталого розвитку України повинна враховувати широкий спектр глобальних тенденцій, пов'язаних із ними ризиків і загроз на майбутнє.

Важливо підкреслити, що концепція сталого розвитку має розроблятися на принципах забезпечення екосистемної цілісності та інтегрованого управління, в основі яких є динамічний процес ефективного використання ресурсів, на засадах гармонізації економічних, екологічних і соціальних інтересів.

Загалом, у теоретико-методологічному аспекті національної парадигми сталого розвитку, урахувуючи багатий міжнародний і національний досвід, необхідно зробити нові акценти на людиноцентричності, поставивши, з одного боку, у центр розвитку людину та її інтереси в конкретному середовищі життєдіяльності, а з іншого – забезпечити її потужним економічним інструментарієм, адекватним потребам виробництва і вимогам сталого й збалансованого природокористування.

Виходячи із зазначеного перш за все треба зосередитися на економічному інструментарії сталого розвитку, на новій, так званій "зеленій економіці" як дієвому інструменту впорядкування взаємовідносин між людиною і природою.

Необхідно зазначити, що з різних позицій розгляду цього питання потребують розробки заходи з подолання екологічних проблем. Так, економіка, як інструмент упорядкування відносин людини з природою, може в різні періоди часу орієнтувати потоки фінансових ресурсів на першочергове вирішення пріоритетних цільових завдань (рис. 1).

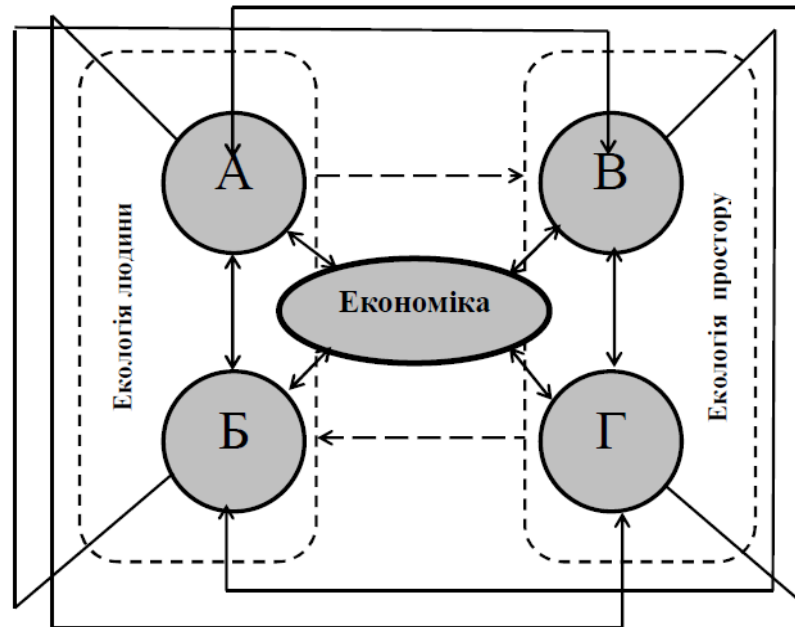

Рис. 1. Напрями впливу економіки на забезпечення сталого розвитку національного господарства

Значення: А – біофізіологічна сутність людини (індивідуальне, популяційне здоров'я людини та ін.); Б – надбіологічна сутність людини (духовність, культура, соціальний та виробничий потенціали та ін.); В – квазіприродні та артприродні утворення (екологоорієнтована техносфера); Г – природні утворення (біосфероформуючі компоненти).

Зрозуміло, щодо кожного окремого територіального утворення вони можуть суттєво відрізнятися. Однак головним залишається забезпечення гармонійних відносин між екологією людини та екологією простору, в якому вона функціонує. Таким чином, категорія "зелена економіка" в теоретичному аспекті має дуже широке трактування, в якому її розуміння як інструменту управління процесами, пов'язаними із забезпеченням гармонійних відносин і сталого розвитку, стає визначальним.

Як видно із наведеної схеми, нова "зелена економіка" є невід'ємною від категорії простору, у якій територіальний аспект набуває нового, більш глибокого просторового змісту. Саме "зелена економіка" інтегрує в собі екологію людини та простору в одне системне ціле за допомогою

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

економічних, у тому числі ефективних ринкових механізмів, вирішуючи вагомі завдання сталого розвитку на перспективу.

Йдеться не лише про оптимальне використання обмежених природних ресурсів та екологічних технологій але й про зміни установок щодо масштабів неконтрольованого споживання, притаманного домінуючим нині у світі суспільно-економічним моделям.

Видиме досягнення людством природних меж соціально-економічного зростання на існуючій техніко-технологічній та організаційній основі обумовлює необхідність модернізації всієї парадигми цивілізаційного розвитку.

Таким чином, об'єктивна ситуація, яка склалася у світовому суспільстві свідчить про те, що принципи сталого розвитку доки не є основоположними в діяльності основних гравців на глобальній арені. Навпаки, системна фінансово-економічна криза, яку переживає світова економіка, демонструє намагання вирішити породжені нею проблеми, не відмовляючись від існуючих економічних моделей, зорієнтованих на збільшення світового споживання природних ресурсів. Все це обумовлює наростання геополітичних проблем, спричинених боротьбою за ресурси у глобальних масштабах, що у свою чергу, загрожує втратою впливу тих міжнародних організацій, які покликані забезпечити розв'язання глобальних проблем різного характеру в інтересах усього людства.

ВИКОРИСТАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Пересунько М. С., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: к.е.н. Кузнецова Н.Б.

Малий бізнес відіграє вирішальну роль в економіці країни, адже його розвиток сприяє створенню нових робочих місць, зменшенню обсягів трудової міграції і відтоку працездатної частини населення за кордон. За рахунок його оперативного реагування на зміни кон'юнктури ринку та заповнення малоефективних для великого бізнесу економічних ніш, відбувається нарощування економічного потенціалу регіонів країни, насичення ринку новими товарами і послугами, створюються сприятливі умови для розвитку конкуренції та активізації інноваційної діяльності. Проте в Україні розвиток малого бізнесу гальмується безліччю зовнішніх факторів, основними з яких є: обмеженість джерел фінансування, недосконалість державної політики щодо його підтримки, наявність адміністративних бар'єрів, низька ділова активність населення, недосконалість податкового законодавства та інші. Тому для виявлення можливостей щодо активізації розвитку сектору малого підприємництва в Україні, важливого значення набуває вивчення зарубіжного досвіду його організації, як важливого чинника формування інноваційної економіки.

За даними Держкомстату України у 2013 році в структурі вітчизняного бізнесу частка малих підприємств становила 95 %, середніх – 4,8 %, що в цілому дорівнює кількості підприємств у більшості країн світу. Також нещодавно Міжнародною фінансовою корпорацією було оприлюднено результати щорічного Рейтингу умов ведення бізнесу «Doing Business-2015», за яким Україна покращила свої позиції на 16 одиниць та перемістилася із

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

112-го на 96 місце, демонструючи значне покращення умов ведення бізнесу за останній рік. Проте, не зважаючи на всі покращення, існує багато недоліків, які перешкоджають ефективному веденню бізнесу.

По-перше, недостатня фінансова підтримка бізнесу з боку держави. За даними Держкомстату України протягом січня - червня 2014 року кількість інвестицій з державного бюджету різко зменшилася до 375,7 млн. грн. (що складає 0,4% у загальному обсязі інвестицій) порівняно з 7219,2 млн. грн. у 2013 році (2,4%). Найбільшу частку займали власні кошти підприємств та організацій. Вони склали 170675,6 млн. грн. (63,8%) у 2013 році та 62748,2 млн. грн. (72,2%) у 2014 році. Це засвідчує, що сектори малого і середнього бізнесу потребують ефективної фінансової підтримки як на загальнодержавному, так і регіональному рівнях.

По-друге, кредитні ресурси в Україні для малого підприємництва є дуже обмеженими. Для більшості суб'єктів підприємницької діяльності банківський кредит залишається недоступним через високі процентні ставки. Це пояснюється тим, що в національній економіці фактично не діє механізм гарантування кредитів.

По-третє, недосконалість чинної податкової системи та надмірний податковий тиск і обтяжлива система звітності, які зумовлюють зростання обсягів реалізованої продукції, прихованої від оподаткування, невпевненість підприємців у стабільності умов ведення комерційної діяльності. Це зумовлює появу тіньової економіки, рівень якої за різними джерелами сягає 20-50% ВВП.

По-четверте, складні та довготривалі післяреєстраційні процедури суб'єктів підприємництва, надмірне втручання органів державної влади в їхню діяльність.

Виявлені проблеми потребують пошуку нових підходів до врегулювання підприємницької діяльності, які, наприклад, застосовуються в закордонній

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

практиці. Найпоширенішою формою стимулювання розвитку сектора малого бізнесу в розвинутих країнах є створення для них преференцій в оподаткуванні шляхом введення спеціальних податкових правил (Франція) або застосування загальних правил з окремими пільгами для малих підприємств (США, Великобританія). Наприклад, у Великобританії система податкового регулювання містить такі стимулюючі засоби, як прогресивні ставки оподаткування - шкалу ставок прибуткового податку, основу якої складає прибуток, що підлягає оподаткуванню. Залежність величини податків від суми прибутку виражена у прямій прогресії - чим вищі доходи, тим вищі податки. Для малих підприємств, це без сумніву, дуже сприятлива система. Необхідно зазначити, що європейські країни з метою стимулювання розвитку малих підприємств зосереджують свою увагу на таких основних напрямках: освіта та підготовка кадрів; створення пільгових умов для швидкого започаткування бізнесу; забезпечення доступу малого і середнього бізнесу до сучасної інформації та технологій; створення адекватної правової та податкової бази, що сприяє розвитку малому та середньому бізнесу.

Цікавим для України, щодо вирішення вищезазначених проблем може бути досвід Польщі, яка для розвитку сектору малого підприємництва використала цільовий підхід, де в першу чергу визначила такі основні пріоритетні цілі:

- 1) ефективна політика з підтримки малого підприємництва на місцевому рівні, що передбачає такі форми сприяння розвитку малого бізнесу: допомога малим підприємствам в дотриманні стандартів ISO, полегшення доступу малого бізнесу до інформаційно-технологічних інновацій, допомога при започаткуванні бізнесу, стабільні та довготермінові пільги, підтримка експортної діяльності;

- 2) залучення значної кількості вітчизняних та зарубіжних інвесторів, що досягається шляхом збільшення притоку капіталовкладень за

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

допомогою реалізації програми сприяння інвестиціям в регіон. Основні засоби сприяння - підготовка майданчиків для забудови, створення регіональної системи сервісного обслуговування інвесторів, сприяння ефективному функціонуванню економічних зон, просування регіону та PR - компанії, націлені на залучення інвестицій;

3) створення сприятливого клімату для активізації громадських організацій підприємництва через запровадження відповідних програм у школах, сприяння місцевим громадським організаціям, навчання місцевої влади співробітництву з потенційними інвесторами, місцевими соціальними групами та громадськими організаціями;

4) підвищення економічного потенціалу та конкурентоспроможності малих підприємств, що передбачає створення регіональних інноваційних центрів, розвиток бізнес-консалтингу, зокрема агропромислового, створення центрів регіонального співробітництва, технопарку, підтримання ініціатив щодо відновлюваних джерел енергії, створення органів з сертифікації якості та екологічності продукції, фінансову підтримку (субсидії, гарантії, мікрокредити);

5) розвиток інформаційного суспільства через реалізацію програми розширення доступу до мережі Інтернет.

Таким чином, основні напрямки регулювання та підтримки малого та середнього бізнесу в Польщі довели свою ефективність, оскільки враховують розвиток кожного окремо взятого регіону, орієнтуючись на його потенціал. Досвід Польщі може стати для України основою для створення власної стратегії побудови взаємовідносин бізнесу і держави. Врахування досвіду нашої західної сусідки дозволить виявити потенціал кожного регіону та можливості рівного розвитку для регіонів України. Послідовні кроки щодо реалізації європейського досвіду регулювання малого та середнього бізнесу

приваблять нових іноземних інвесторів, що сприятиме активізації малого підприємництва в нашій державі.

РИЗИКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Скалецька О. І., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: к.е.н. Кузнецова Н.Б.

Одним із перспективних напрямів створення конкурентного ринкового середовища є розвиток малого підприємництва. Сьогодні стає цілком очевидно, що успіх ринкових перетворень в державі значною мірою визначається тим, як вдається реалізувати потенціал малого підприємництва, самого динамічного і мобільного сектору економіки.

Мале підприємництво є важливим регулятором розвитку суспільства, визначає основу формування середнього класу населення та є вагомим інструментом вирівнювання соціальної нерівності. Без малого бізнесу не обійтися в невеликих населених пунктах, а також у сфері послуг або ж там, де важливою є конкуренція між постачальниками.

В умовах дестабілізації економіки, обмеження фінансових ресурсів, саме суб'єкти підприємництва, які не потребують великих стартових інвестицій, спроможні за певної підтримки найшвидше і найефективніше розв'язувати проблеми кризової економіки, стимулювати розвиток конкуренції та сприяти економічному зростанню.

Надзвичайно великою є роль малого бізнесу в економіках розвинутих держав світу. Саме малий бізнес створює від 65 до 80 % валового національного продукту, забезпечує розвиток ринкової конкуренції, яка спонукає підприємців до підвищення якості своїх товарів і послуг з метою більш повного задоволення потреб споживачів, тоді як внесок вітчизняних

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

малих підприємств у загальнодержавні обсяги виробництва становить усього 10 %. Необхідно зауважити, що в розвинених країнах світу мале підприємництво є головним структурним елементом економіки, де створюється і перебуває в обігу основна маса національних ресурсів. Цей інституційний сектор економіки давно став домінуючим за чисельністю та обсягами виробництва. Так, у країнах Європи більше 50%, а в Японії – майже 80% населення зайняте у сфері малого бізнесу. Саме тому розвиток малого підприємництва розглядають як вагомий чинник економічного зростання та соціального розвитку країни.

На відміну від європейських країн, в Україні спостерігається протилежна тенденція. З кожним роком в нашій країні погіршуються умови для ефективного розвитку малого бізнесу, про що свідчить скорочення кількості суб'єктів малого підприємництва (з 2010 по 2013 роки темп зниження становив 21,3%). Через складні умови ведення бізнесу зменшується і кількість як зайнятих, так і найманих працівників в малому бізнесі – на 13,5% та 6,2% відповідно. Сьогодні розвивати бізнес в Україні стає все дедалі складніше та ризикованіше.

Незалежно від форми власності, величини підприємства, його діяльність постійно стикається з ризиком, зумовленим найрізноманітнішими причинами: природними явищами, політичними подіями, податковим регулюванням, змінами у законодавстві, конкуренцією, виконанням договірних зобов'язань, коливаннями цін і валютних курсів та багатьма іншими факторами. Тому прийнято розділити всі фактори ризику на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх відносять: політичні, соціально-економічні, екологічні та науково-технічні фактори. Зміна факторів зовнішнього середовища призводить до виникнення зовнішніх ризиків, які є погано прогнозованими і керованими. Виникнення внутрішніх ризиків обумовлено діяльністю самого підприємця, отже, вони піддаються впливу різних заходів,

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

що знижують ризик. Уникнути ризику у підприємницькій діяльності практично неможливо, але, знаючи джерело виникнення ризиків, підприємець здатний знизити їх рівень, зменшивши дію несприятливих факторів.

Зазвичай мале підприємство потерпає від ризиків, пов'язаних із:

1. Недостатньою поінформованістю підприємців про порядок відкриття власної справи. Велика кількість початківців, які розпочинають власний бізнес доволі часто не володіють достатньою інформацією щодо основ започаткування та ведення підприємницької діяльності, особливостей розвитку певного сегменту ринку. Це означає, що в Україні не є розвинутою філософія ведення бізнесу, що визначає низький рівень підприємницької культури. Проте поступово ця проблема почала вирішуватися. Наприклад, про порядок реєстрації нового підприємства підприємці мають змогу отримати інформацію в державних органах реєстрації. Також на ринку консультаційних послуг з'явилися такі ринкові інституції, як консалтингові фірми, де можна отримати комплекс консультаційних послуг та порад щодо започаткування бізнесу, проте вартість цих послуг є досить високою.

2. Відсутністю доступу до банківського фінансування, переоцінкою заставного забезпечення, погіршенням умов кредитування (високою ставкою по кредиту при малих строках кредитування), нестачею обігових коштів. Так, значна частка опитаних початківців і підприємців (біля 75%), що вже діють на ринку найбільш ваговою проблемою назвали існуючий дефіцит фінансів для започаткування власної справи. Проблема фінансування малих підприємств пов'язана не тільки з ризиками, що має суб'єкт господарської діяльності, який тільки створюється, а й відсутністю альтернативних джерел фінансування на стадії розвитку. Мале підприємство, на відміну від великого, має більші проблеми з мобілізацією "живих" грошей для виконання своїх поточних зобов'язань, тобто є менш платоспроможним, оскільки вкладає

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

менше коштів у запаси та дебіторську заборгованість та має високі поточні зобов'язання.

3. Високою залежністю від коливань конкурентного середовища. Малі підприємства вважаються більш ризиковими, оскільки більше залежать від ринкових коливань, зумовлених дією конкурентів: зниження попиту на продукцію та послуги, підвищення рівня конкуренції, зниження вартості вітчизняної продукції, підвищення вартості імпоротної продукції. У зв'язку з нестабільною економічною та політичною ситуацій у країні, підвищенням індексу інфляції, ціни на товари збільшуються, а купівельна спроможність населення зменшується. Це призводить до зменшення обсягу продаж та до закриття великої кількості малих підприємств.

3. Ненадійністю державної політики у податковій сфері. На жаль, звучить багато гучних заявах про реформи, які будуть проведені і за допомогою яких ведення діяльності в цьому секторі економіки стане простішим та прозорішим. Але по суті це все закінчується лише простими формальностями, які не тягнуть за собою жодних активних дій, що призводить до появи тіньових схем, приховування реальних доходів, уникнення сплати надмірних податків.

Також до ризиків розвитку малого підприємництва можна віднести: недостатній розвиток інфраструктури для ефективного збуту продукції та після продажного обслуговування; низька конкурентоспроможність продукції, у виробництві якої важлива економія витрат на масштабах виробництва, відтак - конкуренція з боку великих підприємств; нестабільність доходів малих підприємств та зайнятих на них осіб; соціальна незахищеність працівників у сфері малого бізнесу, що створює труднощі найму висококваліфікованих працівників та інші.

Таким чином, оскільки ризики загрожують фінансовому становищу підприємств, а малі підприємства мають обмеження в інструментах і

ресурсах управління ними, то їм необхідно активно використовувати у своїй діяльності інтегральний ризик-менеджмент, який дозволить зорієнтуватися на фактори невизначеності. Удосконалення також потребує існуюча система комплексного страхування підприємницької діяльності в секторах малого та середнього бізнесу.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА В СИСТЕМІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Демченко Т.Г., студентка КВНЗ «Корсунь-Шевченківського педагогічного коледжу ім. Т.Г.Шевченка Черкаської обласної ради»

Науковий керівник: Рибченко С.М.

Процес глобалізації є однією з найактуальніших проблем сьогодення, оскільки характеризує стан і розвиток сучасної економічної системи. Все більш гострим постає питання розвитку країн з перехідною економікою та тих, що розвиваються, бо негативні наслідки глобалізації відбиваються на них найбільше.

Формування і розвиток ринкової економіки в Україні диктує необхідність встановлення тісних взаємовигідних зв'язків з іншими державами, активно включатися в процеси міжнародної економічної інтеграції і глобалізації. Також необхідним є проведення такої міжнародної та внутрішньої політики, яка дозволить уникнути чи зменшити рівень негативного впливу глобалізаційних процесів на національну економіку.

Вивчення процесу глобалізації має важливе теоретичне і практичне значення, оскільки ставить економіку в нові умови, змінює вектор її розвитку.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

Мета нашої статті – дослідити вплив процесів глобалізації на стан національної економіки України.

Для досягнення мети ми поставили наступні завдання:

- дослідити сутність процесу глобалізації, його позитивні та негативні наслідки для національних економік та для економіки України;
- дослідити форми і методи інтеграції національної економіки у світове господарство.

Предметом дослідження є процес світової глобалізації, його сутність та особливості для України. Об'єктом дослідження є наслідки світової глобалізації для України.

Феномен глобалізації, починаючи з ХХ ст., став предметом багатьох наукових досліджень, що пояснюється розширенням і поглибленням міжнародного співробітництва, зростанням світової економіки та стрімким розвитком новітніх технологій. Глобалізаційні процеси досліджуються в наукових працях багатьох відомих українських (І. Дахно, В.Вергун, А. Філіпенко, І.Бураківський, В. Геєць та ін.) та зарубіжних вчених (Л. Клайн, М. Інтрілігейтор, Дж. Стігліц, С. Хантінгтон та ін.). Однак, незважаючи на багату наукову базу, недостатньо вивченим залишається питання теперішнього стану і розвитку глобалізаційних процесів, також актуальним постає визначення їхнього впливу на українську економіку.

Термін «глобалізація», ставши дуже популярним у 90-ті роки ХХ ст., походить від англійського слова «globe», що означає «Земна куля». Це є складне, багатовимірне і неоднозначне явище, тому з приводу його суті існують багаточисельні розбіжності. Глобалізація впливає на всі сфери життя людини – від фінансової до культурної і духовної. Одним із важливих показників, що характеризує стан розповсюдження процесів економічної глобалізації, вплив її на країни та ступінь їх участі у світовій економіці є рейтинг глобалізації.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

При складанні рейтингу глобалізації дослідники враховують чотири основних параметри. По-перше, економічна інтеграція – обсяг міжнародної торгівлі, інвестицій і різного роду виплат (у тому числі й зарплат), що відбуваються з перетинанням державних кордонів. По-друге, персональні контакти – міжнародні поїздки та туризм, обсяг міжнародних телефонних переговорів, поштових відправлень і переказів і т. ін. По-третє, технології – число користувачів Інтернет, Інтернет-серверів і т. ін. По – четверте – участь у міжнародній політиці – членство держав у міжнародних організаціях, кількість посольств і т. ін.

Наслідки глобалізації, як об'єктивного процесу планетарного масштабу, мають і позитивну, і негативну форми впливу на національну економіку. До позитивних наслідків належать: поширення нових інформаційних технологій та пов'язаних з ними переваг (скорочення часу і витрат на трансакції, поліпшення умов праці та життя); перехід на ресурсозберігаючі технології; посилення уваги до важливих проблем людства та спільне вирішення їх у рамках міждержавних угод; тяжіння світової економіки до єдиних стандартів, цінностей, принципів функціонування; формування нового середовища макросоціальних та макроекономічних відносин, яке породжує нові моделі національної модернізації; можливість глобального регулювання екологічної ситуації в державах, порятунк суспільства від глобальних загроз різного характеру, які непереборні для кожної окремої держави і навіть наддержави (скажімо, планетарні катастрофи), вирівнювання в економічному плані країн до рівня високорозвинутих, світова координація боротьби зі СНІДом, наркоманією, тероризмом.

До негативних наслідків глобалізації належать: розвиток корпорократії, утворення наднаціональних інститутів і перехід у їх компетенцію низки політичних, економічних, соціальних функцій, які раніше виконувалися на національному рівні; виникнення проблем економічної, екологічної,

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

культурної безпеки, що вимагає погодження дій суб'єктів міжнародних відносин, зокрема і національних держав; виникнення політичних, економічних, соціальних шоків; посилення взаємозалежності національних економік та їх взаємопроникнення, формування міжнародних виробничих мереж поза національними кордонами, що сприяє розвитку транснаціональних корпорацій.

Основними формами адаптації національних економік до викликів глобалізації є:

1) регіоналізація, яка, з одного боку, є своєрідною формою захисту національних економік від негативних виявів глобалізації, а з іншого - використовує функціональну перевагу глобального капіталу для регіональних ринків з метою вирівнювання їх соціально-економічного розвитку;

2) трансформація національних систем державного регулювання через адаптацію та гармонізацію національних норм і стандартів у галузі державного управління до світових;

3) синхронізація та адаптація національного законодавства з законодавством розвинутих країн світу.

В Україні немає чітко спрямованого напрямку державного розвитку, що сповільнює процес економічної інтеграції та не дозволяє ефективно боротись з негативними наслідками глобалізації. За думкою П.В. Круша економічна інтеграція України у світове господарство сьогодні базується на формуванні професійних кадрів управління, вибіркового регулюванні підприємницької діяльності, законодавчій розбудові ринкової економіки.

Згідно з Указом Президента України про «Стратегію економічного та соціального розвитку України «Шляхом європейської інтеграції» на 2004-2015 роки» можна виділити основні напрями стратегії розвитку України. 1. Підтримка регіонів, що повільно розвиваються. Стратегічною метою

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

подолання диспропорцій у розвитку регіонів є створення ефективної системи міжбюджетних відносин, їх узгодження із загальною логікою змін на регіональному та місцевому рівнях. Необхідним є зміцнення ресурсного потенціалу регіонів та підвищення їхньої конкурентоспроможності, забезпечення всебічного розвитку людського потенціалу та реалізація інноваційної політики.

2. Розбудова виробничої, транспортної й ринкової інфраструктур, сприяння розвитку підприємництва, ефективного використання природно-ресурсного, демографічного, виробничого і науково-технічного потенціалів України. Досягнення стратегічної мети передбачає удосконалення нормативно-законодавчої бази, прискорення адміністративно-територіальної реформи.

3. Реформування адміністративно-територіального устрою, приведення його у відповідність до Конституції України та критеріїв ЄС.

Таким чином, глобалізаційні процеси по-різному віддзеркалюються в країнах світу в залежності від їх економічного розвитку. Тому необхідним на сьогодні є створення стратегій розвитку національних економік, що відповідали б умовам глобалізації.

ЗАГРОЗИ ТА БЕЗПЕКА ЕКОНОМІЧНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Колосова В. О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Шільвінська О. Л.

Важливою особливістю сьогодення є перехід від індустріального суспільства до інформаційного, в якому головним ресурсом замість капіталу

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

стає інформація. Виробництво та обіг інформації стали центральною ланкою розвитку економіки. Так, автоматизовані економічні системи відкривають нові можливості в організації всієї банківської діяльності, підвищенні якості і надійності, проте стають однією з найбільш уразливих сторін безпеки сучасного банку.

На практиці установам доводиться мати справу з великою кількістю загроз економічних інформаційних систем.

Несанкціонований доступ є найпоширенішим видом комп'ютерних порушень і полягає в одержанні користувачем до об'єкта доступу, якого у нього немає. Це стає можливо внаслідок непродуманого вибору засобів захисту та при недбалому відношенні до захисту власних даних.

Незаконне використання привілеїв. Будь-яка захищена система містить засоби, які використовуються в надзвичайних ситуаціях. Так, на випадок раптової перевірки користувач повинний мати можливість доступу до всіх наборів системи. Більшість систем захисту в таких випадках використовують набори привілеїв, що охороняються системою захисту. Незаконне захоплення привілеїв призводить до можливості несанкціонованого виконання певних функцій.

Атаки «саямі». Найбільш характерні для систем, які опрацьовують грошові рахунки, тому найбільшу небезпеку складають саме для банків. Принцип атак побудований на тому факті, що при опрацюванні рахунків використовуються цілі одиниці, а при нарахуванні відсотків нерідко утворюються дробові суми. Запобігти таким атакам можна тільки забезпеченням цілісності або коректності прикладних програм, що опрацьовують рахунки, розмежуванням доступу користувачів автоматизованих систем до рахунків, постійним контролем рахунків на предмет впливу сум.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

«Маскарад». Під «маскарадом» розуміється виконання певних дій одним користувачем економічної інформаційної системи від імені іншого користувача. Мета «маскараду» - приховування певних дій іменем іншого користувача для доступу до його наборів даних. Прикладом «маскараду» є вхід у систему під іменем або паролем іншого користувача, при цьому система захисту не зможе розпізнати порушення. Найбільш небезпечний «маскарад» у фінансових системах електронних платежів, де неправильна ідентифікація клієнта може привести до величезних збитків.

«Злом системи». Під «зломом системи» розуміється навмисне несанкціоноване проникнення в систему. Основне навантаження на захист системи несе програма входу. Протистояти «злому» допоможе обмеження спроб неправильного впровадження пароля із наступним блокуванням терміналу і повідомленням адміністратору у випадку порушення. Крім того, адміністратор безпеки повинний постійно контролювати активних користувачів системи: імена, характер роботи, час входу і виходу.

Порушниками цілісності інформації є насамперед користувачі і співробітники автоматизованих економічних систем, які мають до неї доступ. За даними досліджень 81,7% порушень скоюють працівники банку, 17,3% - особи зі сторони. Головне джерело порушень – усередині самої автоматизованої економічної системи.

Таким чином, реалізація політики безпеки для банківських та кредитно-фінансових установ на сучасному етапі – це складний процес, що потребує налаштування засобів захисту, управління системою захисту і здійснення контролю функціонування автоматизованих систем.

СТРАТЕГІЇ ВИЖИВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В ПЕРІОД ГОСТРОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Сиротюк Д.В., студент Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Харченко С.В.

Економічні кризи є невід’ємною складовою підприємницького циклу і ті компанії, що виживають, стають більш сильними. Виживання (самозбереження) підприємства розглядається як наявна можливість розвитку ситуації за позитивним сценарієм, наслідком якого є нормалізація стану господарської системи, відновлення конкурентоспроможності підприємства та забезпечення ефективного господарювання.

Для всіх українських підприємств головною загрозою 2015 року є загальна економічна ситуація в країні. Гнучкість доведеться проявити як великому, малому бізнесу, так і державному апарату. Час змінювати правила гри на внутрішньому і зовнішньому ринках, та й самі ринки. В умовах зниження платоспроможності українського споживача вітчизняні компанії все частіше звертають увагу на глобальні ринки, де досягають успіху не тільки експортери металу і агропродукції, а й харчової та легкої промисловості. Тому найважливішим трендом є поглиблення інтеграції українського бізнесу в світовий ринок.

Нарешті український бізнес оцінив економічну обґрунтованість енергозбереження в зниженні витрат і підвищенні конкурентоспроможності продукції. Будь-які обмеження в постачанні енергоносіїв ведуть не тільки до зниження виробництва, а й до реальної загрози повної зупинки багатьох підприємств. Потрібно здійснити не тільки перехід на альтернативні джерела енергії та економію енергоресурсів. Економіка диктує технічну модернізацію підприємств, що проявиться в заміні застарілого обладнання з метою підвищення продуктивності і зниження енерговитрат.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

Ринок продовжує дарувати сприятливі умови для економії роботодавцям: велика кількість кандидатів, дешевизна і невимогливість робочої сили, зростаюча популярність аутсорсингу дозволять ще знизити собівартість продукції. Ще одним трендом ринку праці майбутнього року буде триваюче зниження витрат компаній за рахунок виведення з штату співробітників, що виконують функції забезпечення основного виду діяльності.

Найбільш поширені стратегії виживання в кризу будуються на спробі компаній скоротити витрати. Заходи по стратегії є індивідуальними для кожної компанії та варіюються від тактичних кроків по скороченню витрат до прийняття стратегічних рішень у відношенні до всього бізнесу в цілому.

Зміна курсу руху компанії полягає коригуванні ключових бізнес-процесів розвитку: збереження операційного прибутку; «свіжий погляд» на клієнтів, фокус на їх потребах; збереження перспективних бізнес-напрямків компанії та освоєння нових; швидкість організаційних змін; об'єднання з бізнес-партнерами чи друзями-конкурентами; обґрунтоване скорочення витрат. Не можна економити на дослідженнях, оцінці ситуації та плануванні, адже саме на них спирається стратегія будь-якого підприємства. Скороченню підлягають витрати, що не приносять істотного фінансового результату зараз і не «збираються» робити це в майбутньому (непрофільні активи, неефективні бізнес-одиниці, корпоративні заходи тощо).

Потенціал по скороченню витрат формують наступні рівні стратегічних змін: скорочення всіх видів витрат і управління попитом – фокусування на найбільш рентабельних продуктах і послугах при скороченні інших напрямків бізнесу; зміна бізнес-процесів – перегляд всіх бізнес-процесів з метою спрощення; зміна інфраструктури і організаційної структури бізнесу – перебудова процесів постачання з метою мінімізації витрат тощо; перехід на сервісну модель – перебудова бізнесу з метою створення більшої споживчої

цінності; повна зміна бізнес-моделі – перехід на більш ефективну бізнес-модель.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ЯК ЧИННИК МАКРОЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Черніченко Н.Г., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: к.е.н.Здір В.А.

Зовнішня торгівля відіграє велике значення в розвитку економіки країн, оскільки, вона є основним напрямком господарської діяльності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоторговельні операції складають 80% усіх операцій, які включають зовнішньоекономічну діяльність суб'єктів світового господарства. Вплив зовнішньої торгівлі на світовий економічний розвиток зростає, на сучасному етапі вона перетворилась у важливу сферу економіку будь-якої країни.

Характерною ознакою зовнішньої торгівлі України є забезпечення національної економіки всіма необхідними ресурсами, яких не вистачає для ефективного функціонування національної економіки. Крім того, зовнішня торгівля надає можливість продавати свої запаси ресурсів закордон, що в свою чергу є одним із способів збільшення валового внутрішнього продукту. Ефективне здійснення зовнішньоекономічної діяльності сприяє підвищенню конкурентоспроможності продукції, що є визначальним фактором економічного зростання.

Важливим фактором для ефективно зовнішньоекономічної діяльності є експортна орієнтація країни. Оскільки співпраця із провідними країнами світу, могутніми політичними та економічними угрупованнями, надає нашій

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

державі ряд економічних переваг, а саме підвищення інвестиційної привабливості країни, розширення та відкриття нових ринків збуту, надаються квоти на певні види товарів, встановлення безтарифного доступу до ринків, встановлення митних тарифів та інше.

Для аналізу зовнішньої торгівлі доцільно привести обсяги експорту товарів та послуг України до різних країн світу за 2014 рік, зокрема:

- товарів: до країн СНД – 14887,3 млн. дол. (27,6%), до країн Європи – 17124,0 млн. дол. (31,8%): з них до країн ЄС – 16721,0 млн. дол. (31,0%), до країн Азії – 15355,7 млн. дол. (28,5%), до країн Африки – 5098,5 млн. дол. (9,5%), до країн Америки – 1372,2 млн. дол. (2,5%), до країн Австралії і Океанії – 23,5 млн. дол. (0,04%) та на невизначені країни припадає близько 52,4 млн. дол. (0,1%);

- послуг: до країн СНД – 4008,9 млн. дол. (35,6%), до країн Європи – 4323,2 млн. дол. (38,3%): з них до країн ЄС – 3438,0 млн. дол. (30,5%), до країн Азії – 1291,6 млн. дол. (11,5%), до країн Африки – 130,1 млн. дол. (1,1%), до країн Америки – 1189,8 млн. дол. (10,6%), до країн Австралії і Океанії – 70,8 млн. дол. (0,6%) та на невизначені країни припадає близько 258,9 млн. дол. (2,3%).

Одним із показників, що впливає на експортні операції є валовий внутрішній продукт (ВВП). Зміна ВВП України за I квартал 2014 року порівняно з I кварталом 2013 року становила «мінус» 1,1% , а порівняно з IV кварталом 2013 року – «мінус» 2,0%, а в цілому маємо в 2014 році зменшення реального виробництва на 6,8%, що призводить до становлення безробіття в країні.

Актуальними для аналізу є обсяги імпорту товарів та послуг з різних країн світу до України за 2014 рік, зокрема:

- товарів: з країн СНД – 17249,4 млн. дол. (31,7%), з країн Європи – 22372,2 млн. дол. (41,1%): з них з країн ЄС – 21009,4 млн. дол. (38,6%), з

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

країн Азії – 10844,0 млн. дол. (19,9%), з країн Африки – 679,2 млн. дол. (1,2%), з країн Америки – 3018,0 млн. дол. (5,6%), з країн Австралії і Океанії – 181,9 млн. дол. (0,3%) та з невизначених країн - 37,0 млн. дол. (0,1%);

- послуг: з країн СНД – 1188,8 млн. дол. (20,9%), з країн Європи – 2828,4 млн. дол. (49,8%); з них з країн ЄС – 2457,5 млн. дол. (43,3%), з країн Азії – 884,2 млн. дол. (15,6%), з країн Африки – 39,8 млн. дол. (0,7%), з країн Америки – 400,1 млн. дол. (7,0%), з країн Австралії і Океанії – 2,8 млн. дол. (0,1%) та з невизначених країн – 332,1 млн. дол. (5,9%).

На основі аналізу експорту-імпорту товарів та послуг можна сказати, що найбільш стратегічними партнерами України являються країни СНД, країни ЄС та країни Азії, оскільки вони займають найбільші частки у структурі експорту-імпорту товарів та послуг.

Можна назвати ряд чинників, що вплинули на розвиток зовнішньої торгівлі:

1. Залежність України від імпорту енергоносіїв (ця залежність може зменшитися за умови підвищення технологічного рівня основних енергоспоживаючих носіїв);

2. Збільшення в експорті значної частини сировинних товарів з відносно низькою доданою вартістю (їх пошкваллення можливе при збільшенні якості товарів, а також за умови відновлення попиту на них на світовому ринку);

3. Банкрутство підприємств, що орієнтовані на експорт продукції у зв'язку з кризою (для зменшення банкрутств необхідно запровадити програму щодо державної підтримки підприємств);

4. Політична і економічна нестабільність (можна вважати фактор нестабільності курсу гривні, який скорочує обсяги імпорту і призводить до підвищення ціни імпортованих товарів; політична криза, що спричинена відсутністю прозорості у діяльності чиновників);

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

5. Проблеми на Сході України (як наслідок закупівля вугілля із закордону; погіршення економічних зв'язків з Росією).

На наш погляд для стимулювання розвитку зовнішньої торгівлі України доцільно:

1. На мікрорівні:

- здійснювати модернізацію ключових експортно орієнтованих галузей національної економіки, діяльність яких сприяла б поліпшенню експортних можливостей країни;

- створити рівні можливості для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, розвивати всі види підприємницької діяльності та всі напрямки використання доходів, інвестицій;

- стимулювати запровадження у виробництво нових технологій за для підвищення конкурентоспроможності продукції не лише на внутрішніх, а й на зовнішніх ринках.

2. На макрорівні:

- постійно вдосконалювати програми співпраці з іншими країнами, вдаватися до договірних врегулювання питань;

- посилити практику застосування антидемпінгових та спеціальних заходів для забезпечення торговельного захисту національного виробника;

- просувати конкурентоспроможні товари на зарубіжні ринки, оскільки успіх у реалізації експортного потенціалу може бути досягнутий лише при орієнтації галузевих комплексів і підприємств на випуск видів конкурентоспроможної продукції;

- залучати іноземні інвестиції, оскільки вони є пріоритетним напрямом розвитку економіки України;

- підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС сприятиме економічній ефективності, з іншого боку, може посилити загрози продовольчій безпеці, що стосуватиметься вітчизняного

сільськогосподарського комплексу, тому що потрібно розробити ефективну політику інтеграції.

МОЛОДІЖНЕ БЕЗРОБІТТЯ ЧЕРКАЩИНИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

Добровольська К. О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Величко Я.М.

Підтримка молодих людей, їхнє залучення до творчої, активної участі в житті суспільства – це стратегічні інвестиції в розвиток Черкащини та держави в цілому. Молоді люди формують особливий спектр ринку праці, який значно відрізняється від інших його складових. З одного боку, у молодому віці людина має високу мобільність, вона відкрита, готова до змін і пошуку роботи, а з іншого – їй не вистачає відповідного досвіду, щоб бути конкурентоспроможною на ринку праці. Недосконала законодавча база, відсутність чіткої державної стратегії забезпечення зайнятості молоді, невідповідність освітніх послуг з підготовки кадрів реальним потребам ринку праці, слабкі механізми стимулювання роботодавців до працевлаштування молоді перетворюють безробіття молодих людей на одну з найгостріших соціально-економічних проблем Черкащини та України в цілому.

За даними Головного управління статистики в Черкаській області на кінець 2014 року кількість населення віком від 15 до 24 років становила 143,6 тис. осіб, з них офіційно зареєстровано 9,6 тис. безробітних молодих осіб, що становить 6,68% від загальної кількості молоді Черкащини. Даний показник є невисоким, проте слід зазначити його зростання на 30,5% у порівнянні з попереднім роком. За експертними оцінками, зареєстрована

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

кількість безробітних в 4 рази менша, ніж кількість непрацевлаштованої молоді. Внаслідок цього конкуренція на одну вільну посаду серед молоді складає 16 осіб.

Черкаський ринок праці характеризується незбалансованим попитом та пропозицією, зокрема за категорією службовці та спеціалісти зареєстрована найбільша частка безробітних серед молоді – 70 %, а найбільший попит серед роботодавців спостерігається на робітничі професії, що становить 60% від загальної кількості вакантних робочих місць.

Можна констатувати, що існує незадоволений попит на робітничі професії на регіональному ринку праці, найбільш затребуваними є: електрик, слюсар із ремонту автомобілів, кухар, електрогазозварник, електромонтер. В той же час спостерігається перебільшення пропозиції робочої сили за категорією службовці та спеціалісти, що свідчить про відсутність реальної потреби роботодавців на таких фахівців, зокрема не користуються попитом на Черкаському ринку праці банківські працівники, юристи, економісти та журналісти.

Підприємства Черкаської області характеризуються значною кількістю звільнень молодих фахівців, зокрема найбільше звільнено із ДП «Богдан моторс» – 218 осіб, серед яких переважають такі професії, як комплектувальник та слюсар із механоскладальних робіт. Друге місце посідає ЧФ СТОВ ім. Шевченка (ГК «Верес») – 207 осіб, переважна кількість яких працювала операторами лінії у виробництві харчової продукції перероблення фруктів та овочів. ЧФ ПАТ «Укртелеком» за рік своєї діяльності звільнили близько 70 молодих осіб з посади оператор електрозв'язку. Серед безробітної молоді Черкащини зареєстровано велику кількість спеціалістів банківських установ – більше 300 осіб, зокрема 65 осіб звільнені КБ «Приватбанк» з посади економіста та кредитного інспектора.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

За даними Черкаської регіональної служби зайнятості за 2014 рік працевлаштовано 3647 безробітних громадян віком до 24 років. Крім того, професійну перепідготовку за направленням центру зайнятості проходили 1463 особи. У громадських та інших тимчасових роботах узяли участь 2201 молода особа.

Сьогодні безробітній молоді Черкащини нараховується мізерна допомога по безробіттю, що зумовлено низьким рівнем мінімальної заробітної плати. Перший рівень допомоги по безробіттю для людей, які працювали до настання безробіття менше, ніж півроку – 544 грн. Якщо до настання безробіття молоді люди працювали більше 6 місяців і сплачували страхові внески на рівні не нижче, ніж мінімальний, то вони отримують допомогу у розмірі від 974 грн. до 4872 грн.

З метою забезпечення ефективного регулювання ринку праці Черкаської області за допомогою правових, організаційних та економічних механізмів для створення умов забезпечення зайнятості населення та його соціального захисту від безробіття було розроблено «Програму зайнятості населення Черкаської області на період до 2017 року». Основними завданнями програми є: сприяння зайнятості населення та молоді зокрема, зниження рівня безробіття, збереження наявних та створення нових робочих місць з належними умовами та гідною оплатою праці, підвищення якості молоді робочої сили, посилення мотивації до легальної продуктивної зайнятості, детінізація відносин у сфері зайнятості та ін.

Слід взяти до уваги, що Міжнародна організація праці визначила 3 напрями сприяння зайнятості осіб у цій віковій категорії: розширення можливостей для працевлаштування молоді за допомогою заходів щодо зміцнення зв'язків між системою освіти та ринком праці; заохочення молоді до підприємництва; сприяння захисту трудових прав молодих людей з гарантуванням їм рівних прав у сферу праці.

ПРОБЛЕМИ ТА НАСЛІДКИ БЕЗРОБІТТЯ МОЛОДІ

Попова Н.В., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: к.е.н.Здір В.А.

Забезпечення задовільного рівня зайнятості молоді на сьогодні виступає одним із пріоритетних завдань розвитку держави. Адже саме молодь є найактивнішою частиною працездатного населення. Лише з урахуванням динаміки рівня її зайнятості можна розробляти соціально-економічні прогнози розвитку країни на довготривалу перспективу.

За даними державної служби статистики України рівень безробіття населення (за методологією МОП) за віковими групами у 2013 році (у середньому за період, у % до кількості економічно активного населення відповідної вікової групи) склав: віком 15-24 роки – 17,4%, 25-29 років – 8,7%. Для порівняння цей показник для вікової групи 30-39 років склав 6,4%.

Юнакам і дівчатам після закінчення навчання, як правило, дуже важко влаштуватися на роботу, оскільки роботодавці потребують досвідченого кадрового персоналу, який зможе одразу ефективно працювати. Ефективність роботи вчорашнього випускника вузу не може бути ефективною, оскільки спеціаліст-початківець не має відповідного досвіду та практики застосування отриманих знань.

Багато школярів, абітурієнтів і молодих фахівців замислюються про те, яку професію вибрати, щоб і подобалося працювати, і можливості кар'єрного зростання були присутні, та і робота приносила не тільки задоволення, але і давала можливість відчувати себе фінансово незалежним.

Статистика говорить про те, що тільки 22% всіх випускників вузів і спеціалізованих установ освіти йдуть працювати за фахом. І це є однією з найбільших проблем української молоді.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

За даними газети «Українська правда» та кадрового агентства «Personal» популярні галузі 2015 року: інформаційні технології, телекомунікації і зв'язок, землеробство, банківська діяльність, виробництво лікарських засобів і аптечний бізнес, харчова і переробна промисловість, транспортні послуги, фінансові послуги, юридичні послуги, побутові послуги.

Щодо популярних серед молоді професій, то найбільшим попитом серед випускників вищих навчальних закладів користуються такі професії, як економіст, бухгалтер, менеджер різних напрямів роботи (із збуту, постачання, з маркетингу, фінансового посередництва), ІТ-спеціаліст, юрист, інженер, лікар, фармацевт.

З вище приведеного видно, що ніби галузі економіки і найпоширеніші спеціальності співпадають, чому ж тоді постає питання молодіжного безробіття?

За матеріалами газети "Сегодня": «випускників юридичних факультетів та студентів "Банківської справи" вже зараз - надлишок, хоча ці спеціальності користуються незмінним попитом серед абітурієнтів. Батьки вперто радять дітям вступити на ці спеціальності навіть на заочні відділення регіональних неспеціалізованих вузів.»

Перераховані галузі економіки потребують зараз висококваліфікованих кадрів, а абітурієнти обирають ці професії не дивлячись у майбутнє, що через 5 років, поки вони навчаються, спеціалістів з інформаційних технологій, банкірів та маркетологів і так буде вдосталь.

Проблеми молоді на ринку праці обумовлені певними особливостями соціального стану і трудової поведінки, а саме: досить високим освітнім рівнем; наявністю професії або кваліфікації; низькою адаптованістю та вразливістю щодо навколишнього економічного та соціального середовища;

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

підвищеними вимогами щодо працевлаштування (престижу, заробітку), змісту, характеру й умов праці.

Безробіття молоді призводить до негативних соціальних та економічних наслідків. Соціальні наслідки безробіття молоді викликають напруження в суспільстві, оскільки незайняті є нестабільною категорією населення. Професійна дискваліфікація молоді у стані тривалого безробіття зменшує їх конкурентоспроможність, що є причиною ускладнень при подальшому працевлаштуванні, зниження якості робочої сили та продуктивності суспільного виробництва. Як наслідок, у безробітній молоді знижується мотивація до суспільно корисної праці.

Для вирішення проблеми молодіжного безробіття варто розібратися з причинами її виникнення. Доцільно виділити екзогенні (тобто, пов'язані із зовнішніми впливами) та ендогенні (пов'язані із внутрішніми процесами) фактори, що сприяють молодіжному безробіттю:

- екзогенні: світова фінансово-економічна криза; міграційні процеси.

- ендогенні: недосконалі програми розвитку молоді; диспропорції між попитом та пропозицією на ринку праці; популяризація університетської освіти; невідповідність кваліфікації молодих спеціалістів вимогам роботодавців; суперечності щодо вікових меж молоді України; недостатня поінформованість абітурієнтів про потреби ринку; різний рівень розвитку регіонів України.

В Україні розв'язати проблеми зайнятості молоді можна тільки шляхом цілеспрямованих систематизованих і скоординованих дій. При цьому держава повинна піклуватись розвитком соціальної стабільності і захищеності молоді (по мірі зміни ситуації на ринку праці – корегування політики в області працевлаштування, своєчасне фінансування державних програм зайнятості, розробка системи заохочень і пільг регіонам з низьким рівнем безробіття серед молоді).

МОЛОДЬ НА РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Сергієнко В. С., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: к.е.н. Дернова І.А.

В умовах переходу України до ринкової економіки та кризових явищ, які спіткали Україну за останні роки, проблема молодіжного безробіття стала однією з найголовніших проблем вітчизняної економіки. Соціально-економічна нестабільність у країні призвела до того, що молоді люди, які формують її потенціал, сьогодні складають найбільш уразливу групу, що має значні труднощі в процесі переходу від освіти до самостійного трудового життя та являє особливу категорію, в якій проблема зайнятості має яскраво виражений характер.

Метою дослідження є аналіз сучасних проблем, пов'язаних із працевлаштуванням молодих фахівців, та виявлення основних тенденцій молодіжного безробіття в Україні.

За даними Державної служби статистики України, питома вага молоді у загальній кількості безробітних щорічно збільшується та станом на 2013 р. становить більше 50% від загального числа зареєстрованих безробітних. У 2013 р. безробіття серед осіб до 25 років у 1,8 рази перевищувало рівень безробіття у віці 25-29 років та у 2,2 разів загальний рівень безробіття.

З 2010 р. в Україні має місце незначна тенденція до стабілізації рівня молодіжного безробіття у вікових групах 25-29 та 30-34 рр., однак це зумовлено загальним старінням населення. Так, протягом найближчого десятиліття в Україні чисельність тих, хто вступає до працездатного віку, буде меншою за чисельність осіб, які виходять із нього, що у цілому формує ситуацію, сприятливу для підвищення рівня зайнятості молоді.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

Частка безробітної молоді у загальній кількості безробітного населення за період з 2005 по 2013 рр. не була нижче 52%. Найвищі рівні безробіття притаманні наймолодшій віковій групі населення. Так, у 2013 р. частка безробітної молоді у віковій групі 15-24 р. по відношенню до загальної чисельності безробітних досягла 24,5% . Вікова група 25-29 р. займає друге місце за рівнем молодіжного безробіття. Так, частка безробітної молоді у цій віковій групі по відношенню до загальної чисельності безробітних досягла 17,2% у 2013 р. – і це один із найвищих показників, хоча молодь у цьому віці є більш конкурентоспроможною, адже вона вже більшою мірою повинна мати досвід роботи.

Також слід відзначити, що рівень оплати жіночої праці нижче за чоловіків, тобто їм легше влаштуватися на роботу під час кризи. Крім того, серед жінок більше осіб, зайнятих неповний робочий день, та, за дослідженнями психологів, жінки більш стійкі у стресових ситуаціях, тому вони краще пристосовуються до кризових змін.

Найбільша кількість молоді зайнята у промисловості – 26,1% від загальної кількості штатних працівників у віці 15-35 років, на другому місці знаходиться оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – на цей вид припадає 14,4% молодих працівників, на третьому місці – освіта (12,5%), на четвертому – охорона здоров'я та надання соціальної допомоги (10,1%), на п'ятому – транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність (7,6%) .

За видами економічної діяльності кількість зайнятих молодих жінок на 17% більше, ніж чоловіків, хоча загальна кількість працюючих чоловіків по економіці в цілому у 1,3 рази більше ніж жінок. Найменша частка зайнятих молодих жінок у загальній кількості штатних працівників у віці 15-35 років спостерігається у будівництві (19,0%) та у сільському, лісовому та рибному господарстві (31,3%). Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги й

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

освіта – суто жіночі галузі, де на 100 молодих працівників припадає 86 та 81 жінка відповідно. Високі показники жіночої зайнятості також зафіксовані у фінансовій та страховій діяльності (74,5%), у галузі державного управління й оборони та обов'язковому соціальному страхуванні (71,9%), у тимчасовому розмішуванні й організації харчування (63,6%), у сфері мистецтв, спорту, розваг та відпочинку (61,0%). Частка чоловіків переважає в таких видах економічної діяльності, як будівництво – 80,9%, сільське, лісне та рибне господарство – 68,7%, промисловість – 66,0%.

Пріоритетними сферами зайнятості для молоді є фінансова та страхова діяльність, а також оптова та роздрібна торгівля. У зазначених галузях на кінець 2013 р. працювало відповідно 58,7% та 53,1% молодих працівників. Отже, домінуючою сферою зайнятості української молоді є сфера послуг. Найменша частка молоді в обліковій кількості штатних працівників працює у таких галузях, як операції з нерухомим майном (23,8%), сільське господарство (24,4%), мистецтво, спорт, розваги та відпочинок (25,5%), охорона здоров'я та надання соціальної допомоги (27,5%). Низькі показники зайнятості молоді у цих сферах, в першу чергу можна пояснити невисоким рівнем оплати праці.

У контексті покращення процесу працевлаштуванні молоді слід виділити такі напрями удосконалення молодіжної політики зайнятості в Україні: налагодження дієвої системи профорієнтаційної роботи; державна підтримка сприяння працевлаштування молоді, забезпечення дієвих гарантій зайнятості шляхом залучення роботодавців та квотування робочих місць на державних підприємствах; розробка комплексних державних прогнозів щодо професійного попиту та пропозиції на ринку праці; всебічне стимулювання самозайнятості молоді та стимулювання молоді до підприємництва за рахунок надання їм додаткової державної допомоги на відкриття власної справи.

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Плахотник О. С., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Дернова І.А.

З кінця ХХ ст. людство вступило в стадію побудови постіндустріального суспільства, яке базується на розвитку високих виробничих та інформаційно-комунікаційних технологій. Основою економіки стає не тільки ефективне використання традиційних економічних ресурсів, провідну роль починають відігравати інноваційні технології, системи та форми організації людської діяльності, тобто формується інноваційна економіка. У сучасних умовах економічний розвиток неможливо уявити без розвитку інноваційної складової, особливо враховуючи негативний вплив на економіку країни світової економічної кризи.

Становлення країни, як високотехнологічної конкурентоспроможної держави неможливе без упровадження новітніх конкурентоспроможних технологій. На сьогодні в Україні рівень інноваційної активності, упровадження інновацій та відтворення ринкового сегмента виробництва інноваційної продукції залишаються недостатніми для забезпечення інноваційного прориву національної економіки. У таких умовах стрижнем сучасної української моделі конкурентоспроможності економіки має стати реалізація інноваційної моделі структурної перебудови економіки, а в подальшому – реалізації стратегії економіки знань.

Метою дослідження є оцінка сучасного стану інноваційної діяльності в Україні, виокремлення основних проблем, що стримують її розвиток.

Для об'єктивної оцінки стану інноваційного розвитку України важливе значення має визначення її відносної позиції в рамках країн ЄС за допомогою Європейського інноваційного індексу, Європейського інноваційного табло

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

(ЄІТ). Ранжирування країн на основі цього комплексного індикатора визначає, наскільки економічне зростання країни базується на інноваціях. За ЄІТ Україна знаходиться в останній за рівнем інновацій четвертій групі – «країни, що рухаються навздогін» з індексом 0,23. Цю групу складають: Угорщина – 0,24, Росія – 0,23, Україна – 0,23, Латвія – 0,22, Польща – 0,21, Хорватія, Греція – 0,20, Болгарія – 0,19, Румунія – 0,16, Туреччина – 0,08. У порівнянні з іншими країнами ЄС відставання України становить: від «країн-лідерів» – приблизно у 3 рази (Швеція – 0,68), від «країн-послідовників» – 2 рази (Великобританія – 0,48), від країн «помірні інноватори» – 1,6 рази (Норвегія – 0,35).

В основі інноваційної діяльності підприємств знаходиться процес впровадження інновацій у виробництво. У 2013 р. інноваційною діяльністю у промисловості займалися 1758 підприємств, що склало 17,4% загальної кількості промислових підприємств по Україні проти 1679 підприємств (16,2 %) у 2012 р. У свою чергу, інновації розробляються та створюються науковими кадрами у наукових організаціях. Аналіз динаміки показників кількості наукових кадрів та кількості організацій, що займаються науковими дослідженнями та розробками, свідчить про те, що за період з 2000 по 2013 рр. відбулося значне їх зниження. Було зафіксовано, що у 2000 р. чисельність науковців складала 120773 особи, а вже у 2013 знизилась до 77853 особи, тобто майже у півтора рази. Таке зниження обумовлене тим, що держава не може надати відповідної підтримки, гарантій та гідної заробітної плати вітчизняним вченим. Тому, зважаючи на вказані фактори, науковці обирають більш перспективний шлях впровадження своїх ідей та розробок - співпраця з іноземними компаніями і як наслідок, Україна втрачає цінні кадри та можливість подальшого інноваційного розвитку. Аналогічна тенденція спостерігається у кількості організацій, які виконують наукові дослідження та розробки. Відбулося зниження з 1490 у 2000 р. до 1143

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

організації у 2013 р. Тенденція щорічного зниження кількості організацій, що здійснюють науково-технічну діяльність, супроводжується збереженням незмінної структури їх розподілу за галузями наук: найбільші частки припадають на технічні (42,1 %) і природничі науки (35%), найменші – на суспільні (12,6 %) і гуманітарні науки (3,7 %).

В Україні була здійснена спроба законодавчо закріпити рівень бюджетних асигнувань на наукові дослідження. Законом України "Про наукову і науково-технічну діяльність" цей рівень встановлювався в межах від 1,7% до 2,5% ВВП, окрім витрат на оборону. На практиці ці витрати жодного разу не перевищили позначки у 0,5%, а в 2013 році становили 0,33% від ВВП. Обсяг фінансування наукової і науково-технічної діяльності в Україні за рахунок усіх джерел у 2013 р. становив 10558,5 млн. грн., за рахунок державного бюджету – 4739,2 млн. грн., що на 22,8% більше порівняно з 2012 р. Частка коштів держбюджету у загальному обсязі фінансування становила 44,9%. У структурі коштів вітчизняних замовників найбільшу частину становили кошти організацій підприємницького сектору.

У площині найближчої перспективи для України є неминучим процес активного типу інноваційного розвитку, що базується на продукуванні та залученні, реалізації на світових ринках власних інноваційних розробок імітаційного типу, що полягає у засвоєнні та адаптації іноземних нововведень, їх поступової інтеграції у власну інноваційну систему. Стратегія інноваційного розвитку економіки України повинна бути орієнтована на освоєння базових інновацій, які дадуть змогу перейти до нових технологічних структур виробництва та забезпечити конкурентоспроможність підприємств на ринку. Під впливом ринку базові продуктивні інновації стануть імпульсом для зміни усієї технологічної основи виробництва. На разі, пріоритет повинен бути наданий не розвитку країни на основі виробництва та інвестицій, а розвитку на основі активізації

інноваційної діяльності у базових наукоємних галузях народного господарства, які є рушійними силами розвитку економіки.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ ЧЕРКАЩИНИ

*Буць Р. А., Корчан О.В., студенти Черкаського кооперативного
економіко-правового коледжу*

Науковий керівник: к.п.н, доцент Деркач Ж. В.

В сучасних умовах споживчі товариства нашої області шукають нові шляхи підприємницької діяльності для того, щоб підвищити інвестиційні можливості. Сьогодні Черкаська обласна спілка споживчих товариств - це система різногалузевих підприємств, колектив однодумців: працівників та членів споживчих товариств, її торгова марка «ЧЕСКО», відома не лише на Черкащині. Споживча кооперація Черкаської області обслуговує близько 260 тис осіб, робочими місцями забезпечені 3,6 тис працівників, понад 24,7 тис осіб є пайовиками, її товариства вирішують триєдине завдання: забезпечити споживачів доступними і якісними товарами і послугами, розширити діяльність товариств, що дасть можливість збільшити кількість робочих місць, допомогти малозабезпеченим громадянам у віддалених куточках нашої області.

У кожному районі області діють споживчі товариства, які займаються торговельною, заготівельною, виробничою діяльністю. Крім того, споживча кооперація області надає ряд послуг для населення, тримає мережу аптек, звірогосподарство. Основна галузь кооперативної діяльності - торгівля-забезпечує більше половини валового обороту системи. Сучасна

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

кооперативна роздрібна мережа завдяки модернізації підприємств набуває нового іміджу. Так, серед 404 торгових підприємств у області діють 46 магазинів типу «маркет», якість обслуговування і товарний асортимент у яких здатні повністю задовольнити потреби споживача. Напрямок соціальної політики споживчих товариств передбачає турботу про усіх громадян регіону. В першу чергу це проявляється в організації якісної торгівлі і наданні різних послуг. Кооперативна торгівля повинна поєднувати в собі з одного боку широкий асортимент товару, постійне його поновлення, з іншого боку – створювати умови для забезпечення необхідними товарами малозабезпечених верств населення, з цією метою в магазинах системи створюються спеціальні «продуктові кошики» товарів для малозабезпечених, організовується виїзна торгівля у віддалені села.

Значну увагу турботі про населення приділяють споживчі товариства Черкаського району. Продукція з обмеженою торговою націнкою реалізується в усіх продуктивних магазинах в спеціальних куточках. Діють підприємства громадського харчування: 6 кафе реалізують продукцію кондитерського цеху та напівфабрикати з кухні, лише кондитерських цех «Колос» щомісяця випускає і реалізує близько 100 видів власної продукції на 80 тис. грн. Приклад організації роботи в маркеті «Барвінок» Черкаського районного споживчого товариства, який знаходиться і с. Червона Слобода, показує комплексний підхід до задоволення соціальних потреб громадян. Асортимент широко включає продукцію виробничих підрозділів споживчого товариства та підприємств облспоживспілки, діє відділ друкованої продукції, на полицях біля розрахункових вузлів пропонується видання споживчої кооперації. Поруч із макретом працює кооперативний магазин «Будмаркет» та кафе «Барвінок». Біля кожного із підприємств турботливо облаштовані безкоштовні вело стоянки.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

У сумарному обсязі продукції всієї харчової промисловості України хлібопекарська галузь займає одне із провідних місць, а частка хлібопродуктів у раціоні населення України складає 15 %, що підтверджує їх статус як основного продукту харчування. Дуже важливими проблемами в сучасній харчовій промисловості України по виробництву хліба на сьогодні є подальше вдосконалення технології з метою інтенсифікації хліба; регулювання його харчової цінності; виробництво нових дієтичних гатунків хліба та хлібобулочних виробів; широке використання упаковки для більш довгого зберігання свіжості хліба. На сьогоднішній день практично всі хлібозаводи приватизовані. В основному шляхом перетворення у відкриті та закриті акціонерні товариства. Більшість хлібозаводів Черкащини мають потребу в проведенні реконструкції, заміні технологічного устаткування на більш сучасне, енергозберігаюче. Значна частина великого хлібного бізнесу представлена приватними компаніями, у тому числі різними інтеграційними структурами. Також відбувається формування вертикально інтегрованих структур із замкнутим циклом виробництва – від виробництва борошна до випуску хлібопродуктів. Адже укрупнення і концентрація виробництва дає змогу оптимізувати логістику, збільшити асортимент, підвищити прибутковість і, в такий спосіб, вижити та залишитися гравцем ринку. Активно працюють хлібобулочні підприємства Черкаської споживспілки, хоча частина підприємств закрилась, але не втрачена традиція хлібопечення, на підприємствах, які працюють, проведена модернізація, в кожному районі працюють кондитерські цехи, які забезпечують населення якісною і вишуканою випічкою.

Черкаські кооператори зберегли традиції і виробництву м'ясної продукції, овочевих консервів і напоїв. Так Городищенський холодильний комбінат, який був збудований в 1972 році, сьогодні успішно займається заготівлею і переробкою великої рогатої худоби, птиці, виробництвом

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

ковбасних виробів та м'ясопродуктів, здійснює глибоку заморозку м'яса, надає населенню послуги по забою великої рогатої худоби. Районні споживчі товариства беруть активну участь у проведенні продовольчих ярмарків.

Враховуючи завдання, поставлені облдержадміністрацією щодо забезпечення продовольчої безпеки області, правління облспоживспілки розроблена та виконується Програма розвитку заготівельної галузі. Розпочата робота з відновлення приймально-заготівельних пунктів, підбору штатних заготівельників. Сільські жителі із задоволенням сприйняли відновлення роботи заготпунктів. Адже в них, крім можливості реалізувати лишки сільськогосподарської продукції, селянам пропонують продаж або обмін на здану продукцію товарів першої необхідності: продовольчих, господарських, будівельних. Також робота таких заготпунктів - це можливість для селянина отримати консультації щодо посіву культур, допомогу для обробляння та оранки землі або послугу для транспортування продукції до місця здачі. Тобто, сучасний вектор розвитку заготівельної галузі в кооперації - це нова форма спілкування та взаємодії товаровиробників, переробників і реалізаторів сільськогосподарської продукції.

Усі цілі, які ставить сьогодні перед собою споживча кооперація області, - реальні й незмінні: це збереження власності, постійний розвиток якості сервісу та продукції, поступове оновлення матеріально-технічної бази, піклування про кожного працівника, задіяного в кооперативному русі, та споживача, який віддає перевагу обслуговуванню в кооперативних підприємствах, тим самим сприяє створенню на своєму рівні добробуту нашого рідного краю, посильно сприяє його розвитку.

ОФШОРНІ ЗОНИ: ВІДТІК КАПІТАЛУ ЧИ ПРИПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ

Славінська А. С., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Шільвінська О. Л.

В сучасних умовах офшорні зони зайняли панівну позицію в розподілі світового руху капіталу. Відповідно до розрахунків експертів у офшорних зонах зосереджується близько 60% загальної вартості світового капіталу і приблизно 22% зовнішніх банківських активів, через них проходить приблизно половина фінансових транзакцій.

Офшорна зона — це різновид вільних економічних зон, що створюються на території всієї держави, або суб'єкту федерації (конфедерації), особливістю якої є створення для суб'єктів господарювання сприятливого валютно-фінансового, податкового режиму, високого рівня захищеності банківської та комерційної таємниці, лояльність державного регулювання, спрощені вимоги до ліцензування.

Особливістю офшорних зон є поширення зазначеного режиму виключно на суб'єктів господарювання-нерезидентів, що не здійснюють господарської діяльності та не мають джерел доходу на її території.

Використання офшорних зон надає ряд переваг для інвестиційної діяльності. Насамперед, це акумуляція вільних коштів, конфіденційність вкладень, безпека вкладів. Також офшорні компанії завдяки низьким (або відсутнім) податковим ставкам дозволяють інвестору провадити інвестиційну діяльність у країнах з високими податковими ставками.

Ідея про створення офшорної компанії у керівників фірм зазвичай виникає тоді, коли сума податку, який повинен бути сплаченим до бюджету сягає 10 тис.дол. і більше. В залежності від характеру операції (одноразова чи

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

багаторазова) керівництво робить вибір офшорної зони у якій буде розміщено капітал та типу компанії. Одноразові операції для порівняно недорогих (\$500–700) компаній, зазвичай реєструють в офшорних зонах у Карибському морі, Ла Манші тощо. Якщо ж планується постійна діяльність з використання офшорів, тоді керівництво надає перевагу зонам – членам ЄС. Щодо вартості послуг відкриття та обслуговування офшорних компаній, то вона є різною. Нижньою межею є сума \$500 – 700. Верхня межа залежить від типу компанії та частини світу. Вартість послуг з утримання компанії становить від \$450-800 до \$6500 на рік, залежно від юрисдикції країни, де зареєстрована компанія, рівня складності обслуговування та інших чинників.

Привабливість офшору пояснюється актуальними на сьогодні обставинами: нестабільністю фінансових інститутів України та високим рівнем підприємницьких ризиків. Компанії в офшорній зоні є більш захищеними, оскільки вони працюють зі сталою твердою валютою і функціонують на стабільному фінансовому ринку. Це забезпечує максимальний рівень захисту інтересів клієнтів та допомагає скоротити збитки, що можуть бути понесені внаслідок форс-мажорних обставин.

Незважаючи на всі вище перераховані переваги, офшорні зони мають ряд недоліків для економіки країни-донора. Перш за все, це створення умов для відтоку капіталу, зменшення зайнятості у країнах-донорах, підтримка тіньової економіки, тощо.

Отже, можна зробити висновок, що для обмеження відпливу коштів з України необхідно створити вигідне економічне середовище у державі. Саме в такому випадку вітчизняним інвесторам буде цікаво вкладати кошти в економіку своєї країни. Механізми стимулювання відпливу капіталу повинні перш за все бути спрямовані на його повернення, а вже потім на боротьбу з легалізацією коштів, вивезених за межі України.

НАЙПОШИРЕНІШІ ВИДИ ЗАРОБІТКУ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ ПІД ЧАС КРИЗИ

Довгановська А.І., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Величко Я.М.

Негативна ситуація на ринку праці Черкаської області обумовлена в першу чергу недосконалою державною регулятивною політикою, неефективністю реформ у виробничій сфері, відсутністю передумов для соціально-економічного розвитку, відсутністю можливостей об'єктивного правового захисту суб'єктів господарювання, а також працівників.

На сьогоднішній день до числа актуальних проблем на ринку праці Черкаської області, зокрема зайнятості населення, варто віднести наступні:

- вимушена неповна та неофіційна зайнятість, самозайнятість, приховане безробіття;
- висока частка безробіття серед молоді;
- низька оплата праці у більшості галузей економіки переважно сільської місцевості;
- зниження престижності багатьох видів професій;
- невідповідність отриманих професій потребам ринку праці регіону.

Така соціально-економічна ситуація Черкаського регіону слугує основною причиною міграції населення за кордон.

Але незважаючи на значний відтік населення у працездатному віці за кордон, залишаються й такі, що спрямовують свої сили та працю на розвиток економіки Черкаської області та країни в цілому. Останнім часом збільшилася кількість людей, які надають перевагу відкриттю власної справи, ніж працювати за наймом. Але в період економічної кризи ведення бізнесу стає ще більш ризиковим процесом. Тож, розглянемо деякі види бізнесу, які

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

передбачають понесення незначних витрат та є популярними в Черкаській області.

1. Вирощування та продаж тепличної зелені. Вирощувати стебла цибулі, салат, кріп, петрушку та іншу зелень у теплиці на сьогоднішній день досить перспективне заняття і як рентабельний бізнес повністю виправдовує себе. Зелень – це досить затребуваний вид продукту, який можна заморожувати для тривалого зберігання. Зелень користується попитом на споживчих ринках Черкаської області цілий рік. Також зелень необмежено використовується підприємствами громадського харчування: закусочних, кафетеріях, ресторанах. До того ж даний продукт не вибагливий до тепличного вирощування. Земля, вода, сонячне світло і тепло, ось всі основні складові умов для вирощування зелені. Домогтися цього можна із застосуванням технологій, які знижують вплив фактора сезонності. Найпоширеніший і, мабуть, єдиний спосіб в умовах помірного клімату – це застосування теплиць для рослин. Витрати для відкриття такого бізнесу в Черкаській області складають близько 4 тис. грн., а прибутки від продажів можуть сягати до більше 1 тис. дол.

2. Торгівля чаєм та кавою на перевізному візку. Даний вид бізнесу є досить прибутковим в Черкаській області, особливо в зимовий період. Хоча, все популярнішими стають холодний чай та кава для літнього періоду. Особливим попитом цей вид бізнесу користується в місцях великого скупчення народу: на стихійних ринках та поблизу навчальних закладів. Витрати для відкриття такої справи у Черкаському регіоні не перевищують 500 грн. (за наявності кавової машини). Місячний дохід від реалізації варіюється від 2 до 3 тис. грн.

3. Перепродаж молочних продуктів та яєць. Такий бізнес реалізувати відносно легко і великих фінансових вкладень на початковому етапі не потребує. У порівнянні з іншими видами бізнесу, які передбачають купівлю і

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

перепродаж товару, цей є найбільш перспективним і простим. Для здійснення такої діяльності необхідно мати наявності транспортний засіб – в ідеалі автомобіль. Перш за все, потрібно знайти так званих «здавачів сировини» та оформити відповідні документи про співпрацю. Торгівлю можна здійснювати стихійно (прямо на ринку) або, продаючи продукцію кафетеріям, фабрикам, дитячим садам. Найперспективніший варіант – власна торгова точка на стихійному ринку, яку попередньо необхідно прорекламувати: наприклад, провести дегустацію серед споживачів. Для реалізації даної ідеї необхідні кошти у розмірі 700 грн.; очікуваний щомісячний дохід – 5 тис. грн.

4. Репетиторство. Жорстких вимог до освіти репетитора в даній сфері немає, однак без базового диплома і певних навичок педагогічної діяльності все ж не обійтись. Розширити клієнтську базу допоможуть відгуки та рекомендаційні листи від попередніх клієнтів або роботодавців. Існує декілька варіантів проведення таких занять: вдома у викладача, в учня, в орендованому приміщенні, а також дистанційно (за допомогою мереж Інтернет). Даний вид заробітку стає все актуальнішим на ринку Черкаської області. Слід зазначити, що все більше його використовують як додатковий заробіток, оскільки значних фінансових вкладень він не потребує, але вимагає наявності відповідних знань.

5. Друк матеріалів на принтері. Такий спосіб доходу доцільніше розглядати як додатковий заробіток. Дана послуга користується попитом у студентів, особливо у тих, які проживають у гуртожитку. Друк рефератів (20 арк.), курсових робіт (50 арк.) та дипломних проектів (100 арк.) супроводжують студентів протягом всього навчального процесу. Встановивши фіксований розцінок на друк 0,35 грн. за 1 арк., можна отримати денний дохід у розмірі 100 грн. Таким чином місячний дохід становитиме до 3 тис. грн.

Секція 1. Національна економіка: сучасний стан, тенденції та перспективи розвитку

Отже, саме такі види додаткового заробітку є найпоширенішими в Черкаській області під час кризи.

ДЕВАЛЬВАЦІЙНА ПАСТКА ДЛЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Щур Г.В., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Кривич Ю.О.

Українська валюта протягом 2014 року зазнала рекордного падіння – девальвація дійшла майже до 60 відсотків. Фактори, які на це вплинули, зумовлені як внутрішніми та зовнішніми чинниками: анексія Криму, війна на Донбасі, дефіцит держбюджету, який закривається непідкріпленою емісією, подальше скорочення експортних доходів, проблеми з кредитуванням і зрештою – паніка серед бізнесу та населення.

Дії Національного банку на валютному ринку не дали змоги стримати девальваційні процеси на початку 2015 року, що призвело до галопуючої інфляції, різкого падіння купівельної спроможності гривні та різкого скорочення міжнародних резервів, станом на 1 січня 2014 року вони становили 20,416 млрд. дол. США, а станом на 1 січня 2015 року вони становили 7,533 млрд. дол., (зменшилися на 12,883 млрд. дол. США), на зниження рівня міжнародних валютних резервів впливало виконання планових державних зобов'язань по сплаті держборгу.

За даними НБУ, протягом 2014 року громадяни забрали з банків 124 мільярди гривень. Це зіграло вирішальну роль в девальваційних процесах гривні.

У лютому 2015 року Нацбанк «відпустив» гривню і це призвело майже до чотирикратного підвищення курсу долара на міжбанківському ринку, порівняно з лютим 2014 року.

25 лютого 2015 року офіційний курс перевищив 30 гривень за долар. На готівковому ринку котирувальні ціни впали: у середньому банки продавали долар по 32–34 гривень за долар, а різниця між ціною покупки і продажу

валюти сягала 8–9 грн. Прямим наслідком девальваційного процесу є зростання цін не тільки на імпортні товари, а й на вітчизняні. Частка вітчизняних товарів у товарообороті постійно падає і українські товари витісняються імпортом. Коли країна відчуває значний дефіцит доларів, катастрофічно обваливши гривню, а довіри до Центрального банку (як з боку бізнесу, так і з боку населення довіра відсутня), то в першій половині березня центробанк розпочав демонструвати настирливу боротьбу зі своїми провалами і втратами.

Внаслідок своїх нерациональних дій і красномовної бездіяльності, монетарна влада створює критичну ситуацію, а потім мужньо бореться зі симптомами (але ніяк не з причинами чи джерелами). На початку березня – завдяки адміністративним зусиллям, зокрема фактичній забороні імпорту – гривня «стабілізувалася» на рівні, вказаному Президентом України 21,70 гривень за долар.

Ще одним каналом девальваційного процесу є незабезпечена емісія, тобто надмірне зростання у 2014 році показника чистих вимог до уряду, монетизація Нацбанком боргових зобов'язань уряду. Падіння рівня довіри до монетарного регулятора підсилює девальваційні очікування. Усе це супроводжується зростанням тіньового валютного ринку, який стає більш розвиненим в міру посилення адміністративних обмежень.

Серед основних причин, що призвели до негативних змін в падінні курсу гривні є:

- падіння реальних доходів та звуження внутрішнього попиту та зниження рівня життя населення, посилення;
- відсутність припливу іноземних інвестицій;
- проблеми форс-мажорного характеру (російської воєнної агресії, анексії територій, руйнування частини економічного комплексу країни);

– спонтанні несистемні дії макрорегуляторів, відсутності цілісної антикризової стратегії та виразних неполітизованих комунікацій з суспільством.

Для пом'якшення цих негативних наслідків та подальшої стабілізації валютного курсу у безпечних межах необхідно:

– за нормалізації ситуації на валютному ринку скасувати обмеження на купівлю валюти та спростити проведення банківських операцій за розвитку інструментів страхування валютних ризиків;

– обмежити розміри коливань валютного курсу у спосіб напрацювання нових правил роботи довгострокової валютної стабільності;

– реформування економіки України та відновлення позитивних темпів експорту і економічного зростання, у тому числі, за рахунок здійснення зовнішніх запозичень і отримання фінансової допомоги на прийнятних умовах.

Отже, валютна стабілізація сьогодні – це питання національної безпеки, означає, що його неможливо вирішити лише інструментами грошово-кредитної та монетарної політики і лише силами НБУ.

ДЕРЖБЮДЖЕТ ТА ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТНОГО ДЕФЦИТУ В УКРАЇНІ

Бугаєнко К.А., студентка Черкаський державний бізнес-коледж

Науковий керівник: Глигало Н.А.

Стан бюджету як фінансового плану характеризується трьома показниками: рівновага доходів і видатків; бюджетний надлишок, що являє собою

перевищення доходів над видатками; бюджетний дефіцит, що полягає у перевищенні видатків над постійними доходами.

Для держбюджету України бюджетний дефіцит став вже звичним явищем. Основними причинами бюджетного дефіциту в Україні є: зменшення приросту національного доходу у зв'язку зі застоєм економіки; ведення військових дій на території країни; збільшення бюджетних витрат, як наслідок економічної кризи та незбалансованої бюджетної політики; зменшення надходжень до бюджетів усіх рівнів порівняно з видатками; відсутність чіткої фінансової стратегії уряду; інфляційні процеси. Бюджетний дефіцит негативно впливає на економіку, зокрема стимулюючи інфляційні процеси. Він є гальмом економічного зростання держави.

Джерелами покриття дефіциту можуть бути внутрішні та зовнішні державні позики та емісія грошових коштів. Державний борг являє собою заборгованості держави своїм кредиторам. Він буває в залежності від строків погашення поточний та капітальний та від виду кредитора внутрішній та зовнішній.

Для аналізу існуючих меж розміру дефіциту державного бюджету в Україні доцільно дослідити його динаміку. За роки незалежності у політиці дефіцитного фінансування можна умовно виділити декілька етапів. Перший етап (1992-1999 р.р.) характеризується тенденцією до скорочення бюджетного дефіциту з 12,2% до 1,5% ВВП. Необхідно звернути увагу, що цей період пов'язаний з економічною кризою і негативним її впливом на соціально-економічні процеси у суспільстві. Другий етап (2000-2002 рр.) характеризується зведенням Державного бюджету з профіцитом, що позитивно відобразилось на усіх показниках соціально-економічного розвитку. Третій етап (2003-2005 р.р.) пов'язаний з проголошенням політики пріоритетного соціального розвитку та реалізацією соціальних програм, внаслідок чого спостерігається тенденція до зростання обсягів дефіциту

бюджету та його частки у ВВП з 0,2 до 1,8%. Характерною ознакою четвертого етапу (2006-2010 р.р.) є поступове скороченням частки бюджетного дефіциту, проте в умовах останньої фінансової кризи 2009 року дана тенденція була порушена. Четвертий етап (2011 - 2013 р.р.) характеризується тенденцією до зростання бюджетного дефіциту з 1,79% до 4,45 %.

На сучасному етапі уряд повинен постійно контролювати розмір бюджетного дефіциту, інакше він здійснюватиме дестабілізуючий вплив на соціально-економічний розвиток країни. Необхідно приділяти більше уваги збільшенню доходів держави шляхом подолання безробіття, поліпшення податкової системи, удосконалення приватизації державного житла, поліпшення фінансового стану суб'єктів господарювання.

За весь час співробітництва з Міжнародними організаціями Україна отримала кредитних ресурсів на загальну суму більше, ніж 15,4 млрд. доларів США, в тому числі: Міжнародний валютний фонд - 4,41 млрд. доларів США; Міжнародний банк реконструкції та розвитку - 5,3 млрд. доларів США; Європейський банк реконструкції та розвитку - 3,2 млрд. євро; Міжнародна фінансова корпорація - 786 млн. доларів США; Чорноморський банк торгівлі та розвитку - 180 млн. доларів США.

СУЧАСНИЙ СТАН ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТИВАННЯ В УКРАЇНІ

Гаврюшенко Ю.П., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Цибань. А.О.

Іноземні інвестиції відіграють важливу роль в розвитку національної економіки. Залучення коштів іноземних інвесторів сприяє активізації

інвестиційного процесу, впровадженню нових технологій, використанню передового зарубіжного досвіду, підвищенню рівня ринкової конкуренції, платіжного балансу, розвитку інвестиційної інфраструктури.

В Україну прямі іноземні інвестиції надходять повільно, їх сучасний обсяг не відповідає ні потребам вітчизняної економіки, ні потенціалу іноземних інвесторів. Тому, важливим є аналіз сучасного стану іноземного інвестування з метою виявлення основних тенденцій, проблем інвестування та шляхів покращення інвестиційного клімату в Україні.

За останній рік спостерігається негативна тенденція щорічного зростання обсягу іноземних інвестицій в Україну, який на кінець 2014 р. становив 45916,0 млн. грн., тобто зменшився на 21,05% в порівнянні з 2013 роком. Чистий приплив прямих іноземних інвестицій в Україну в 2014 році зменшився на 12240,9 млн. грн. порівняно з 2013 роком.

Кількість країн світу, з яких надходили інвестиції в економіку України, на кінець 1995 року становила 94 країни, на кінець 2014 року – 136. У 2014 році основними країнами-інвесторами були Кіпр, Німеччина, Нідерланди, Російська Федерація, Австрія, Велика Британія, Британські Віргінські острови. На ці країни припадає майже 83% від загального обсягу прямих інвестицій.

Загальний обсяг прямих іноземних інвестицій за видами економічної діяльності складає: промисловість-32,3%; фінансова та страхова діяльність-25,1%; оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів-13,1%; інші види економічної діяльності-11,0%; операції з нерухомим майном-8,3%; професійна, наукова та технічна діяльність-6,2%; інформація та телекомунікації-4,0%.

Лідером розміщення прямих іноземних інвестицій в регіональному розрізі є м. Київ – 49,5% від загального обсягу інвестицій у 2014 р., а Черкаська область – 1,1% .

Аналіз показав, що потоки прямих іноземних інвестицій значно зросли за останні роки. Але незважаючи на всі кількісні та якісні зміни, Україна сприймається іноземними інвесторами як несприятлива для інвестування країна. Про це свідчить індекс інвестиційної привабливості України, який за даними Європейської Бізнес Асоціації в IV кварталі 2013 року впав до самого найнижчого рівня за всю історію його вимірювання – 1,81 бала з 5 можливих, тобто на 0,31 бала нижчий ніж у 2012 р. На початку 2014 року приплив зовнішніх інвестицій впав у два рази.

Серед основних причин, що призвели до негативних змін в інвестиційному кліматі в 2014 р. є: тиск на бізнес з боку влади, низька якість інфраструктури, політична нестабільність, дефіцит бюджету, падіння гривні, погіршення економічної ситуації, корупція, адміністративний тиск.

Проте, в Україні існує ряд позитивних факторів, що впливають на вибір іноземного інвестора, зокрема: наявність матеріально-сировинної бази, необхідної для реалізації інвестиційних програм, вигідне географічне положення; наявність відносно дешевої робочої сили, кваліфікованих працівників; достатньо високий рівень розвитку науково-технічних розробок у багатьох галузях; значні масштаби ринку.

Для збільшення обсягів іноземних інвестицій в національну економіку потрібно покращити інвестиційний клімат в Україні. З цією метою необхідно: стабілізувати політичну ситуацію в країні; усунути корупцію, сприяти прозорості ведення бізнесу; здійснити валютне врегулювання; подолати технічні бар'єри в торгівлі; спростити митні процедури.

НЕДОЛІКИ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Тарасюк О.О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: к.е.н. Здір В.А.

Монетарна політика є складовою системи загальнодержавної економічної політики. Політика у сфері грошового обігу та кредиту має велике значення для кожної країни, оскільки шляхом регулювання грошової маси вона спрямована на забезпечення ефективного функціонування економіки і її ключовими цілями є цінова стабільність, стабільність обмінного курсу, зростання національного виробництва, збалансування платіжного балансу, забезпечення зайнятості, зростання добробуту населення тощо.

На сьогоднішній день основним завданням монетарної політики в Україні є забезпечення стабільності національної грошової одиниці. Складна ситуація в економіці вимагає від НБУ відповідної гнучкості у проведенні грошово-кредитної політики та оперативної реакції на процеси, які відбуваються на макроекономічному рівні та у фіскальній сфері через зважене використання монетарних інструментів і механізмів. Такими інструментами є обов'язкові резерви, відсоткова політика, операції на відкритому ринку, вплив на обмінний курс національної валюти.

Так, станом на 31 грудня 2013 року обов'язкові резерви становили 10 923 млн. грн., що свідчить про їх збільшення на 68% порівняно з 2012 роком. Треба зазначити, що до 12 травня 2014 р. розмір обов'язкового резерву становив 20%. На сьогоднішній день НБУ скасував вимогу до банків про формування обов'язкових резервів. Наслідками цього рішення НБУ може стати послаблення контролю Центрального банку за грошовою масою та погіршення потенціалу ліквідності банку.

Облікова ставка НБУ станом на 1 січня 2013 року становила 7,5%, на 1 січня 2014 року – 6,5% та на 1 січня 2015 року – 14%. На сьогоднішній день облікова ставка НБУ становить 30%. За цими даними спостерігається різке зростання відсоткової ставки за останні півтора року. Національний банк України підвищує облікову ставку для проведення обмежувальної монетарної політики, маючи на меті підвищення ціни національної валюти. Це обмежує можливості комерційних банків щодо одержання кредитів і таким чином підвищує ціну грошей, які надаються у кредит комерційними банками суб'єктам національної економіки.

Також на протязі 2014 – початку 2015 спостерігається стрімке знецінення національної валюти України. Так, станом на 28 лютого 2015 року офіційний курс гривні до 100 доларів США, встановлений Національним банком України становив 2776,31 грн., що на 76% більше ніж курс валют станом на 31 грудня 2014 року, та на 247% більше ніж курс станом на 31 грудня 2013 року.

Неефективна діяльність і відсутність чітко визначеної політики Уряду та Національного банку відносно ситуації на валютному ринку створює хаос в економіці. Ми маємо сьогодні повне нерозуміння бізнесом валютно-грошової і економічної політики Уряду, бажання "не втратити" та в хаосі "заробляти" на спекуляціях.

Як наслідок – шалений ріст цін "на очах", і на імпорتنі, і на вітчизняні товари, зuboжіння та панічні настрої у людей.

Національний банк України ніколи не міг поскаржитися на брак уваги з боку ринку та суспільства. Зазвичай інтерес загострюється у періоди змін, тож шквал критики, який останнім часом звалився на керівництво НБУ, не був несподіваним. Адже виклики, з якими зараз стикаються уряд і головний банк країни, абсолютно унікальні та надзвичайно потужні: воєнні дії, докорінна перебудова економічних зв'язків, тектонічний зсув у відносинах із

традиційними зовнішньоекономічними партнерами, накопичені дисбаланси і, як результат, неможливість і недоцільність утримання фіксованого обмінного курсу гривні. Критика з боку експертів також традиційна: різка девальвація національної валюти, неефективні адміністративні обмеження, непрозоре рефінансування і, крім того, відсутність комунікацій із суспільством щодо цілей і рішень з монетарної політики.

І уряд, і Нацбанк зовсім не обмежені в інструментах, якими можуть впливати на ситуацію на валютному ринку. Питання лише в тому, чому вони від них відмовляються і йдуть на кроки, які лише погіршують економічну ситуацію в Україні.

В Україні існує можливість підвищення ефективності проведення монетарної політики та її регулювання НБУ. Є конкретні заходи, які можуть зняти ту напругу, яку ми зараз маємо на ринку.

1. Застосування інструментів монетарного регулювання має бути спрямоване на забезпечення стійкості ринкових механізмів і фінансових ринків з метою досягнення балансу між ефективною дією ринкових законів і довгостроковою стабільністю.

2. Здійснити перехід до фінансування дефіциту бюджету за рахунок внутрішніх запозичень та розробити певний механізм для розвитку та підвищення ліквідності внутрішнього ринку цінних паперів.

3. Підвищити стабільність грошової одиниці застосовуючи інструменти монетарної політики таким чином, щоб забезпечити стабільність попиту на гроші з однієї сторони, та не призвести до значного підвищення цін з іншої.

4. Встановлення цільових орієнтирів відсоткових ставок і формування програми грошової пропозиції, яка відповідає величині попиту на гроші.

5. Впровадження інноваційних технологій монетарного регулювання економіки.

6. Забезпечити валютний курс гнучкістю, та здійснювати грошову політику базуючись на теорії таргетування інфляції, тобто здійснення контролю за нею.

У сучасних умовах вирішення питань щодо модернізації монетарної політики НБУ з метою забезпечення цінової і фінансової стабільності в країні стає вкрай необхідним. Це дозволить покращити прогнозованість економічного розвитку країни, створити умови для поступового зниження ставок за банківськими кредитами, розширення джерел фінансування підприємств і стимулювання економічного розвитку, зниження інфляційних очікувань, підвищити стійкість економіки, грошово-кредитної і фінансової сфер щодо зовнішніх шоків.

СУЧАСНИЙ СТАН ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Рябуха С.І., студент Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник Кулик Ю.М.

Першочерговою потребою сьогодення є забезпечення збалансованого розвитку всіх підсистем суспільства, гармонізація інтересів різноманітних верств населення, створення міцного економічного підґрунтя для інтеграції України у світову економічну систему. Чільне місце у цьому процесі посідає реформування податкової системи, яка забезпечує державу необхідними фінансовими ресурсами. Податкова система в Україні одна з найбільш громіздких і найменш ефективних у світі. На адміністрування податків бізнес щороку витрачає понад мільярди гривень. У світовому рейтингу щодо простоти їх сплати Україна посідає одне з останніх місць.

Податки є складною й надзвичайно впливовою на всі економічні явища та процеси фінансовою категорією. З одного боку, податки - фінансове

підґрунтя існування держави, мірило її можливостей у світовому економічному просторі щодо розвитку науки, освіти, культури, гарантування економічної безпеки, зростання суспільного добробуту громадян. З іншого боку, податки — знаряддя перерозподілу доходів юридичних і фізичних осіб у державі, їх мобілізація й використання зачіпає інтереси не тільки кожного підприємця чи громадянина, а й цілих верств населення і соціальних груп.

На сьогодні в Україні діє податкова система, яка за своїм складом подібна до податкових систем розвинених європейських країн. Закони з питань оподаткування розроблено з урахуванням норм європейського податкового законодавства. Проте, на відміну від країн Європейського Співтовариства, податкова система України не є інструментом підвищення конкурентоспроможності держави.

Взагалі наявна податкова система України характеризується такими негативними рисами:

- нормативно-правові акти з питань оподаткування є складними, окремі законодавчі норми – недостатньо узгодженими;
- витрати на адміністрування окремих податків є більшими порівняно з доходами бюджету, що формуються за рахунок їх справляння;
- механізм митно-тарифного регулювання не дає можливості оперативно реагувати на зміни кон'юнктури світового ринку та структури економіки в Україні.

Найбільша проблема у податково-бюджетній сфері нашої країни – гіперцентралізація. На сьогодні 80 % усіх бюджетних ресурсів надходить до центрального державного бюджету і тільки 20 % залишається на всіх місцевих бюджетах.

Вищезазначені недоліки призвели до таких проблем системного характеру у податковій системі, як:

- 1) податкова заборгованість платників перед бюджетом та державними цільовими фондами;
- 2) широкомасштабне ухилення від оподаткування;
- 3) бюджетна заборгованість з відшкодування податку на додану вартість;
- 4) нерівномірне податкове навантаження, внаслідок чого найбільше податкове навантаження покладено на законослухняних платників, позбавлених податкових пільг.

28 грудня 2014 Верховна Рада України прийняла пакет законів про податкову реформу в Україні. Депутати проголосували за кардинальні зміни, що стосуються практично всіх податків в Україні. Реформа системи оподаткування в Україні торкнеться не тільки підприємств, а й громадян. Кардинальні зміни в оподаткуванні юридичних осіб та громадян покликані спростити і здешевити систему адміністрування податків, а також додатково залучити до бюджету держави 40млрд. грн. в рік.

З цією метою з 2015 року в Україні зменшується кількість податків: з 22 до 9. Деякі податки не скасовані повністю, а лише трансформовані за принципом «два в одному»: наприклад, фіксований сільськогосподарський податок став 4-ю групою єдиного податку. Податків стало менше, але складність їх адміністрування не вплинула на спрощення ведення бізнесу в Україні.

У рейтингу Світового банку Doing Business 2015 Україна за показником легкості ведення бізнесу займає 96 місце серед 189 країн світу (у 2014 році – 112 місце).

При цьому, за показником "сплата податків" Україна займає 108 місце, час на складання податкової звітності та сплату податків складає 350 годин на рік (або майже 44 восьмигодинних робочих дня).

В свою чергу це впливає на зменшення інвестиційної привабливості економіки України, збільшення рівня її тінізації, зниження конкурентоспроможності українських товарів та послуг на світовому ринку, скорочення бюджетних надходжень тощо. Таким чином, суттєвим кроком подальшої лібералізації податкової системи та підвищення рейтингу має стати скорочення часу, витраченого на складання, подання звітності та сплату податків.

Отже, вихідним пунктом реалізації зазначених напрямів реформування податкової системи в сучасних умовах є створення цілісного та стабільного податкового законодавства. Необхідно зазначити, що в результаті здійснення податкової реформи в Україні та, як наслідок, вирішення складних податкових колізій має бути створена податкова система з базовими положеннями, при якій Податковий кодекс України буде єдиним нормативним документом, що регулюватиме відносини з приводу сплати податків.

СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ

Жмурко А.В., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Цибань. А.О.

В сучасних умовах розвитку національної економіки важливе значення має стан банківської системи. Забезпечення стабільності банківської системи – є першочерговим завданням, яке необхідно вирішити на шляху інтеграції України до європейського економічного простору. З розвитком міжнародних відносин у банківській сфері виникає все більше проблем, які необхідно негайно вирішити, щоб забезпечити її стабільність та нормальне функціонування національної економіки.

Даний етап розвитку банківської системи України характеризується загостренням міжбанківської конкуренції, що в тому числі обумовлено зростанням частки іноземного капіталу в банківському секторі України та укріпленням у ньому позицій закордонних фінансових груп, про що свідчить відповідна статистика. Так, за 2014 рік кількість банків, які мають банківські ліцензії Національного банку України, скоротилася з 180 до 163 банків. Протягом року було визнано неплатоспроможним 33 банки, по 17 з яких були прийняті рішення про ліквідацію. Кількість банків з іноземним капіталом зросла з 49 до 51 банку (31% від загальної кількості банків, що мають ліцензію), з них 19 банків (12%) – зі 100% іноземним капіталом; частка іноземного капіталу у статутному капіталі банків на 01.01.2015 становила 32.5% (на 01.01.2014 – 34.0%, на 01.01.2013 – 39.5%).

Унаслідок зростання рівня негативно класифікованої заборгованості банки змушені були створювати значні резерви за активними операціями, що неминуче негативно вплинуло на рівень капіталізації банківських установ. За рік банки здійснили відрахувань у резерви на суму 103 млрд. гривень. Це стало визначальним чинником повернення банківської системи до збитковості – за 2014 рік збитки банківського сектору склали майже 53 млрд. грн. Через продовження девальвації зростають гривневі ставки, а високі доларові ставки зумовлені дефіцитом долара через паніку на валютному ринку, лімітами на зняття в комплексі негативно впливають на довіру населення як до банків, так і до гривні.

На основі даних фінансової звітності банків станом на 01.01.2015 року Forbes Україна здійснив рейтинг життєздатності банків. Згідно даного рейтингу, провідні позиції зайняли іноземні банки - Кредобанк, Креді Агріколь та Сітібанк, котрі очолили групу А (високий рівень життєздатності). При розрахунку рейтингу використовувалися кількісні фінансові показники, серед яких індикатори ліквідності, рентабельності,

капіталізації, з урахуванням якісних факторів безперебійності платежів, підтримки акціонерів та ризиків країн їх походження.

Отже, основною проблемою розвитку банківської системи України є занадто низький рівень капіталізації, що призводить до витіснення національних банків іноземними, а також продовження девальвації національної валюти. Недостатність фінансових ресурсів у банківському секторі затримує економічне зростання країни.

Для зміцнення банківської системи Національний банк України виводить з ринку проблемні неплатоспроможні банки, а також банки, що займалися відмиванням коштів. За 2014 рік з ринку було виведено 33 банки, з них 7 – за порушення банківського законодавства у сфері незаконного відмивання коштів. Також НБУ для стабілізації банківської системи України: підвищив вимоги до капіталу нових банків до 500 млн. грн., покращив процедури виведення банків з ринку; ввів жорстку процедуру розкриття кінцевих власників банків і т.д. Але всі ці дії НБУ, на даний момент не вирішили всіх проблем банківського сектору, які не лише гальмують розвиток підприємництва, сприяють занепаду виробництва, а й призводять до економічного спаду у всіх сферах економіки. Саме тому, необхідно, орієнтуватись на досвід держав з розвинутою ринковою економікою, займатись стимулюванням національного виробника та розробляти власні державні програми у сфері покращення банківських відносин, які б сприяли підвищенню стабільності та зростання економіки України.

СИСТЕМА ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Дика А.В., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Писаченко Л.П.

Вітчизняна банківська система, як і суспільство в цілому, проходить через цілий ряд складних випробувань. Саме тому дедалі необхіднішою є потреба у повному реформуванні фінансового сектору для очищення від проблемних банків та підтримання довіри вкладників. Однією з головних складових фінансової безпеки країни є система гарантування вкладів фізичних осіб. У сучасних умовах у більшості країн з ринковою економікою функціонують спеціальні системи гарантування (страхування) вкладів, що гарантують вкладникам банку у разі його банкрутства відшкодування (повернення) їхніх вкладів у певних межах. В Україні цю функцію виконує Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) - організація, що виконує спеціальні функції у сфері гарантування вкладів фізичних осіб та виведення неплатоспроможних банків з ринку. Основна мета діяльності Фонду - це захист прав і законних інтересів вкладників банків.

Початковий розмір відшкодувань у Фонді становив 500 грн. З моменту заснування Фонду гарантована сума збільшувалась 11 разів і зросла у 400 разів. На сьогодні розмір гарантованої суми відшкодування складає 200 тисяч гривень.

На виконання свого основного завдання Фонд у встановленому порядку веде реєстр учасників Фонду, акумулює кошти та здійснює контроль за повнотою і своєчасністю перерахування зборів кожним учасником, здійснює заходи щодо організації виплат відшкодувань за вкладками в разі прийняття

рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, здійснює процедуру виведення неплатоспроможних банків з ринку, здійснює перевірки банків та надає їм фінансову підтримку.

Фонд здійснює міжнародну діяльність та підтримує контакти з міжнародними фінансовими інститутами, є учасником Міжнародної асоціації страховиків депозитів (МАСД) та Європейського форуму страховиків депозитів (ЄФСД). Крім того, у 2013-2014 рр. ФГВФО продовжував співробітництво з Програмою розвитку фінансового сектору (USAID/FINREP- II) та Світовим банком.

За даними Міжнародного валютного Фонду, страхування депозитів нині прийнято в понад 70 країнах: у Європі (окрім Албанії), США і Канаді, 10 африканських, 12 латиноамериканських і 8 азіатських державах. Кожна система страхування депозитів має свої національні риси. Єдиної системи не існує, хоча є деякі схожі елементи в різних моделях. Практичний інтерес має досвід, накопичений у найрозвинутіших країнах світу.

США має змішану систему захисту вкладників, функціонування якої забезпечують дві спеціальні організації: Федеральна корпорація зі страхування депозитів (ФКСД) і Федеральна корпорація зі страхування депозитів позиково-ощадних організацій. Об'єктами страхування у ФКСД є всі банківські внески, а на одного утримувача рахунку виплачується страхове відшкодування до 100 тис. дол.

Фонд депозитів британських банків створений на основі законодавчого розпорядження, а не добровільної угоди між банками. В обов'язковому порядку страхуються внески усіх банків (за винятком окремих філіалів іноземних банків, стерлінгові рахунки яких у Великій Британії знаходяться під захистом систем, що діють у країнах базування таких банків). Страхуються лише внески у фунтах стерлінгів, а максимальний розмір

страхового відшкодування для одного вкладника визначено у розмірі 75% перших десяти тисяч фунтів стерлінгів його депозиту.

Французька асоціація банків управляє фондом депозитного страхування, що називають «механізмом солідарності». Фонд охоплює всі банки, які знаходяться на території країни, враховуючи філії іноземних банків. Не підлягають страховому захисту депозити закордонних відділень французьких банків та міжбанківські, депозитні сертифікати і внески в іноземній валюті. Сума страхового відшкодування на одного вкладника не перевищує 200 тис. франків.

Накопичений досвід функціонування систем захисту банківських вкладів у різних країнах виявив і певні проблеми. Зокрема, наявність системи гарантування вкладів, з одного боку, спонукає банки до надмірно ризикованої діяльності, а з іншого — зменшує стимули суб'єктів економіки щодо зваженого вибору банку для розміщення вкладів, аналізу діяльності банку, в якому розміщені вклади, провокує розміщення вкладів у банках, що займаються надмірно ризикованою діяльністю.

Проте варто зазначити, що практичний досвід та виклики сьогодення виявили необхідність подальшого розвитку основних напрямів діяльності Фонду. У першу чергу, мова йде про вдосконалення процедур, пов'язаних з виведенням неплатоспроможних банків з ринку, зокрема за участі держави або шляхом створення перехідного банку, тому Фонд гарантування вкладів фізичних осіб України та НБУ вживатимуть спільних заходів, спрямованих на випередження та мінімізацію ризиків у діяльності банківської системи, а також вдосконалення шляхів виведення неплатоспроможних банків з ринку.

З упевненістю можна сказати, що високий рівень професіоналізму та багаторічне сумлінне виконання своїх обов'язків дозволить Фонду впевнено йти шляхом досягнення поставлених цілей. Саме тому одним з головних

завдань державної влади на сучасному етапі є всебічне сприяння діяльності Фонду.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДАЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ

Єжель А.О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Писаченко Л.П.

Протягом останнього десятиріччя неабиякий інтерес центральних банків, у тому числі вітчизняного, викликає феномен електронних грошей. Виникнення електронних грошей обумовлене, з одного боку, стрімким розвитком інформаційних і криптографічних технологій, які дали змогу зберігати грошову вартість на електронних пристроях, а з іншого - потребами електронної комерції, які не задовольняються повною мірою традиційними платіжними системами. Такі вагомні переваги систем електронних грошей, як високий рівень безпеки, швидкість, приватність платежу, низька вартість транзакції, а відтак - можливість здійснення безбиткових мікроплатежів, роблять системи електронних грошей поза конкуренцією при обслуговуванні саме електронної комерції та обумовлюють актуальність обраної теми.

Електронні гроші – це гроші, які зберігаються на електронному пристрої і приймаються як засіб платежу. Випуск електронних грошей може здійснювати виключно банк.

Користувачем електронних грошей може бути суб'єкт господарювання або фізична особа. Якщо користувач являється суб'єктом господарювання - він має право використовувати електронні гроші для здійснення оплати товарів, робіт, послуг та пред'являти їх до погашення лише в обмін на безготівкові кошти.

Користувачі - фізичні особи мають право використовувати електронні гроші для здійснення оплати товарів, робіт, послуг і переказувати електронні гроші іншим користувачам - фізичним особам.

Фізичні особи мають право отримувати електронні гроші та пред'являти їх до погашення в обмін на готівкові або безготівкові кошти.

Порядок здійснення операцій з електронним грошима та максимальна сума електронних грошей на електронному пристрої, що перебуває у розпорядженні користувача, визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України. В Україні діють такі системи електронних платежів, як: WebMoney, GlobalMoney, MoneXu, Максї.

Поповнювати електронні гаманці можна готівкою (купуючи пластикові картки або через спеціальні термінали), шляхом переказу грошей з рахунку у банку, з іншого електронного гаманця або за допомогою мобільного телефону. Класти гроші можна як у свій гаманець, так і в чужі гаманці. Електронними грошима можна сплачувати за різні товари та послуги, аналогічно тому, як це робиться з банківського рахунку.

Переказувати гроші з одного електронного гаманця в інший можна, у тому числі, можлива конвертація валют. Однак за такі операції теж доведеться платити комісію – звичайно вона становить не менше 2-3%. Комісія стягується й у тому випадку, якщо ви переказуєте гроші з одного свого гаманця в інший.

Електронними грошима зручно приймати платежі, особливо, якщо ресурс торгує чимось недорогим і не потребує доставки. У цю категорію входять будь-які послуги, починаючи від комунальних і закінчуючи програмним забезпеченням для комп'ютерів, музичними файлами тощо. Укладання договору з тією або іншою платіжною системою робить для замовників оплату більш зручною та допомагає тим самим залучити нових клієнтів. Крім того, існують платіжні системи, які не стягують у таких

випадках комісії. Можливість оплатити товар або послугу електронними грошима робить більш зручною для клієнтів часткову або повну передоплату, що допомагає домовитися про такий режим оплати товарів або послуг, який включав би в себе якусь частку передоплати. Фрілансери або продавці саморобних товарів також досить часто використовують у якості основного способу одержання грошей за свої послуги або товари електронні гаманці.

Переваги використання електронних грошей:

1. Анонімність платежів, тобто при здійсненні платежу електронними грошима не потрібно повідомляти ніяку інформацію про себе, потрібен тільки номер електронного гаманця.

2. Захист від податкових органів.

3. Швидкість і зручність платежів, оскільки гроші переводяться майже миттєво, здійснити оплату можна не виходячи з будинку, якщо у вас є доступ в Інтернет.

4. Можливість переказувати малі суми. Мінімальний розмір платежу, який банк погодиться здійснити, також буває обмежений.

Недоліки електронних грошей:

1. Зберігання грошей власників гаманців на рахунках юридичних осіб.

2. Відсутність відсотка, який нараховується при зберіганні грошей.

3. Ризики шахрайства.

4. Зняти готівку без комісії не можна.

Таким чином, електронні гроші - це дуже гнучкий інструмент, що дозволяє розширити сферу застосування готівкових грошей. З їх допомогою також легко позичити гроші другу (причому на відстані) і використовувати їх у повсякденному житті, оплатити покупку в Internet або влаштувати там свій власний бізнес. Обробка електронних грошей простіше, і їх використання може серйозно змінити структуру банків і скоротити персонал. Електронні

гроші, на відміну від чекових і кредитних систем, дозволяють підтримувати анонімність транзакцій (в тій чи іншій мірі), так як не вимагають при їх використанні посвідчення особи платника і його кредитоспроможності.

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНТЕРНЕТ-ТРЕЙДИНГУ В УКРАЇНІ.

Фалілеєва В.О., студентка Черкаський державний бізнес-коледж

Науковий керівник : Глигало Н.А.

У сучасних умовах ринкового господарювання стабілізація національної економіки є неможливим без достатнього рівня розвитку фондового ринку - важливого елементу сучасного механізму економічного регулювання, оскільки надає економіці певної гнучкості і мобільності, забезпечуючи можливість швидкого переливу ресурсів із одних галузей в інші та здійснення структурної перебудови виробництва.

Сучасний український фондовий ринок має свої «слабкі сторони» - нерозвиненість законодавчої бази, низька ліквідність, недостатній розвиток відповідної інфраструктури. При цьому досить незначною залишається частка внутрішніх інвесторів на ринку. Тому, одним із перспективних напрямків розбудови ринку цінних паперів України вважається запровадження механізмів Інтернет-трейдингу, що дозволить залучати до біржової торгівлі приватних інвесторів, які у розвинених країнах є безпосереднім двигуном економічного прогресу та фінансової стабільності держави.

Інтернет-трейдинг (internet trading) - це спосіб доступу до торгів на фондовій біржі з використанням Інтернету, як засобу зв'язку. Завдяки широкому проникненню Інтернету в життя кожної людини, в останні

десятиліття такий спосіб торгівлі одержав дуже широке поширення у всьому світі.

В Україні поняття «інтернет-трейдингу» є порівняно новим. Офіційною датою запуску Інтернет-трейдингу є 26 березня 2009 року, коли можливість он-лайн торгівлі цінними паперами вперше було запропоновано ВАТ «Українська біржа». Завдяки Інтернет-трейдингу приватні інвестори отримали прямий доступ до біржових торгів і грають на біржі нарівні з професіоналами. За цей час кількість приватних трейдерів виросла в сотні разів. Обороти, який генерують приватні інвестори і трейдери становить порядку 30-40% від загального обороту біржі.

Як правило, доступ до торгів надається онлайн-брокером, з яким укладається договір на обслуговування.

Онлайн-брокер надає своїм клієнтам програмне забезпечення (Quick, Smart Trade тощо) для зв'язку з біржею і проведення торгів та здійснює технічну підтримку даної діяльності. Також у онлайн-брокера необхідно отримати логін і пароль для доступу в торгову систему.

Наступним кроком є поповнення рахунку на мінімально встановлену суму. Популярність Інтернет-трейдингу серед фізичних осіб можна пояснити і тим, що він значно дешевший, ніж класичний брокеридж, поріг входу на ринок знизився з кількох тисяч гривень до декількох сотень.

Процес торгівлі на біржі нескладний. Якщо ви вважаєте, що певна акція має перспективи росту, то у своєму торговому терміналі подаєте заявку на купівлю даної акції, вказуєте назву емітента, кількість акцій і ціну. Така заявка потрапляє на біржу через Інтернет і задовольняється, якщо на біржі на даний момент є заявки на продаж за вказаною ціною, і саме в цей момент ви стаєте власником вказаної кількості акцій. Запис про ваше право власності на ці акції зберігається в депозитарії брокера.

Та перед тим як розпочати торги, необхідно зрозуміти, що біржова торгівля не має нічого спільного з азартною грою, а це серйозна і кропітка праця, яка потребує певної підготовки. Тому одним із варіантів вирішення цієї проблеми є можливість спробувати власні сили на демо-рахунку, який використовує ті ж самі принципи і правила торгівлі, що і реальний рахунок, єдина відмінність - «ігрові» гроші/акції, тобто ризик втрати частини капіталу відсутній. Підключитися до демоверсії може будь-який бажаючий. Достатньо заповнити анкету або зареєструватися на сайті брокера, скачати програму на свій комп'ютер – і розпочинати торгувати. Навчальні торги – це свого роду перевірка майбутнього трейдера на витривалість, після якої одні розуміють, що ще не готові працювати на фондовому ринку, а інші переходять на реальні торги.

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ І АУДИТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Щербакова М.О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник Кулик Ю.М.

На сучасному етапі розвитку економіки аудит набув значного поширення у світовій практиці. Аудит є обов'язковою частиною цивілізованого функціонування ринкової економіки кожної країни.

Так як сьогодні Україна взяла курс на євроінтеграцію, що вимагає істотних змін у сфері економіки через адаптацію чинного законодавства до міжнародних стандартів. Потреба у гарантії достовірності, об'єктивності та законності фінансової звітності для широкого кола її користувачів зумовила

виникнення і подальший розвиток в Україні аудиту як незалежної форми контролю.

Аудит – новий вид фінансового контролю, тобто це незалежний зовнішній фінансовий контроль, заснований на комерційних засадах.

Проте на сьогодні система фінансового контролю та аудиту в Україні не може забезпечити на високому рівні фінансово – бюджетної дисципліни в державі в цілому та на її регіональних рівнях. Тому, на даному етапі розвитку економіки нашої держави велика увага приділяється напрямом вдосконалення системи фінансового контролю, які мають різноманітний характер.

Серед основних проблем фінансового контролю та аудиту варто виділити такі:

- 1) недостатньо високий рівень кваліфікованості аудиторських кадрів в Україні;
- 2) недостатня кількість методичних розробок з аудиторського контролю, спрямованих на регулювання діяльності аудиторів України;
- 3) недостатня кількість комп'ютерної техніки для використання аудиторам;
- 4) недотримання вимог щодо забезпечення незалежності аудитора під час надання професійних послуг;
- 5) відсутність єдиного погляду щодо визначення поняття фінансового контролю;
- 6) недосконалість організаційної структури контролю;
- 7) недотримання принципу гласності;
- 8) необґрунтоване встановлення цін на аудиторські послуги.

Крім того у нашій державі відсутній моніторинг у системі державних органів, постійна оцінка якості функціонування системи фінансового контролю, а також:

- 1) недостатньо швидке реагування правоохоронних органів у випадках фінансових порушень;
- 2) відсутня належна відповідальність посадових осіб за порушення законів, норм, правил та відповідне відшкодування втрачених ресурсів;
- 3) відсутність жорсткої адміністративної відповідальності за бюджетні правопорушення та невідшкодування спричинених збитків.

Основними пріоритетними напрямками, спрямованими на підвищення ефективності функціонування фінансового контролю, є :

- організація фінансового контролю, побудована на міжнародній практиці, але адаптована до України, що дає змогу органам державного фінансового контролю забезпечити контроль за використанням бюджетних коштів і правильністю складання фінансової звітності суб'єктами господарювання;
- розробка і практична реалізація концепції цілісної системи фінансового контролю, що базується на єдиних принципах, правилах, методології та інформаційній базі;
- узгодження основних напрямів взаємодії правових актів державного фінансового контролю з актами інших підгалузей (сфер) фінансового права;
- оптимізація функцій та повноважень кожного контрольного органу, що сприятиме формуванню ефективної організаційної структури системи державного фінансового контролю.

Також одним із основних напрямів вирішення проблем є поліпшення нормативно - правового забезпечення контрольної функції держави.

Вважається, що запропоновані напрями вдосконалення сприятимуть створенню єдиної системи державного фінансового контролю в Україні, удосконаленню законодавчих актів, що регламентують організацію контролю, підвищенню якості його організаційного, методологічного та інформаційного забезпечення. З метою вдосконалення організації

фінансового контролю потрібно також використовувати досвід зарубіжних країн.

Особливої уваги заслуговує недотримання вимог щодо забезпечення незалежності аудитора під час надання професійних послуг.

Розглянувши сучасні проблеми аудиторської діяльності можна зробити висновок про те, що вдосконалення аудиту в Україні – це складний та багатогранний процес, який потребує: вдосконалення системи економічного контролю в країні, підвищення кваліфікаційних вимог до аудиторів, поліпшення нормативного та методичного забезпечення здійснення аудиторської діяльності.

Таким чином, удосконалення системи державного фінансового контролю та аудиту залишається актуальною темою для науковців, оскільки ряд проблемних питань залишаються спірними або взагалі не вирішеними.

ПЕРЕДУМОВИ ТА НЕОБХІДНІСЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Маган І. В., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Писаченко Л. П.

В сучасних умовах розвитку промисловості та економіки людина перебуває в тісному взаємозв'язку з природнім середовищем. Нераціональна взаємодія природи та суспільства є проблемою сьогодення та завтрашнього майбутнього, адже вона охоплює не лише конкретне підприємство, організацію чи державу, а й планету в цілому. Крім того, значення даної проблеми постійно зростає.

Розвиток економіки та впровадження новітніх технологій потребує жорсткого контролю щодо безпеки виробництва та впливу на навколишнє середовище. Велика кількість підприємств з видобутку енергетичних корисних копалин є одними з найбільших забруднювачів повітря. Але існуючий на сьогоднішній день бухгалтерський облік не забезпечує відображення екологічного впливу підприємства на навколишнє середовище та не дозволяє здійснювати на належному рівні екологічне управління та контроль. Гостра необхідність в розвитку екологічного обліку полягає в неконтрольованому виснаженні природних ресурсів та шкідливому впливу викидів отруйних речовин.

Проведені теоретичні дослідження свідчать про те, що існує потреба відображати в бухгалтерському обліку господарські операції, котрі пов'язані з використанням екологічних ресурсів, виробництвом чистої екологічної продукції, оприбуткуванням та використанням доходів, витратами на здійснення природоохоронної діяльності, кількісним відображенням викидів в атмосферу та інше.

Екологічний облік на підприємстві – це система виявлення, вимірювання, узагальнення, зберігання та обробки інформації про діяльність підприємств у галузі природокористування з метою надання її як зовнішнім, так і внутрішнім користувачам.

Організація екологічного обліку передбачає облік використання природних ресурсів, здійснення підприємством природоохоронної діяльності, визначення впливу наслідків виробничої діяльності на навколишнє середовище.

Основними завданнями екологічного обліку є: запобігання негативного впливу підприємства на природне середовище, формування повної та достовірної інформації про діяльність організації в галузі природокористування, забезпечення необхідною інформацією як зовнішніх,

так і внутрішніх користувачів, контроль та аналіз використання відходів та викидів, як вторинних матеріальних ресурсів.

До основних принципів екологічного обліку належать: зрозумілість (інформація в екологічних звітах має бути зрозумілою для користувачів); доречність (екологічна інформація допомагає приймати орієнтовні рішення на підставі оцінювання поточних чи минулих подій, чи підтверджувати минулі оцінки); достовірність (екологічні дані мають відповідну якість та оцінені правильно); зіставність (користувачі мають можливість порівняти показники економічних звітів в часі з метою визначення тенденцій екологічного стану).

Виходячи з важливості екологічного обліку, доцільним є його відокремлене відображення. У плані рахунків бухгалтерського обліку необхідно зазначити такі рахунки: виручку від продажу відходів, витрати на придбання екологічно чистої сировини, зарплату та премії за діяльність у сфері охорони навколишнього середовища, серед них амортизаційні відрахування природоохоронного устаткування, інші витрати на охорону навколишнього середовища; в групі активів підприємства необхідно окремо виділити засоби та устаткування природоохоронного значення, у складі запасів відокремити екологічно чисті сировину, матеріали та готову продукцію. Крім того, при організації обліку природоохоронних витрат варто врахувати їх поділ на одноразові, які є капітальними інвестиціями, і поточні, які є витратами експлуатаційної діяльності. Така організація обліку повинна діяти як цілісна система та повною мірою відображати взаємодію економічної діяльності підприємства та безпеки навколишнього середовища.

Проте, існує низка причин, які перешкоджають впровадженню екологічного обліку, а саме: складність виділення витрат на природоохоронні заходи із загальних витрат; відсутність конкретних рекомендацій стосовно надання інформації про природоохоронну діяльність і організацію

екологічного обліку на підприємствах; недосконала нормативно-правова база з питань обліку та звітності; підприємства відкладають вживання заходів, які могли б призвести до зменшення прибутку, оскільки інвестори уважно стежать за величиною прибутку виходячи з однієї акції.

Таким чином, успішна діяльність підприємства багато в чому залежить від дотримання зовнішньозахисних параметрів, що суттєво збільшує необхідність використання адекватних управлінських інструментів, складовою частиною яких і виступає екологічний облік. Для здійснення цієї вимоги необхідно розширити екологічну діяльність підприємств, законодавчо закріпити екологічний облік, що сприятиме більшій довірі іноземних колег та даватиме змогу отримати реальні прибутки при гармонійному ставленні до навколишнього середовища. Формування спеціальних екологічних рахунків дасть змогу контролювати плановий кошторис витрат, акумулювати суму екологічних доходів з подальшим відображенням їх у звітності.

INSTAGRAM ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОСУВАННЯ БРЕНДІВ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Шелест К.О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Залозна Т. Г.

Соціальні мережі сьогодні перетворилися на один із найдієвіших інструментів маркетингу. Їх аудиторія вже давно перевищила потенційну аудиторію не тільки будь-яких друкованих ЗМІ та радіо, але й телебачення! Варто звернути увагу на маркетингові стратегії в одній з наймолодших, але і динамічній соціальній мережі – Instagram. Сьогодні вона нараховує більше 150 мільйонів користувачів, 16 мільярдів завантажених фотографій, і близько 1 мільярда лайків щодня.

Instagram – це безкоштовний додаток обміну фотографіями, що дозволяє користувачам робити фотографії, застосовувати до них фільтри, а також поширювати їх через свій сервіс та низку інших соціальних мереж. Ця соціальна мережа спеціалізується, в першу чергу, на фотографіях, зроблених з мобільного телефону.

Стартап, запущений 6 жовтня 2010 р. Кевіном Сістромом і Майком Крігером, сьогодні демонструє надшвидке зростання. Його затребуваність серед брендів росте так само інтенсивно. Instagram для компаній – це швидкий, зручний і візуально привабливий шлях поширення інформації про бренд серед споживачів. Це спосіб розкриття характеру бренду в картинках, передачі духу, культурних і маркетингових цінностей компанії.

Починаючи з літа 2013 року, з'явилася можливість завантажувати на Instagram короткі ролики (не довше 15 секунд), що додає ще більше можливостей для розумного маркетолога.

Відомі бренди використовують цю мережу зазвичай для того, щоб показати закулісне життя компанії. Хоча часом бренди проводять різні конкурси, наприклад, бренд Levi's організував кастинг моделей у Instagram.

Основна мета брендів, які реєструються в Instagram – це покращення взаємовідносин з клієнтами. Фотографії – дуже емоційна річ, а тому це прекрасний спосіб для встановлення контакту між брендами і клієнтами.

Більшість брендів, зареєстрованих в Instagram, активно користуються своїми акаунтами: більше 25% з них публікують хоча б одне фото на тиждень. Найактивнішими в Instagram є люксові бренди: Burberry, Audi, Guccy, Tiffany & Co, Hermès, BMW, Armani.

Для ефективного просування в Інстаграмі розглянемо декілька головних правил:

- 1) не порушуйте правила «1 фото в годину»;
- 2) діліться в інших соціальних мережах своїми Insta-фото. Не поспішайте постити фотографії в Facebook або Twitter відразу ж після того, як їх зробите та без будь-яких супроводжуючих коментарів;
- 3) використовуйте трендові хештеги або створіть свій власний. Тут важливо дотримуватися двох правил: чим більше хештегів, тим більше клієнтів прийде на вашу сторінку; під однією публікацією може бути 30 хештегів, але всі вони повинні стосуватися вашої фотографії;
- 4) теги до кожного зображення повинні містити назву бренду, місце розташування, ключові слова, імена зображених на фото людей і короткий опис;
- 5) Спілкуйтеся зі своїми підписниками щодня, відповідайте на їх коментарі та давайте зрозуміти, що цінуєте їх активність;
- 6) публікуйте візуальні новини компанії в Instagram, використовуючи спеціальний public relations-інструмент.

Варто пам'ятати, що успіх в цій соціальній мережі розрахований на перше враження. Платформа Instagram може послужити відмінним початком реклами в Інтернеті. Використання творчих підходів не тільки допоможе збільшити кількість лояльних клієнтів, а й справити відмінне враження на аудиторію.

PRODUCT PLACEMENT ЯК ГЛОБАЛЬНА СТРАТЕГІЯ ПРОСУВАННЯ

*Кацюба А.А., Черкаський державний бізнес-коледж
Науковий керівник: Залозна Т. Г.*

Кожного з нас постійно оточує реклама. Вмикаючи телевізор, споживач відразу споглядає масу реклами прихованого і прямого характеру. У перервах між фільмами або телепередачами реклами стало настільки багато, що іноді складається враження, що не фільми переривають рекламою, а рекламні ролики розбавляють уривками з фільму. Тому головним завданням рекламистів на даний час є зробити рекламу не такою дратівливою для споживача.

Менш нав'язливою є прихована реклама, яка сприймається споживачами на рівні підсвідомості і виступає як альтернатива прямій рекламі. Прихована реклама використовується повсюди: у фільмах, серіалах, книгах, мультфільмах, іграх, спорті. Глядачам здається, що дивлячись фільм, вони відпочивають від реклами, але це не так. Майже в кожному художньому фільмі, «мерехтять» логотипи товарів, торгових марок, брендів і т.д. Як правило, головні герої їздять на автомобілі преміум класу відомої марки, зупиняються в готелях з відомим світовим ім'ям,

носять годинники певної марки, одягаються у відповідного дизайнера, літають на літаках потрібної авіакомпанії тощо. Подібні «ненав'язливі» згадки називають продакт-плейсментом (Product placement).

Приховану рекламу помічають у фільмі близько 80% глядачів. При цьому близько 70% заявили, що така реклама їх не дратує. Приблизно стільки ж глядачів змогли відновити по пам'яті сюжет, пов'язаний з тим чи іншим брендом.

На стадії свого зародження сфера застосування Product placement обмежувалася виключно кінофільмами і телесеріалами. Сьогодні канал прихованої реклами не обмежений, серед яких, все-таки, лідирує кіноіндустрія. Наприклад, Product placement пронизані всі фільми про агента 007 Джеймса Бонда. Product placement самого широкого спектру товарів дозволив телеглядачам дізнатися все про звички та уподобання агента британської розвідки. Будь-яка домогосподарка і школяр знає, що Джеймс Бонд водить Aston Martin, носить годинник Omega і костюми від Brioni.

Особливість Product placement у кіно полягає в тому, що зростання продажів, на відміну від звичайної рекламної кампанії, далеко не завжди буває моментальним. Product placement у фільмах рівня «Завтра не помре ніколи» або «Золоте око» коштує дуже дорого. Але рекламодавці йдуть на багатомільйонні витрати, знаючи, що повернуть і примножать свої інвестиції. BMW, наприклад, вклав 3 млн. дол. на просування своєї нової моделі кабриолета у фільмі «Золоте око», але відразу ж після виходу фільму отримав замовлення на 300 млн. дол.

Одним з найгучніших Product placement в Україні стала участь горілчаного бренду Nemiroff в кліпі «Bad Romance» американської співачки Lady Gaga. Тільки за перші 12 годин після прем'єри відео на YouTube його переглянули близько 3 млн осіб, а ще через півроку

аудиторія досягла, за різними оцінками, від 180 млн. до 500 млн. осіб. В наступному ж році після появи кліпу продажі компанії по всьому світу зросли в натуральному вираженні на 48%.

Вивчення Product placement як наукової технології почалося зовсім недавно, і тому поки ще прийнято виділяти лише три класичних типи Product placement, незалежно від каналу розповсюдження:

1. Візуальний Product placement.
2. Вербальний Product placement.
3. Взаємодія з брендом.

Переваги Product placement перед прямою рекламою в тому, що фільми і серіали повторюються, їх скачують з інтернету, а це збільшує аудиторію. Термін життя Product placement необмежений, іноді він може тривати десятиліттями. Інша перевага Product placement – недоступна тридцятисекундним роликам - асоціація бренду з відомими кіноакторами.

Підводячи підсумок, можна сказати, що Product placement є відмінним інструментом для створення позитивного образу продукту, для його запам'ятовування та підвищення попиту на нього.

АДВЕРГЕЙМІНГ

Гаврильченко К.П., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Руденко Ю.О.

Відеоігри прийнято вважати захопленням підлітків і комп'ютерщиків, які проводять ночі безперервно за стратегічною іграшкою. Однак даний стереотип все менше відповідає дійсності. У міру розвитку відеоігор ця ніша перетворюється на великий і вельми прибутковий ринок, а самі

відеоігри стають соціальним феноменом. Згідно із західними дослідженнями, 80% молоді у віці від 17 до 34 років періодично грають в які-небудь ігри.

Згідно з даними рекламної мережі Proximity Worldwide, близько 83% людей, що проживають в різних куточках Європи, грають у комп'ютерні ігри два-три рази на день. Основну частину гравців складають споживачі 24-35 років, і вікові рамки даної аудиторії розширюються. При цьому згідно з результатами дослідження ВВС, проведеного у Великобританії, переваги гравців жіночої та чоловічої статі явно відрізняються. Наприклад, жінки старше 35 років віддають перевагу іграм в слова і пазли, в той час як більш молоді представниці слабкої статі цікавляться як онлайн-симуляторами, так і танцювальним і музичним іграм. Цікавим є той факт, що той, хто вважає за краще дивитися ТБ, проводить близько двох годин перед екраном. А для того, щоб дійти до фінішу в комп'ютерній грі, потрібно близько 40 годин. Найчастіше гравці, поглинені цією розвагою, присвячують йому майже десять годин на тиждень. Тому, часто реклама на ігрових платформах з чітко визначеною цільовою аудиторією дає більший ефект ніж будь-який інший носій.

Адвергеймінг - це практика використання відеоігор для реклами продуктів, компаній та ідей. Спочатку він включав в себе тільки ігри для комп'ютерів та ігрових приставок, а нещодавно до них додалися ще й ігри для мобільних телефонів.

На сьогоднішній день обсяг світового ринку відеоігор перевищує \$ 25 млрд. При цьому, за даними Proximity Worldwide, у 2014-2017 рр. зростання вкладень в ігрову рекламу складе від \$ 850 млн. до \$ 1 млрд. у порівнянні з \$ 150 млн. в 2012 році.

Адвергеймінг може приймати різні форми і залежно від цілей замовника вирішувати безліч завдань:

1. Підвищення обізнаності про бренд. Реклама у відеоіграх допомагає досягти знання бренду і надовго закріпити у свідомості споживача рекламне повідомлення.

2. Продаж товарів, шляхом дарування товару компанії переможцю гри.

3. Маркетингові дослідження - налагодження зворотного зв'язку з потенційними споживачами і отримати від них інформацію про продукти, які ще не з'явилися на ринку.

4. Тренування та навчання. Багато компаній і некомерційні організації вдаються до адвергеймінгу в пошуках цікавого методу навчання своїх службовців або способу передачі своїх ідей суспільству.

5. Розподіл витрат - ще одна перевага включення реклами у відеоігри полягає в тому, що воно робить гри більш дешевими (а часто і зовсім безкоштовними) для споживачів.

Існують кілька класифікацій адвергеймінга. 1. ATL-адвергеймінг. Його мета - за допомогою інтерактивної гри, розміщеної на сайті компанії, збільшити число, а також тривалість його відвідувань і тим самим підвищити обізнаність користувачів про продукти компанії.

2. BTL-адвергеймінг. Приклади BTL-адвергеймінга включають в себе *militainment* (військові ігри), *recruitment tools* (ігри, які спонукають вступати в ті чи інші організації - армію, партію і т. д.), *edutainment* (навчальні ігри) і *in-game advertising* (ігри, розглядаються виключно як рекламний канал).

3. TTL-адвергеймінг (*Through the line advergaming*). Це найменш поширена форма реклами у відеоіграх, яка має два різновиди, такі як: «Погоня за посиланнями» і ARG (ігри альтернативної реальності).

САРАФАННИЙ МАРКЕТИНГ

Пустова Я.М., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Руденко Ю.О.

Зараз, коли традиційні способи просування товарів втрачають свою ефективність, на допомогу приходять старі добрі плітки. Або іншими словами "сарафанне радіо", чи навіть "сарафаний маркетинг". Сарафаний маркетинг ефективний для вирішення іміджевих задач бренду, як то спростувати негативні плітки про продукти чи послуги, сформувати позитивний імідж бренду, стимулювати обговорення довкола нього.

Такий інструмент, як "сарафанне радіо", не відразу перетворився на частину рекламної індустрії під назвою «сарафаний маркетинг». Спочатку його випробовували на полігоні бізнесу. Ще у 70-х роках Джорж Сільвермен під час проведення фокус-груп помітив дивовижну особливість: якщо у заході брали участь один або кілька професіоналів (наприклад, лікарів), то вони могли переконати в ефективності/корисності продукту цілу групу скептично налаштованих споживачів. Після нього "новим різновидом радіо" скористався Томмі Д'юар, виробник однойменного віскі, та великі бренди зі світовими іменами, такі як виробник клейких листочків Post-It, компанія Apple та ін.).

2001 рік вважається переломним у розвитку технології «сарафанного маркетингу»: в США було відкрито першу в світі агенцію, яка спеціалізувалась винятково на «сарафанному маркетингу» «BzzAgent». За одинадцять років на ринку агенція встигла покласти до свого портфоліо кейси таких світових гігантів, як L'Oreal, Procter&Gamble, Colgate-Palmolive, Philips, НТС та багатьох інших.

Задачі, які можна вирішити в рамках однієї кампанії, запустивши «сарафанне радіо»:

- trial (проба) – «сарафанне радіо» збільшує кількість людей, які особисто протестували продукт чи послугу, а також кількість повторних покупок;

- awareness (знання) – «сарафанне радіо» збільшує впізнаваність бренду та конкретного продукту бренду в рамках однієї кампанії;

- purchase intend (готовність купувати) – «сарафанне радіо» збільшує готовність учасників кампанії придбати продукт чи послугу під час та після проведення акції;

- consumer insight (інсайт споживача) – «сарафанне радіо» дозволяє отримати достовірний та чесний відгук споживачів про продукт чи послугу, який проходить тестування.

"Сарафанному радіо" довіряють не лише завдяки правильній роботі маркетологів, які формулюють вивірені інформаційні повідомлення, але, в основному, завдяки тому, що його джерелами є довірені особи – друзі, родичі, знайомі, колеги та ін. Компанія або бренд починає "говорити" вустами найближчого оточення споживача, непомітно та неусвідомлено схиляючи його на свій бік.

Професійний «сарафанный маркетинг» лише почав свій розвиток в нашій країні, і наразі він має великі шанси на успіх. Правильно налаштоване "сарафанне радіо" може стати "вічним двигуном" для бізнесу, коли кожен споживач буде приводити ще кількох нових і т. д. Це шанс обійти конкурентів, які і досі вірять у традиційну рекламу.

БЛОГ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ ТА ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ЗАРОБІТКУ

Бобрецька А., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Руденко А.Ю.

Для успішного ведення бізнесу слід зануритися в технологічну досконалість 21-го століття. Для збільшення продажів і клієнтських баз є такий потужний інструмент, як Інтернет. Якщо ви хочете бути успішним і гідно проявити себе в конкурентній боротьбі, доведеться робити те, що роблять тисячі інших бізнесменів – вести блог. Слово блог походить від словосполучення *weblog*, тобто інтернет-щоденник. Усі записи в блогах обов'язково сортуються у зворотному хронологічному порядку, на першому місці завжди розташовується остання запис. Крім цього, блог характеризується тим, що в ньому регулярно повинні з'являтися записи, на відміну від звичайного сайту, який може існувати без оновлень досить тривалий час.

Для того, щоб блог був успішним необхідно дотримуватись наступних умов ведення блогів: глибоко особистісний авторський підхід, а не сухе новинне викладення фактів, заглиблення в тему, а не поверхневий дотик, щирий інтерес автора до своєї теми, лаконічність публікацій, висока частота і регулярність публікації.

Блог є ефективним способом заробітку. У світі дуже багато прикладів, коли за допомогою блогів були зароблені мільйони. Основними способами заробітку на блозі є: посилання в постах, платні огляди, партнерські програми, контекстна реклама, продаж текстових посилань через автоматичні системи, прямий продаж реклами на сайті, написання замовних статей або seo-копірайтинг.

Підтвердженням того, що блог є ефективним способом заробітку є топ 10 блогів світу:

1. «The Huffington Post». У блозі регулярно з'являється новий контент, що охоплює широкий спектр тем: політика, бізнес, навколишнє середовище, розваги, технології та багато іншого. Вартість блогу \$ 315 млн.

2. «Tech Crunch» публікує на своїх сторінках новини та інформацію, так чи інакше пов'язану з технологіями. Вартість блогу становить \$ 100 млн.

3. «Gawker». «Gawker» був створений в 2003-му році і пропонує аудиторії дізнатися всляку інформацію про світові знаменитості. Вартість блогу оцінюється в \$ 100 млн.

4. «Lifehacker». «Lifehacker» — це блог, який містить в основному поради та підказки про те, як зробити повсякденне життя набагато легшим і приємнішим, а також інформацію про новинки в світі гаджетів і програмного забезпечення. Вартість — \$ 109 млн.

5. «Mashable». У блозі «Mashable» публікуються новини про веб-сайти, технології і соціальні медіа. Вартість \$ 95 млн.

6. «FailBlog» заснований в 2008-му році, на його сторінках публікується вслякий гумор, анекдоти, комедійні відео та фото — будь-які смішні ситуації з усього світу. Точна вартість не афішується, але вважається, що вона становить кілька мільйонів доларів.

7. «Smashing Magazine». «Smashing Magazine» публікує поради для дизайнерів і веб-розробників — блог був заснований в 2006-му році Свеном Леннартц та Віталієм Фрідманом. Вартість «Smashing Magazine» становить \$ 5 млн.

8. «Business Insider». Цей блог присвячений різноманітній інформації про бізне. Чиста вартість — \$ 3 млн.

9. «Engadget». Блог про мережеві технології. Вартість становить \$ 3,2 млн.

10. «The Daily Beast» публікує новини та відгуки про всілякі події у світі — від модних показів до курйозів.

Отже, підсумовуючи вищесказане, можна зробити висновок, що займаючись улюбленою справою, можна отримати великі гроші.

ЯК ЗАВОЮВАТИ КЛІЄНТА В СЕКТОРІ В2В?

*Савченко Ю. І., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу
Науковий керівник Руденко А.Ю.*

В Україні, як і у всьому світі, в бізнесі вже давно прийнято розділяти ринки В2В від В2С, і кожна категорія має власну специфіку. На сьогоднішній день, ситуація на ринку В2В характеризується постійною конкуренцією між постачальниками за право працювати з прибутковою компанією з максимальним терміном укладених контрактів.

Сутність ринку В2В полягає в тому, що він працює не на кінцевого споживача, а на компанії різних сфер і галузей діяльності (державні, приватні, комерційні і некомерційні), а також осіб, що купують для ділових цілей. Звідси випливає одне з першочергових проблем, з якими стикається маркетинг, пов'язана з процесом прийняття рішення в сфері В2В. Так як рішення приймається групою зацікавлених людей, виникають наступні інтереси, які необхідно враховувати при побудові комунікативної політики: інтереси організації пов'язані з отриманням прибутку, або інтерес людей, що беруть участь у проведенні переговорів чи інтерес конкуруючих організацій.

П'ять основних відмінностей продаж в B2B від B2C: ціна та знижки, передпродаж, допродаж, пропозиція, накопичувальна знижка і спеціальні умови. Перспективними каналами комунікації для B2B-клієнтів є:

1) Блог- це той канал, який дозволить вам спілкуватися з клієнтами, поступово домагаючись їх довіри. Розвиваючи ресурс, ви отримаєте групу лояльних відвідувачів, які можуть перетворитися на клієнтів або партнерів.

2) Розсилка. Чимось цей спосіб нагадує блог. Хоча вважається, що передплатники в розсилці більш лояльні до вас, ніж відвідувачі блогу. Та й конверсія в email-маркетингу висока.

3) White Paper. Це документ, який повинен допомагати приймати рішення про придбання вашої послуги або продукту потенційними клієнтами. В основі містить загальний опис проблеми клієнта та її вирішення.

4) Кейси. Це вже більш просунута версія WhitePaper. Але й більш складна у створенні. Головний акцент тут зроблений на тому, що мова йде про конкретного клієнта, над проектом якого ви працювали.

5) Інфографіка - це графічне подання інформації, даних або знань, призначених для швидкого та чіткого відображення комплексної інформації.

6) Дослідження. Альтернатива попередньому способу. Це можуть бути великі PDF файли, а можуть бути просто статті, розміщені на популярних тематичних сайтах.Спосіб популярний, перевірений і досить простий.

7) Вебінари – це формат проведення семінарів, тренінгів та інших заходів за допомогою Інтернету.Вебінар передбачає досить велику кількість можливостей для продовження співпраці зі слухачами.

За індексом сприйняття реклами канали комунікації можна розставити наступним чином: на першому місці є ділові зустрічі (індекс

Секція 3. Маркетингові аспекти підприємницької діяльності

сприйняття яких дорівнює 100%), каталоги, довідники (46%), директ-мейл (39%), реклама в Internet (38%), торгові виставки (35%), зразки, пробне використання, демонстрація (34 %), зв'язки з громадськістю, PR (31%), галузеві спеціалізовані заходи (26%), рекламні сувеніри (подарунки) (24 %).

Таким чином, слід зробити висновок, що просування послуг у сфері B2B полягає в комплексі заходів спрямованих на формування позитивного іміджу компанії. Особисті продажі в ланцюжку каналів просування є найбільш ефективними і замикають коло маркетингових заходів, так як носять характер заключних дій по роботі з потенційним клієнтом. При виборі будь-якої маркетингової активності слід керуватися стратегічним напрямком розвитку компанії. Всі канали просування повинні бути узгодженими і бути ланками ланцюжка єдиної стратегії формування інтегрованих маркетингових комунікацій.

DISTANCE LEARNING

Lishchenko O.I., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Makar V.P.

The History of Distance Learning

While distance learning may seem like a relatively new phenomenon, given its increased popularity in the online format, in reality people have been taking courses offered by non-local instructors for hundreds of years. Some of the earliest distance learning on record dates back to 1728 and offered to teach students how to write in short hand through lessons sent to their home weekly. One of the first universities to offer a distance learning degree was the University of London which established an External Programme in 1858.

By the 1960's, distance learning had grown tremendously. In the United States, the forerunner in distance education was the University of Wisconsin-Madison which funded by the Carnegie Foundation brought together a variety of communications technologies to help provides learning to students who were off-campus. These ideas were later emulated by schools around the world and provided much more rapid and modern way to share information and education with students who could not attend traditional courses.

What Is Distance Learning?

In the past decade, distance education has become an increasingly popular way for colleges to provide access to their programs for students. Distance learning occurs when there is a separation between the instructor and the student, usually due to geographical or time concerns that prevent the student from attending an on-campus course.

The majority of distance education today takes place using the Internet, now readily accessible for the vast majority of students whether in their own

homes or at facilities such as local libraries. Of course, distance learning can use other technological formats as well including television, DVDs and teleconferencing. Distance learning makes it much easier for some students to complete a degree or get additional job-training while balancing work and family commitments.

Students must learn to work well independently and without the constant guidance and monitoring of an instructor, making distance learning a challenge for those who are not easily self-motivated.

Who Benefits from Distance Learning?

Distance learning can be highly beneficial to a large variety of people from young students wanting to expand their horizons to adults looking for more job security. Those living in small or remote communities can also get a great advantage from distance learning. With few local options for education, it can be hard to find schools that offer the programs and degrees you want with the professional faculty and resources you need to succeed.

Students who work well independently and who are strongly motivated to succeed in their goals will benefit the most from taking a distance learning program.

Advantages and Disadvantages of Distance Learning

Like any kind of educational program, distance learning comes with a host of pros and cons. Perhaps one of the most notable and often talked about advantages of distance learning is the flexibility. This allows students to work when and where it is more convenient for them without having to squeeze in scheduled classes to an already busy life.

Not everyone is an ideal candidate for online learning. If you know you have problems with motivation, procrastination and needs lots of individual attention from an instructor you may want to think long and hard before enrolling in an online learning program.

If you've never been one to love working with technology you will probably get a lot less out of an online course than your more tech-savvy counterparts.

IELTS AS A WAY TO INTERNATIONAL EDUCATION

Parhamin I I., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Ustychenko S.V.

English is becoming more and more important in order to communicate in the international world. English opens doors to employment, education and mobility. People learn English for different reasons and knowledge of the language is important in different fields.

English is especially necessary for those who plan to study and develop the career abroad. The first step towards it is to pass IELTS- test.

IELTS (International English Language Testing System) - is the world's most popular English language exam. More than 2 million people make it every year.

Passing the IELTS opens up new possibilities for living, learning and working in every corner of the planet. More than 8000 organizations worldwide take IELTS, including government and academic institutions of employment.

There are two versions of the IELTS: the Academic Version and the General Training Version:

The Academic Version is intended for those who want to enroll in universities and other institutions of higher education and for professionals such as medical doctors and nurses who want to study or practice in an English-speaking country.

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

The General Training Version is intended for those planning to undertake non-academic training or to gain work experience, or for immigration purposes.

All candidates must complete four Modules - Listening, Reading, Writing and Speaking - to obtain a band score, which is shown on the IELTS Test Report Form (TRF). All candidates take the same Listening and Speaking Modules, while the Reading and Writing Modules differ depending on whether the candidate is taking the Academic or General Training Versions of the Test. The first 3 parts are given without breaks, which makes the IELTS the longest test without breaks (180 minutes). This test structure provokes Absent-mindedness, and according to statistics, the results of the second and third parts are generally lower than the results of the first part.

The IELTS is an international standardised test of English language proficiency for non-native English language speakers. It is jointly managed by Cambridge English Language Assessment, the British Council and IDP Education Pvt Ltd, and was established in 1989. IELTS is one of the major English-language tests in the world.

IELTS is accepted by most Australian, British, Canadian, Irish, New Zealand and South African academic institutions, over 3,000 academic institutions in the United States, and various professional organizations across the world.

The British Council provides resources for people learning English, and also teachers of English.

The British Council is a British organization specializing in international educational and cultural opportunities. It is registered as a charity both in England and Wales and Scotland. It was founded in 1934 as the British Committee for Relations with Other Countries.

The British Council work hard to build cultural relations between Britain and the rest of the world, and the English language is a big part of that.

IELTS is a good chance to prove the belonging to a class of highly educated people and pretend to rapid career.

To get ready for IELTS-test properly it is necessary to take responsibility for learning , work hard and practice English both in and outside the class.

HOW TO START A BUSINESS ONLINE

Lysenko N.V., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Grygorash A.A.

There is a proven sequence of steps you can follow to guarantee your success when you're starting a small business online. I've seen thousands of people start and grow successful businesses by doing the following:

Step 1: Find a need and fill it

Most people who are just starting out make the mistake of looking for a product first, and a market second. To boost your chances of success, start with a market. The trick is to find a group of people who are searching for a solution to a problem, but not finding many results.

Step 2: Write copy that sells

There's a proven sales copy formula that takes visitors through the selling process from the moment they arrive to the moment they make a purchase. Throughout your copy, you need to focus on how your product or service is uniquely able solve people's problems or make their lives better.

Step 3: Design and build your website

Once you've got your market and product, and you've nailed down your selling process, now you're ready for your small-business web design.

Remember to keep it simple. You have fewer than five seconds to grab someone's attention--otherwise they're gone, never to be seen again.

Step 4: Use search engines to drive targeted buyers to your site

Pay-per-click advertising is the easiest way to get traffic to a brand-new site. It has two advantages over waiting for the traffic to come to you organically. First, PPC ads show up on the search pages immediately, and second, PPC ads allow you to test different keywords, as well as headlines, prices and selling approaches. Not only do you get immediate traffic, but you can also use PPC ads to discover your best, highest-converting keywords. Then you can distribute the keywords throughout your site in your copy and code, which will help your rankings in the organic search results.

Step 5: Establish an expert reputation for yourself

People use the internet to find information. Provide that information for free to other sites, and you'll see more traffic and better search engine rankings. The secret is to always include a link to your site with each tidbit of information.

Step 6: Use the power of e-mail marketing to turn visitors into buyers.

When you build an opt-in list, you're creating one of the most valuable assets of your online business. Your customers and subscribers have given you permission to send them e-mail. Anyone who visits your site and opts in to your list is a very hot lead. And there's no better tool than e-mail for following up with those leads.

Step 7: Increase your income through back-end sales and upselling

One of the most important internet marketing strategies is to develop every customer's lifetime value. At least 36 percent of people who have purchased from you once will buy from you again if you follow up with them. Closing that first sale is by far the most difficult part--not to mention the most expensive. So use back-end selling and upselling to get them to buy again.

The internet changes so fast that one year online equals about five years in the real world. But the principles of how to start and grow a successful online business haven't changed at all. If you're just starting a small business online, stick to this sequence. If you've been online awhile, do a quick review and see if there's a step you're neglecting, or never got around to doing in the first place. You can't go wrong with the basics.

АНГЛОМОВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Троценко Є.Л., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Красюк В.Л.

Запозичення іншомовних слів є закономірним процесом розвитку мови. У галузі економічної термінології інтернаціоналізація словникового складу мови особливо помітна, і цей процес відбувається невідомо. Модернізація та глобалізаційні процеси зумовили пріоритетне становище англійської мови як засобу спілкування між народами об'єднаної Європи та світу. Це сприяло проникненню великої кількості англійських запозичень у різні мови світу, в тому числі й в українську.

Мета роботи – окреслити етапи й типи адаптації запозичень: початковий – характеризується вибором способу запозичення (транслітерація, транскрипція); поглиблений – використання у мовленні; повний – відбір визначення понять, співвідношення з граматичними категоріями української мови.

Англомовні фінансово-економічні терміни можна поділити на групи:
1) сфера діяльності (маркетинг, менеджмент); 2) суб'єкти діяльності

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

(ремітер, індосант); 3) предмет діяльності (опціон); 4) засоби й методи діяльності (блокейдж, дисклоуз); 5) процеси діяльності (контролінг, лістинг); 6) умови діяльності (лізгольд, оверсайд-делівері); 7) етапи й ситуації в процесі діяльності (гап, стейджинг); 8) назви біржових операцій і фінансових угод (араунд, виримент); 9) величини, індекси, виміри, показники (авераж, айбор); 10) найменування документації (аутерн-рипорт).

Словотвірна адаптація тісно пов'язана з аналізом морфемного складу терміна. Найбільш продуктивним є суфіксальний спосіб творення: а) *-ер/ор* (аджастер, франшизер) із значенням професійної приналежності, *-ація* (капіталізація, коваріація) із значенням абстрактної предметності, *-инг* (факсинг, бакинг), *-ування* (кросування, інвестування) із значенням процесуальності, *-ент/мент* (емітент, індосамент) із значенням об'єкта. Б) у сфері префіксації відзначається перевага термінів на *де-* (декапіталізація, девальтація) із значенням зменшення результату дії або її заперечення, *дез-* (дезінвестиції) із значенням черговості дії, *контр-* (контрброкер, контрмаркетинг) із значенням протилежної дії, *ре-* (ремаркетинг, реінвестування) із значенням повторюваності дії.

Граматична адаптація полягає у визначенні роду, числа й типу відмінювання запозиченого терміна закінченням іменників української мови. Запозичення на твердий приголосний та м'який «л» - співвідносяться із іменниками чоловічого роду (аденоум, моніторинг, онколь); до середнього роду – на голосний «і» чи «у» та невідмінювані (рояліті, делівері, транчизі, ноу-хау).

В англійській мові множина в іменниках позначається звуком «s», але ця форма не є показником множини в українській формі: лейдейс, райтс. В українській мові ці терміни отримують форму множини додаванням закінчення «и»: ф'ючерси. Терміни, які вживаються в

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

англійській мові тільки у формі однини (холдінг), в українській мові також набувають форму множини.

Таким чином, однослівні англомовні економічні терміни зазнають формальних змін у фонетичному складі, морфемній структурі та граматичній формі, а також підлягають функціональним змінам на рівні словотворення.

Терміни-англіцизми відіграють позитивну роль у формуванні української економічної термінологічної системи та, утверджуючись у ній, становлять невід'ємну її частину.

BUSINESS BUZZWORDS YOU'LL NEED TO KNOW IN 2015

Kolosova V.O., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Myshenko M.V.

With every new year comes a new batch of business buzzwords to keep up with. Past years have seen terms like "phablets" which is a class of mobile device designed to combine the form of a smartphone and tablet, and "wantrepreneur" - someone who thinks about being an entrepreneur or starting a business but never gets started. But what words will professionals need to know this year?

Remarketing is a form of display advertising that delivers an image or text ad for your company to a user after that user drops off your website without converting. This has one of the best returns on investment for businesses and should be a term that everyone is familiar with for 2015.

Conversation Marketing is marketing with the goal of having a direct one to one conversation with your customers through social media and other channels.

Smarter marketing is the process of integrating the sales and marketing processes of a business. This can lead to annual revenue growth of up to 20%. The objective is to promote the product or service to potential buyers and at the same time integrate this process with the sales department's activities.

mCommerce is commerce carried out over a mobile device. Shoppers are browsing and buying more and more on mobile devices. Business owners should focus on making their online store fronts mobile friendly to create a truly omni-channel experience.

Growth Hacking is a marketing technique developed by technology startups which uses creativity, analytical thinking, and social metrics to sell products and gain exposure. It can be seen as part of the online marketing ecosystem, as in many cases growth hackers are simply good at using techniques such as search engine optimization, website analytics, content marketing and A/B testing which are already mainstream. Growth hackers focus on low-cost and innovative alternatives to traditional marketing, e.g. utilizing social media and viral marketing instead of buying advertising through more traditional media such as radio, newspaper, and television.

Newsjacking refers to when a company leverages a current story in the news to put forth its own marketing or sales message.

Freemium is a pricing model that typically applies to software or web services with the option of a free limited version or a premium account with added features and functionality at an additional cost. The goal is to provide just enough functionality in the free version to hook customers, but limit them in a way that encourages an upgrade to premium.

Chief Culture Officer is a role that is becoming more necessary as hiring becomes more competitive. These people are responsible for making a company a place where everyone wants to work.

Momtrepneur is a woman who has children and family and runs a business at the same time.

Goal Digger is defined as an employee who pursues and successfully achieves company goals creatively, and, most important, legally.

The “it factor”. Businesses are always trying to shine a light on what makes them new, or different, or interesting. In the past it’s been called the ‘secret ingredient’, ‘the special sauce’, and of course ‘the X factor’. But of course it’s not very new, or different, or interesting to keep describing that something the same way. Companies that want to express just how unique their products, strategy or staff are will ditch those tired epithets in favour of the “it factor”.

Whether you add these words to your vocabulary or to your blacklist is up to you, just make sure you know what these terms mean.

BUSINESS - THE CHANGES IN UKRAINE A YEAR AFTER THE CHANGE OF GOVERNMENT

Kot M.V., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Mustafa O. O.

Forbes asked businessmen to list the main achievements of the first year after the revolution. Handled everything.

Ukraine celebrates anniversary of the Revolution of dignity. February 22, 2014 after a three-month protest Viktor Yanukovich and representatives of the

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

previous government left the country. Prime Minister Arseniy Yatsenyuk was appointed Acting President - Alexander Turchinov.

Last year the country has experienced a series of social, economic and geopolitical shocks. The main blow assumed the Ukrainian business: his state of affairs is the most honest indicator of the country.

Ukrainian businessmen pay tribute to the very desire of the new government to change ossified in 23 years the system of public administration, happy reduce regulatory and fiscal audits of patriotism and pride in the growth of the country. However, they complain about corruption, incompetence of some officials, lack of coordination of their actions and fear that the economy will not survive long if not made rapid change.

Forbes formulated the question in a positive manner, offering businesses list the main achievements and improvements that have occurred in the first year after the revolution.

Dmitry Firtash, Chairman of the Federation of Employers of Ukraine, chairman of the group of companies Group DF

Last year was very difficult for the economy of Ukraine. I would divide this question into two parts: on the one hand, this economic reforms and business conditions, on the other - the state of industrial infrastructure.

Unfortunately, the year the government did not conduct the necessary reforms. Corruption is not only not disappeared, but increased in some places - at times.

Increased unemployment, although, according to official statistics, the number of unemployed almost unchanged. According to the Federation of Employers of Ukraine, last year out of work were about 400 000 people. Another 1 million people could lose their jobs this year if peace is restored not begin reforms.

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

The obvious advantage of the government - a moratorium on business inspections by supervisory authorities. But the tax burden is not reduced, instead of reducing the burden on business of which stated was introduced new taxes. Real reform was not - just talk about them. Unfortunately, all the failures in the economy of Ukraine government often says the fighting in the east, using it as a screen on which you can hide inaction to improve the business climate and real reforms.

Today we need to begin to restore Ukraine's economy, create jobs. Today the situation is difficult. Last year brought foreign business in Ukraine at least \$ 8 billion investment. This is a signal for foreign investors: the situation in Ukraine is very unstable.

Dmitry Krepak, CEO of PJSC "Kredobank"

Positive aspect was to improve the objectivity of the courts - judges were restrained and cautious in decision making. Accordingly, all participants trials increased chances of winning based on honest logic and evidence.

Anatoly Goulet, chairman of the Ukrainian Interbank Currency Exchange

It is positive is the transformation of the banking system. In particular, reducing dependence on shadow banking business and bureaucratic-oligarchic system of governance. Strategically banking system changed its vector, then I take off my hat to Gontareva (NBU head Valery Gontareva). Many would be afraid to do it, but it does intuitively.

Also changes the structure of bank capital. Die those banks, who worked as a cashier for mutual oligarchs - a good signal. This means that people will pay \$ 5-10 thousand, not their hand over their oligarchs that they then disappeared. Changing mentality in matters of banking system, people require more information to be more financially literate,.

But it should be said about the negatives. Why all this ordinary people lose money? Average citizen can have \$ 10-50, proceeds of their labor, no

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

matter what. But he loses them when the bank disappears, and the state, unfortunately, does not guarantee public safety and the preservation of their income and savings.

Vadatursky Alex, the owner of "NIBULON"

First of all, made many decisions aimed at reducing the number of business inspections. Indeed, seeing a decrease in visits "inspection" and general interference in business activities. Previously, I spent a lot of time to have to go to Kyiv and central government to prove certain issues, it is the number of my trips to the capital has decreased dramatically.

In better changed the procedure for adoption of a decision on the ground. Today, you really [solve] a lot of things without bureaucracy. You can hear and see that for this no one will take your money - decisions are made without any additional requirements.

I have many examples that guide departments and agencies makes people work in new ways to reduce red tape. The tax authorities are quite different. Previously tax could [of any reason] to initiate criminal proceedings, but now these "numbers" do not pass. Even no attempt in this regard, the tax authorities do not.

If there was a war, the country would not recognize

In the agricultural sector reversed a lot of rules and requirements for issuing various certificates. The economy of the agricultural sector is increasingly adapting to EU regulations. We really should be integrated in the civilized world.

A good indicator of the health authorities and business relations - VAT refunds. Despite the enormous difficulties in the country, the government has decided in principle this problem. VAT refundable.

If there was a war, the country would not recognize. Even those initiatives that have a change to the investment climate in Ukraine. Our company no one

helped develop a [previous] years. We developed "because I can": not because we supported, and contrary to what we prevented. Now who in the current environment is ready to continue to invest, local authorities are on hand and create all conditions.

I understand as head of the company, even if no one bothers you, not everything depends on you and on your team. A state machine - even more complicated system than any company, and its changes required much more time. It is necessary in this regard to work all the entities to all people across the country. The president, prime minister or several ministers will not make all happy. I can imagine the difficulties they have now, and I do not envy them. They almost all fighting for themselves.

George Costa, CEO and Managing Partner At Dev iQ and BanQ

The most important and nayob'yemnishe - is the motivation of the people. Our policy is usually (and the current government, unfortunately, is no exception), underestimate and ignore this factor, making unsympathetic things without thought people voters. This massive distrust of government, reluctance to support the initiative. And people actually mount can pay if properly motivate them.

The revolution has created a public dignity pulse of immense power, by which I am sure we will vyrulymo. Think about it, where else in the world people raising money and "dumped" on the tanks for the army? Where else in the world programmers gather in groups and are free to the public tasks?

The idea of freedom, the idea of a free Ukraine, sense of duty to the dead - all this makes us think about their problems and priorities, and be guided by the public interest in their decisions and actions. That this shift, I think probably the most important asset of the revolution. Best of all, it's not rozbazarty and properly used.

СПОСОБИ ТВОРЕННЯ НЕЙМИНГА ПІДПРИЄМСТВА

Погорецька І.С, студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Кабанюк С.С.

Кожна установа чи фірма має своє ім'я. Назва фірми, згідно з законодавством, — це юридично зафіксоване слово чи фраза, за допомогою яких здійснюється ідентифікація юридичної особи. Діяльність (життя) кожної фірми починається з її реєстрації під конкретною назвою.

Добираючи те чи інше слово у найменування свого підприємства чи установи, людина хоче досягти певних цілей:

- а) щоб назва була красива, милозвучна;
- б) щоб символіка імені, значення і його "код" допомагали фірмі;
- в) щоб назва була оригінальна та рідкісна.

За таких умов створення неймінга для компанії чи бренду, на перший погляд, здається непосильним завданням.

Найпростіший спосіб обрати назву — це абревіатура. Інший — це особові імена. Дуже багато сьогодні в Україні вивісок — "Богдан", "Роксолана", "Руслана", "Вікторія". Але людська фантазія шукає чогось неповторного, і тут пригадується невичерпна скарбниця античних назв, імен, висловів. Їх всіх називають одним загальним словом — крилаті слова. Використовуючи їх, потрібно враховувати, що походження, а відповідно, і значення слів в ідеалі має бути відомим кожній освіченій людині.

Серед найбільш ефективних способів придумати назву компанії виділяють:

1. Назва за іменем засновника компанії: Ford, McDonald's, Procter & Gamble, Kira Plastinina, Gillette і т.д.

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

2. Комбінування слів: використовуючи різні слова, їх окремі частини, можна складати нові слова та комбінації слів, які можуть ідеально підійти для назви торгової марки.

3. Алітерація (ритм і рима). Запам'ятати назву набагато простіше, якщо в ньому є рима, звучання, певний ритм або повторення слів, такі властивості людського мозку, наприклад: Coca-Cola, M&M's, Chupa-Chups.

4. Алюзія — спосіб генерації назви за допомогою модифікації вже всім відомого поняття

5. Асоціація, або метод аналогії

6. Назва-акронім або скорочення: BMW (Bayerische Motoren Werke AG), ГУМ (Головний Універсальний Магазин), МТС (Мобільні Телефонні Системи), NASA (National Aeronautics and Space Administration).

7. Метод вирізування. Вдалим прикладом назви, отриманого таким шляхом, є ciscoSystems (відомий виробник мережевого устаткування), отримане від назви міста San Francisco.

8. Метонімія (наприклад, Бургер Кінг, не просто бургер, а король бургерів; від загального до конкретного, наприклад, Імперія стилю або Планета суші).

9. Наслідування — використання в назві торгової марки таких слів, які можуть передати потрібні властивості товару або його якості.

10. Використання оксюморона (використання у назві жартівливої та водночас суперечливої фрази, наприклад: Маленький дорослий).

11 Таємний сенс — велика кількість назв брендів абсолютно не зрозумілі споживачеві, що спонукає до інтересу, заінтриговує читача.

12 Незв'язані слова, адже не обов'язково, щоб назва компанії прямо асоціювалася з діяльністю компанії.

Найголовніше при виборі назви вашого підприємства — простота, легка вимова, максимальна зрозумілість для споживача, запам'ятовуваність!

HOW TO SUCCEED AT MARKETING

Garbar M.O., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Makar V.P.

The world has changed so much. 50-60 years ago, the “complete marketer” could just walk into his or her newspaper and print store, finish editing yesterday’s draft of today’s newsletter or news piece, publish and print, circulate, and that was almost their entire circle for marketing. Today, 2015 – wow. You might as well say we advance 50 years in a year, with the way online marketing increases in value, assets, tools, structure, and possibilities every single month.

Marketing includes any contact a person has with any part of your business. It is an ongoing process not a single event. When you look at it that way, marketing can sound pretty “big” and overwhelming – After all, every contact with your business is a lot of space to cover!

It’s time to start thinking about marketing as opportunities to educate your audience on how to achieve their goals, grow their business, improve their life, etc. Because consumers only read and pay attention to what interests them, it’s your job to provide them exciting opportunities to engage with your content, images, videos, audios, and messages. You don’t need to be a marketing guru, expert, or maven to succeed at marketing a business – you just have to be committed and consistent.

Here's what you need to know about successful marketing for business:

1. You must research: the more you know about your audience, ideal clients, and market place, the better and more impactful your marketing can be.
2. You must know the benefits: you need to really understand the tangible and emotional benefits your clients and customers will experience and receive. Know exactly how your product, program, or service will transform their lives, change their business, and make a difference.
3. Select the right marketing tools: be careful to choose only the marketing tools you will use. Don't add everything into your marketing mix at once – that a recipe for overwhelm! Successful marketing tools are ones you enjoy using because you'll continue to use them and stay committed.
4. Create a marketing plan: yes you need a marketing plan. It doesn't have to be several pages long. It doesn't have to be complex. It just needs to clearly define the purpose of your business, the purpose of your marketing, your brand story, your target market / ideal client, your differentiators, your chosen marketing tools, and your marketing budget. Keep it short and sweet and refer to it often, tweaking as needed to keep you on track.
5. Create a marketing calendar: plan out your marketing on a year-long calendar. Include your marketing activities, budget, message, and focus for each month.
6. Locate marketing partners: look for complimentary not competitive business owners and entrepreneurs who serve the same ideal client you do and partner up in your marketing. This may be as a joint venture, strategic referral partner, social media support, affiliate, etc.
7. Maintain your marketing: marketing is an ongoing process that never stops. It is not a onetime event. Keep going, keeping getting your message out there, keep providing value, and maintain (or grow) your position in the marketplace.

8. Track and measure: test headlines, calls to action, content, and graphics. Track everything. Look and where you succeeded and where you failed. Ditch what didn't work and focus on and expand what did work. Know where your new business is coming from and nurture those leads sources.

9. Never stop learning: when you think you know it all and stop learning, you're paving the way to business death! Never stop learning and improving your knowledge and skills. Always work on being better than you were at what you do than you were the day before.

With all valuable tools and structures available, the crucial skills that a modern marketing genius should have are:

1. Adaptability: adaptability is a key skill that should be displayed by all modern marketers who don't plan to change their profession anytime soon. The so called complete marketer is now the 21st century version of the Homo Universalis, who basically has a plentitude of intellectual interests and is good at everything.

2. Awesome copywriting skills: marketers should be talented writers. But they should also have the highest level of empathy and the ability to write for a certain segment of public. Web content as we know it should be original, informative, educational and entertaining. All their masterpieces should include powerful calls to action enabling prospects to act in a certain way (buy a product, subscribe for a newsletter, post a comment, test a new service and so on).

3. Superior PR skills: as a marketer, you have to interact with clients, staff members, brand evangelists, bloggers, media representatives and more. Your goal is to build solid relationships that will stand the test of time. In a world in which everybody knows who's who and only want to work with the cream of the crop, you have to learn how to make a name for yourself, take your

company to a whole new level, spread the world about your accomplishments and your competencies and fish for new clients.

4. **SEO skills:** Search Engine Optimization is one of those things that you can't live without these days. SEO is just as important as oxygen for modern marketers whose mission is to improve the online visibility of certain brands, boost their competitiveness and maximize their profits.

5. **Social media skills:** social media platforms are the favorite playground of modern marketers. You cannot think that you are working on an effective communication plan unless it is backed by solid social media marketing strategies. Social networking websites are a huge pot of gold for companies of all sizes, operating in different sectors.

6. **Strategic planning skills:** marketers know how to create, improve and implement even the most complex concepts and make them appeal to clients. They are able to come up with a cohesive marketing strategy, select the best course of action, indicate the most reliable back-up plans and determine the KPIs (key performance indicators) of their program right from the start.

7. **Editing and video production:** content is king, we are all fully aware of this fact. Videos and infographics allow marketers to have the last word on any matter. These extremely popular forms of content can make it easier for you to create and distribute meaningful marketing messages that have higher odds of being analyzed and filtered by a larger segment of public.

8. **Website management skills:** a website is one of the most powerful tools that you can rely on, to take your company and all your clients to a whole new level. All in all, a fantastic, fully-functional website is the most valuable business card that you could ever get.

9. **Paid search marketing skills:** for many deep-pocket business owners who are expecting to witness radical improvements, there comes a time when paid search marketing also comes into play. This is precisely why marketers

should be able to anticipate their needs and demands and address them in a timely fashion.

10. Intuitive skills: marketers are very adaptable people. This means that the best experts in this line of business are also highly intuitive. Intuition put to good use can do wonders for both marketers and their clients.

If you follow these simple guidelines, you'll succeed at marketing your business, generate new leads, get more clients, build your reputation as an expert, and grow your business.

5 MARKETING TRENDS FOR 2015

Voloschenko O. V., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Grygorash A.A.

The world is changeable. And it is changing very quickly, especially today. So, to ensure the success of your project, you need to be a trend.

Marketing trends anyway interesting and useful to all. There are 5 Marketing Trends for 2015 that you can't ignore:

1. Mobile is hot. Still.

We're almost starting to sound like a broken record, but if mobile has not been a priority for you, now's the time to embrace it. Responsive website design is a must-have functionality that provides optimal user experience whether your website is accessed via mobile, tablet or desktop, plus it tells people that you're current and relevant. With 66% of people now reading their emails on smartphones, having mobile-responsive messaging has never been more urgent for nonprofits. A whopping 80% of mobile users delete emails that aren't

optimized for the mobile screen. If they can't easily digest your email or make a donation, chances are they'll move on.

2. Brands are becoming publishers and marketers are becoming writers.

Content marketing continues to grow in the nonprofit sector. According to a recent Content Marketing Institute survey, 92% of nonprofit professionals are using content marketing through social media, blogging, email and video. Of those respondents, 65% are producing more content than they were a year ago. With this upsurge in content marketing, organizations are realizing that the quickest way to their audience's heart is through valuable content. Content marketing helps you establish authority and gain trust with constituents and prospects, plus it's a great SEO boost for your website.

3. Personalized communication is key to setting your organization apart.

While content creation has become a major marketing trend, it also presents a challenge for organizations. As more high-quality content becomes available, supporters will become increasingly selective with what they choose to read and watch. Personalizing your communication with donors will set you apart from others who are also sharing content and showing up in their inboxes. It'll also help you build relationships and humanize your brand.

4. For social media, content will become more platform specific.

If you take the same piece of created content (a video, image, blog post, article, etc.) and share it on Facebook, Twitter, LinkedIn, Pinterest, Google+ and so on, you're likely to get wildly different results. Many brands are now looking closer at the type of engagement they find on each social platform and customizing content for each network. One size doesn't necessarily fit all in social media anymore, so now is a great time to evaluate what type of engagement you get and where and make plans to customize your content for each particular network.

5. Humanizing your brand is more important than ever.

Organizations that go directly for the hard ask are becoming ignored. Donors are looking for more than just a place to get a tax benefit; they want to make connections and create impact. This means that your content marketing plan, your email communication — even your offline marketing efforts — need to be more about connecting with, educating and engaging your supporters and less about the pitch. Plan your marketing strategy for 2015 with the goal of creating deeper relationships and stronger connections with your constituents, and you'll be more likely to see a boost to your bottom line.

THE CURRENT STATE OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE

Shtelmah I.O., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Prosorovska I.M.

In discussions about the global crisis, its causes, characteristics, symptoms, effects, the economic theme is reasonably dominant. Today, the global financial crisis impact on the economy of Ukraine due to the following aspects:

- the cyclical slowdown of the world economy, which may generally reduce the demand for exports, and consequently, export earnings and lead to the reduction of provision of the revenues of the state budget, the hryvnia devaluation, the reduction of wages, etc;
- price leaps on goods on the world markets are caused by the instability of the financial and currency markets. In the case of their significant fall there is a problem of reducing trade balance that will significantly weaken the position of Ukraine on the international markets;
- the fall of quotations on the global stock markets caused a sharp and

significant fall of shares of domestic companies.

The main features of the modern economic situation in Ukraine are:

- the significant backlog of the state, private industries and companies to foreign countries;
- the lagging sector of the economy that produces goods from the sector, which consumes them;
- the excessive control of the economy by the Ukrainian government, which has the effect of suppression of the sector that produces goods;
- the "isolation" of Ukraine from the global economy.

During 2007-2010, more than a half of the leading countries of the world are in a state of the financial crisis - including Ukraine, its main macroeconomic indicators (GDP, unemployment, inflation, trade balance, the state of the hryvnia, political instability and social inequality of the population) are evident.

However, special attention should be paid to the reduction of production, as this is a key factor in solving the problems caused by the crisis.

The crisis in Ukraine is characterized by the violation of established relationships between key elements of the financial and economic systems of the state, a systematic imbalance of revenues and expenditures budget, the continuing growth of the public debt, irrational structure of budget expenditures, the non-optimal level of tax payments, etc.

The deep Ukrainian crisis, aggravated by the impact of the global financial and economic crisis, is primarily due to serious internal reasons that go beyond financial problems, which resulted in economic recession, rising unemployment, the decline in living standards of the General population.

In particular, the policy aimed at increasing incomes of the population for a long time in Ukraine was actively supported by policies that did not take into account the growth rates of labor productivity and which did not take into account the capabilities of commodity support (primarily food and other

consumer goods).

In 2010 compared to 2000, the income of the population increased five times, while production of consumer goods - only twice.

Therefore, crises arise due to the fundamental volatility of prices, formed in a similar manner. The mass value of any securities that are increasing in price due to the reflective processes exceeds the critical one, and the accidental shock can be enough to start a chain reaction of falling prices.

The multidimensionality of the current crisis in Ukraine shows that the depth of the fall of the domestic economy is much higher than in most countries of the world. This is due to disproportionality functioning of the national economy, increasing long-term systemic contradictions:

- compensation excess in consumer demand;
- the sustainable negative trade balance;
- dependence of low-tech exports on the world market;
- the inefficiency of the financial system and increase of the external debt.

The conducted analysis demonstrates that the specificity of the national economic crisis is determined not only by the influence of the world, but structural imbalances, undeveloped domestic market, significant internal debt, low level of scientific-technological and innovation activity. However, in the formation of effective anti-crisis state policy aimed at the transformation of the national economy in the direction of its modernization, the application of innovative and investment models, the use of significant internal capacity can be used to create a stable economic system.

ЗНАЧЕННЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ БУХГАЛТЕРІВ

Усенко І. О., студентка Черкаського інституту банківської справи

Науковий керівник: Потапенко Л. В.

Сьогодні Україна впевнено бере курс на інтеграцію в європейське політичне, освітнє, наукове, культурне та, особливо, економічне співтовариство, тому проблема підвищення рівня володіння іноземною мовою майбутніх фахівців економічної галузі, у тому числі й бухгалтерів, є надзвичайно актуальною. Майбутній бухгалтер повинен уміти користуватися всесвітньою мережею Internet, закордонними науковими виданнями, розширювати знання про тенденції розвитку науки у світі. Саме знання іноземної мови допомагає зробити цей процес плідним, своєчасним, формує фахівця, конкурентоспроможного на світовому ринку праці.

Метою дослідження є вивчення значення іноземної мови для формування іншомовної професійної комунікативної компетенції майбутніх бухгалтерів.

Відповідно до статті 26 Закону України «Про вищу освіту» одними з основних завдань вищого навчального закладу є провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями, налагодження міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури. Останнє є показником конкурентоспроможності вітчизняної економіки, що, у свою чергу, визначається конкурентоспроможністю окремих суб'єктів господарювання на вітчизняних і зарубіжних ринках. Однією з рушійних чинників

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

успішності фірми на ринку є кваліфікація персоналу, за що, перш за все, несе відповідальність сфера освіти.

У процесі навчання ділової іноземної мови ставиться мета оволодіння мовленнєвою компетенцією у сфері ділового спілкування, що передбачає розвиток спеціальних знань у студентів, ознайомлення їх із основними положеннями бізнес-сфери, з вимогами до ведення ділових переговорів, оформлення ділової кореспонденції тощо. Вивчення ділової іноземної мови передбачає й оволодіння студентами офіційно-діловим стилем писемного професійного спілкування іноземною мовою.

Зрілий і готовий до сучасної ситуації бухгалтер повинен не лише володіти цілісним та адекватним до вимог ринку уявленням про обрану ним професію, а й бути готовим пристосовуватися до нових соціально-культурних, економічних та правових форм ділової взаємодії. Ділове спілкування передбачає вміння встановлювати та розвивати ділові контакти, що набуває визначального значення у міжнародному співробітництві, мати змогу обирати адекватний поведінковий сценарій, що передбачає не тільки володіння мовою, але й розуміння та сприйняття соціокультурного контексту представників іноземного бізнесу.

Сучасному бухгалтеру необхідно постійно вдосконалювати спеціальні знання ведення бухгалтерського обліку фірми, підприємства чи організації. Це досягається участю у міжнародних конференціях, симпозіумах, форумах, які як правило ведуться англійською мовою.

Досконале знання англійської мови полягає й у правильному застосуванні бухгалтерської термінології та правильному розумінні міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Також не менш важливе значення англійської мови для бухгалтера полягає у тому, що на сучасному етапі розвитку країни існує тенденція до

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

активного входження англійської спеціальної лексики в термінологічні поля.

Отже, в наш час досить складно, а іноді й неможливо досягти успіхів у бізнесі без знання ділової англійської мови. Все більше компаній вимагають від кандидатів знання однієї, а краще кількох іноземних мов. Сучасному бухгалтеру необхідно володіти та постійно оновлювати інформацію про тенденції обліку в різних галузях економіки не тільки відповідно до вітчизняних, але й до зарубіжних стандартів, розуміти значення і застосування в практичній роботі бухгалтерських термінів, запозичених з англійської мови. Крім того, знання англійської мови – це частина бізнес-етикету.

THE DECLINE OF WESTERN TAXATION

Kislinskiy V. V., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Mustafa O. O.

Is it a fair taxation? Not only in Ukraine. In France, the USA, Germany, that is in countries to which we are so desperately and almost hopeless striving? In Russia, the Middle East, Africa and Asia taxation is likely to perform functions which are far from democratic. But what is taxation in developed countries like, what is its aim, in whose hands is its weapon ? It turns out that the answers to these questions may not be quite so predictable.

On the one hand, it is impossible to establish such a connection, on the other hand - in a democratic state control over the use of funds can be made through the budgetary mechanisms, tough and established algorithms of budgetary procedures, and public at every stage of its implementation. Thus, as

if a society has all the necessary levers to control the state, which, as you know, is in the service of society. In developed countries, these mechanisms are perfect, and compared with ours, are not fully established, and infected within a virus corruption, picked by us on the ruins of the Soviet empire. Therefore, it is necessary to root out corruption, adjust primary budget framework and tax mechanisms under standards adopted in Europe - and here it is, a simple recipe of general tax welfare in one separate country of Eastern Europe.

Modern excessive taxation has its direct consequence of massive tax evasion, covering the whole society. Thus, for Ukrainian business at a certain stage of its existence the using of conversion centers has become pervasive. It was a normal business practice back in 2010. And for the average western taxpayer game with the state which is called "save on taxes" is one of the most popular hobbies. Thus, every democracy is fraught with a grain of totalitarianism, which germinate in tax procedures and mechanisms aimed at supervising the objects of taxation, and hence all spheres of life of taxpayers.

Earlier the enormous powers of inspectors gave rise to various abuses. All taxable transactions and objects of taxation were carefully recorded. The development of ubiquitous system of informants was encouraged who received a percentage from collected with their help sums.

Well now, a few centuries later, what makes democracy forget the lessons of history, justifying the total tracking of tax bodies over all transactions without exception of the taxpayer, transactions with assets of any kind as corporations and citizens? Please note we do not ask why today our Ministry of Finance offers to strengthen tax control, introducing tax authority departments to control expenses of the taxpayer! We have no illusions as regards professional competence and even just basic human sagacity of today's staff of the Ministry of Finance, it has long been discredited with its ambiguous initiatives. We ask what Western governments rely on, that have already implemented such

mechanisms that became precedent for domestic "reformers" in the framework of their tax systems? Let's go further. Why such a complex multilevel tool in the fight against international terrorism and money laundering that was got from crime just moved into the power of tax services that use it so shamelessly and 'effective', that there is a reasonable risk, if these legal institutions were created for such purposes from the beginning?

A taxpayer paying the money, can not even theoretically track its usage. The state does it itself, hiding behind the external facade of democracy. Note: citizens, at first glance, may affect the staff of governments through the mechanism of elections, but none of governments selected by citizens can even slightly loosen the tax tyranny.

Excessive tax rates, cumbersome procedures, taxation without consent of the taxpayer, the leveling of privacy, excessive criminal penalties – all of them are links in a chain that links the taxpayer's hands and feet, provokes a tax revolt and therefore reset of the tax system in particular, or state system as a whole.

КОПРАЙТИНГ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО НАПИСАННЯ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ

Шелест К.О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Кабанюк С.С.

Створення макету рекламного оголошення є, напевно, найвідповідальнішою частиною рекламної діяльності, оскільки саме воно має втілювати рекламну ідею, відбиваючи при цьому рекламну стратегію, і сприяти досягненню кінцевої мети рекламної кампанії. Невід'ємна

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

складова процесу створення рекламного оголошення — написання рекламного тексту, що має власні особливості.

Написання рекламних текстів — мистецтво, котре потребує певних навичок та умінь, допомогти набути які покликаний окремий напрям рекламної діяльності — копірайтинг. Копірайтинг нині — досить популярна тема досліджень, їй приділяють достатньо уваги, про що свідчить безліч публікацій, проте відомості ці настільки розосереджені, що іноді складно керуватися ними в практичній діяльності.

Термін копірайтинг походить від англ. copywriting (copy — рекламний текст, writing — писати) і означає створення рекламних та PR-текстів, слоганів, сценаріїв, що забезпечують прибуток. Спеціаліст, який пише рекламні тексти, називається відповідно копірайтером. У процесі своєї діяльності, тобто під час написання рекламних текстів, копірайтер має вирішити головне завдання: як привернути увагу потенційних покупців. Це можуть бути фото, незвичайне розміщення матеріалу, цікаве звертання, рекламний персонаж та ін.

Вирішенню цього завдання має сприяти зміст та структура рекламного тексту. Перш за все, коли йдеться про рекламу, уточнення потребує саме поняття текст, що зумовлено специфікою рекламного мовлення. Рекламні повідомлення можуть бути незв'язними, недискурсивними, що аж ніяк не шкодить їх ефективності. Головна вимога до рекламних оголошень — інформативність. При цьому важливо пам'ятати, що невід'ємною складовою інформативності рекламного оголошення є актуальність, без якої воно може втратити сенс.

Перш ніж працювати над рекламним текстом, необхідно зібрати таку інформацію: назва товару (групи), етап його життєвого циклу, цілі реклами, позиціонування товару (групи), мотивація купівлі товарів цієї групи, макет рекламного звернення, стильове виконання рекламного

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

звернення, жанр виконання, структура текстової частини, форма рекламного звернення, ті «магічні слова», що спонукають покупця до дії.

Написавши текст рекламного оголошення, необхідно його ретельно відредагувати, залишити основне. При цьому абзаци та речення мають бути різної довжини, оскільки окремі частини привертають більше уваги.

Важливе значення має розміщення матеріалу. Тому написаний текст необхідно правильно оформити. Щоб привернути увагу, можна використовувати підзаголовки, нумерувати абзаци, підкреслювати, використовувати великі букви, жирний шрифт, ілюстрації незвичної форми та ін. Можна використовувати нерівне праве поле, щоб привернути погляд до пусого простору, у списку коротких доказів на купівлю товару можна використовувати маркери рядків, уникаючи довгих списків. Але при цьому слід пам'ятати, що надмірне використання цих засобів матиме зворотний ефект.

Отже, створення рекламного тексту потребує урахування безлічі, на перший погляд неважливих факторів, котрі відіграють насправді вирішальну роль, коли йдеться про вплив на потенційних споживачів. Серед таких факторів варто назвати структуру рекламного тексту, послідовність розміщення матеріалу, влучність та дієвість заголовка та ін.

THE FUTURE OF ENGLISH

Doroshenko V. S., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Ustychenko S.V.

Today English is used as a world common language. And this status of English is primarily the result of two main factors. The first is the expansion of

British Empire between the 17th and 19th century. The second is the emergence of the United States of America as the World economic power in the 20th century. The first phase of the expansion of the British Empire started from the 17th century when large scale of migrations of English speakers from England, Scotland, Ireland to North America, Australia, and the New Zealand took place. And the English dialects, which travelled with these migrants gradually developed into the mother tongue varieties of English. Such as American English, and Australian English with differences in, for example, vocabulary, pronunciation, and grammar. The second phase took place during the 18th and 19th centuries when Britain expanded its colonies in Africa and Asia. This colonisation led to the development of many second language varieties of English. Or what is often called New Englishes, such as Indian English and Singaporean English.

The dominate role of English today can largely be explained by the dominant role which the United States of America as the world political and economic power has been playing since the 20th century.

And this dominance can be seen in many different areas. For example, English is a main official language of a number of international organisations, such as the United Nations and the World Trade Organisation. English is also a common language of science. It is estimated that about 80% off scientific journals are now published in English. Given this dominant role of English, it is understandable and predictable that English is now taught as a second or foreign language in most countries across the world. David Crystal roughly estimates that there are about 2 billion English speakers in the world, of which 400 million are native English speakers. And 1.6 billion are non native English speakers. This means that now, non native English speakers outnumber native English speaker by a ratio of 4:1. This figure is only predicted to grow in the future due

to the enthusiastic adoption of English in educational policies in large population centres, such as China.

Nowadays, the University of Southampton and its Centre for Global Englishes research different areas of Global Englishes. They study varieties of English, for example. Indian English, Singaporean English, Nigerian English. Besides, they distinguish English as a Lingua Franca used as a contact language, or a language of intercultural communication. So ELF in its most simple definition is the use of English between speakers who don't share a first language.

Whereas English is seen positively as a tool that enhances intercultural communication and mutual understanding, it is also seen as a killer language that grows at the expense of other languages and cultures. Moreover, while English can be seen as an opportunity provider that gives us a chance to be active in the international arena, it could also be seen as a gatekeeper that gives disadvantages to some people who do not speak English or whose mother tongue is not English.

At the moment, there are new varieties of English documented: Indian English, Singaporean English, Nigerian English. More countries are going to want to document their own varieties of English and have them in language policy, and have them recognised, have dictionaries, et cetera, that go with it. So it's likely that amongst the existing varieties of English, the status of the different varieties will change. So for example, the number of Indian speakers of English is much greater than the number, for example, of British speakers of English. And given the current economic power and increasing political power of India as well, many linguists-- for example, David Crystal-- have predicted that Indian English will rise in status and importance in the future.

One of the concerns with the spread of English has been that English displaces or even kills other languages. And this is certainly a concern. The

number of languages in the world is in decline. There are less languages. Almost every year, languages disappear. But the role of English in this is quite complicated and quite controversial. Firstly, English is unlikely to lead to the death of or for killing local languages. In many cases, it's actually the national language that displaces local languages. So for example, people may have a home language that is a minority language. But when they go to school, they have to learn through the national language. And this displaces the importance and the role of the local language. Now, in a few cases, of course, students may go and learn in English. But it's much more likely that they're going to be learning in their national language.

However, where English probably is displacing other languages is as a lingua franca. So English is becoming increasingly used in academia, in business, in media, in entertainment. And here other global languages may well be being displaced by English. And there is a concern that, particularly within academia for example, people are no longer able to do research or to write research papers in their local language. That they are expected to do so in English. And this may well continue into the future and become more extensive, which is an issue of concern.

So it likely that the ownership of English will also change in the future. As people who use English as a second language, and people who use English as a lingua franca, and realise that native speakers of English are not the majority but rather non-native speakers are the majority, ownership is likely to change. So they will realise that they have the power and the influence to use English in a way that they want to use English. Now, this may result in teaching materials or language policy that better reflect the kind of Englishes that they need rather than the Englishes of the native speaker countries or the anglophone world.

Lastly, English is not the only global language. There are other languages that are also expanding their global role. Particularly, Spanish, Arabic, and

Portuguese are rising. And of course, Chinese as well. So it shouldn't be assumed that English is going to remain as the only global language. It should be remembered that the scale of Global English use has never been seen before. This is something that both linguists and people who use language every day have never experienced before.

ACADEMIC WRITING

Kryvorog S.R., student of Cherkassy State Business-College

Scientific Advisor: Ustychenko S.V.

People from countries all around the world, who would like to take a degree in English are to deal with Academic writing which is a part of any language test like, for example , IELTS. To be successful in Academic writing it is necessary to know how to write with good academic style, how to organise ideas effectively, how to use perfect grammar with good vocabulary.

The features of academic writing can be put into three main categories. That is content, organisation, and language. Content refers to the main ideas and information given in an essay: the main points, details and examples supporting the main points. Content is important, it is the reason for writing. Organisation refers to how well those ideas are arranged: the paragraphs are well structured and in a logical order, well linked together; there is an introduction and a good conclusion at the end. Finally, language means the essay is well written with accurate grammar, good spelling, and in a formal academic style.

Organisation is an important part of academic writing, it consists of different parts or sections.

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

The first section is the title. The title is in many ways the most important part of the essay, it contains the hidden question that helps plan the essay.

The introduction to an essay is in two parts. The first part gives some background to the topic. The second part- which has a narrower focus- tells the reader exactly why the essay is being written. This has a special name. It's called the thesis statement.

The first paragraph. can also be broken down into two parts. The first part introduces the reader to the focus of the paragraph. It has a special name. It's called the paragraph leader. Some books call it the topic sentence.

The second part is the paragraph body. It develops the idea as introduced in the first part. Paragraph two is also in two parts, the paragraph leader- which introduces the topic and focus of the paragraph-- and then the paragraph body- which develops the ideas which have been introduced in the paragraph leader.

The final part of the essay is the conclusion. It can be divided into two parts. The first part summarises the ideas in the essay. The second part has a wider focus. It gives a suggestion for the future. This could be a prediction, or a recommendation, or a solution to a problem.

In an essay, the thesis statement, the paragraph leaders, and the summary, and the conclusion should all be closely linked so that the essay is coherent.

Academic writing style is formal and impersonal. Academic writing is used for discussing facts and ideas about the world. It does not give personal details. The writer does not know the reader, and so does not address him or her as a friend. To write in a more formal, impersonal style using *I*, *you* and *we* should be avoided.

In academic writing the Present Simple is used to describe permanent facts and repeated activities, and the continuous aspect is used for temporary or changing situations. Writers often use *there is* or *there are*, to present new information to the reader.

In academic writing, it's good style to use a variety of sentence types: compound sentences with linking words and complex sentences and subordinators.

There are different stages of planning and writing an essay: to analyse the title, to collect all the ideas, to draw a diagram, to show which ideas and evidence to use, to write a plan.

So, the style of writing expected to use for academic work is different to other styles used every day. It is part of academic training to learn how to write in this more formal style - it demonstrates discipline and thoughtfulness, and is important to communicate ideas clearly. It is necessary to work hard to develop academic writing skills for successful exam.

ОСОБЛИВОСТІ КОДИФІКАЦІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Хорунжа Д.П., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Кабанюк С.С.

Соціально-економічна термінологія належить до однієї з найстаріших мікросистем у складі сучасної української літературної мови.

Кодифікація термінів — це систематизація термінів у словниках, довідниках, що орієнтують мовців на правильне їх використання.

Розрізнення норми та кодифікації вперше було проведено в працях членів Празького лінгвістичного гуртка (В. Матезіуса, Б. Трнка, Й. Вахека, Я. Мукаржовського, В. Скалічки, Й. Коржинека та ін.), а в Україні до питання норми та її кодифікації мовознавці вперше звернулися в 20-их роках ХХст. (О. Синявський, О. Курило, М. Сулима, М. Гладкий та інші), а

Секція 4. Українська та англійська мови, як шлях самореалізації майбутнього фахівця

згодом нормуванням української мови почали займатися лінгвісти в 60-х роках ХХ ст. (Б. Антоненко-Давидович, М. Пилинський, О. Сербенська, О. Пономарів та ін.

Мовна норма в термінології належить до кодифікованих норм, тобто суспільно усвідомлених і зафіксованих словниками та іншою спеціальною літературою. Слід назвати такі позитивні риси кодифікації: вона дозволяє замінити інтуїтивні уявлення про норму (імпліцитна норма) знанням норми (експліцитна норма), сприяє стабільності термінологічної мовної норми на всій території поширення мови. Проте кодифікація не завжди відбиває змінення в сучасній лінгвальній реальності, а також у теоретичному осмисленні норми й оцінюванні нормативності засобів мови в мовному колективі. Так, до 90-их років ХХ століття у сфері фіксування української термінології перевага надавалася зрусифікованим мовним одиницям (велика частина питомих термінів не підтримувалася кодифікацією), а з останнього десятиліття минулого сторіччя кодифікатори норми почали орієнтуватися на терміни, створені за продуктивними моделями української мови.

Оскільки термінологічна норма фіксується в певний момент розвитку, то кодифікація, на відміну від неї, є статичною і залишається незмінною до наступного оновлення. «Гнучка стабільність» норми (термін В. Матезіуса) може бути відображена тільки такою кодифікацією, яка враховує змінення і в сучасній лінгвальній реальності, і в оцінюванні нормативності засобів мови в мовному колективі, але при цьому вона не буде адекватною нормі, яка завжди ширша. У мовознавстві є думка, що кодифікація лише підкріплює зовні стабільність норм (Б. Гавранек, Б. Серебренников, Ю. Степанов).

Основною причиною появи лексичних варіантів в СЕТ є явище російсько-українського білінгвізму, зумовлені тривалим співіснуванням російської та української мов.

В складі СЕТ найчастіше спостерігається акцентна, фонетична та морфологічна варіантність. Усі вказані види варіантності притаманні термінам як питомого, так і чужомовного походження.

В останнє десятиліття минулого сторіччя науковці почали оновлювати сферу фіксування національної термінології, яка стала підґрунтям для утвердження скорегованої норми в сфері її функціонування. Сучасний кодифікаційний процес має відбивати прагнення термінологів зафіксувати основні константні компоненти кожної терміносистеми й позбутися надлишкового варіювання в них. Особливістю нормалізаційного процесу в українській термінології є прагнення відновити національну ідентичність термінів на всіх мовних рівнях.

BANKRUPTCY COMMERCIAL BANKS: CAUSES AND WAYS TO PREVENT

Zubenko T.V., student of Cherkassy State Business-College

Scientific advisor: Mustafa O. O.

In the banking system of Ukraine since its inception and today there are significant problems and the solution of which require considerable efforts of national scientists and staff of the NBU. These problems are associated with drawbacks that impair the functioning of the banking system of Ukraine.

Experience of the existence of Ukraine's banking system has shown that every year an increasing number of banks are affected by the financial crisis, resulting in a wave of bankruptcies and liquidations of banks.

Bank failure is the result of negative processes (crisis phenomena) that take place in it for a long time. Detection of the crisis phenomena as soon as possible, on the one hand, may allow the National Bank of Ukraine and the management of the bank to rectify the situation by making relevant decisions, and on the other hand, to reduce risks for other entities, to avoid a chain reaction.

Bankruptcy of commercial banks is a typical phenomenon for the economies of many countries. Bank failure is very costly for society and becomes a burden for taxpayers. Bankruptcy of a small bank can be relatively painless. Bankruptcy of a large commercial bank has a very significant impact on the economy in general and often leads to a crisis in the banking system.

The main reasons that lead to bankruptcy of banks can be divided into external, that are independent from the management of the institution and its shareholders, and internal, that are caused by factors that exist inside the institution.

The external reasons are the following:

- Suspension of growth rate and instability of global and domestic economies;

- Mass withdrawal of deposits;

- Loss of confidence in the bank, for example by not proper guidance.

The internal reasons include:

- Non-compliance with the legislation, especially the part about maintaining the required level of performance;

- Incompetent management that depends on the level of corporate culture of the institution;

- Speculation;
- Drawbacks of internal banking system.

The instability of the banking system of Ukraine and the economic crisis led to massive losses and loss of liquidity by most credit institutions of the country, and in some cases to bankruptcy, which in terms of the use of inefficient ways to prevent it could happen liquidation of the bank. We shall discover specific loss causes, loss of liquidity, and therefore the financial crisis of the bank: shortage of profitable banking operations, an increase in obligatory reserves and hence the share of assets that do not generate income, political instability and others.

To work effectively banks need constant determination and forecasting of the banking market, comprehensive planning of banking activities and financial resources management of the bank. Improvement of banking institutions is possible if the following tasks are solved:

- 1) improvement of management control over bank operations and departments of the bank;
- 2) implementation of credit policy adaptation to market requirements and internal banking needs;
- 3) creating conditions for effective management of assets and liabilities;
- 4) providing clients with package of high quality banking services;

Banks that face crisis liquidity need money they are trying to attract by all possible means.

Today, Ukraine's banking system has a lot of problems that need their practical solutions. They affect primarily issues related to the further development of the banking system of Ukraine, which has a focus on the following areas:

1. Improving off-site supervision and inspection of banks (differentiation of powers and increasing responsibility of bank managers for safety).

2. Improving the procedure for creating and licensing of banks and banking associations.

3. Improving procedures of interim administration, reorganization and liquidation of banks.

So, taking into account the above-mentioned, in order to prevent the bankruptcy of banks the following measures are recommended: optimizing risks management system that allows to detect and minimize them in advance; establish powerful analytical and payment center on the basis of the head office that will provide savings of money; increase revenues; reduce costs by raising cheaper borrowed funds. Thus, in my opinion, the use of these measures by banking institutions will help to avoid insolvency and thus bankruptcy.

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТІВ

Бабій Д.С., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: к.е.н. Кузнецова Н.Б.

У сучасних умовах модернізації та глобалізації освіти, коли освіта і знання стають транскордонним і транснаціональним явищем, особливого значення набуває активна міжнародна співпраця у сфері освіти та науки нашої держави з іншими країнами, що дозволяє створити єдиний європейський освітній простір – зону «Європейської вищої освіти». Це зумовлює зростання академічної мобільності серед студентів на викладачів.

Академічну мобільність розглядають з двох позицій: руху (переміщення) особи в іншу країну та отримання освіти для особистісного розвитку. У першому випадку під академічною мобільністю розуміють обмежений у часі період навчання студента в країні, громадянином якої він не є. При цьому, мається на увазі повернення студента в свою країну по завершенні навчання за кордоном, а термін «академічна мобільність» не відображає процесу міграції з однієї країни в іншу. В другому випадку академічну мобільність розглядають як можливість особі самій формувати свою освітню траєкторію, в рамках освітніх стандартів вибирати предмети, курси, навчальні заклади у відповідності зі своїми здібностями і прагненнями.

Академічна мобільність у сфері вищої освіти являє собою об'єктивний процес, за якого цілі, функції та організація надання освітніх послуг набувають міжнародного виміру. Вона включає наступні форми міжнародного співробітництва:

1) індивідуальну мобільність: мобільність студентів чи професорсько-викладацького складу в освітніх цілях;

2) мобільність освітніх програм і університетська мобільність, формування нових міжнародних стандартів освітніх програм;

3) інтеграцію в навчальні програми міжнародного виміру та освітніх стандартів;

4) університетське партнерство: створення стратегічних освітніх альянсів.

Розглянемо один із самих актуальних на сьогодні в Україні видів академічної мобільності, а саме - студентську. Академічна студентська мобільність в цілому являє собою інтеграційний процес у сфері освіти, що надає можливість студентам приймати участь в різноманітних навчальних або навчально-дослідницьких програмах. Основними цілями таких програм є підвищення якості освіти, розвиток міжкультурного обміну, підготовка майбутніх кваліфікованих спеціалістів. Участь в програмах академічної мобільності дає студенту можливість отримати якісну європейську освіту за обраним напрямом підготовки, розширити свої знання у всіх областях європейської культури, відчувати себе повноцінним громадянином Європи.

Формами академічної мобільності для студентів вищих навчальних закладів є: навчання за програмами студентського обміну у вищому навчальному закладі-партнері, навчання за спільними освітніми програмами, мовні і наукові стажування, навчальна (дослідницька, виробнича) практика, участь у літніх школах, участь у конференціях, семінарах тощо.

За даними європейської статистики, міжнародна студентська мобільність за останні 30 років суттєво зросла: з 0,6 млн студентів в 1975 р. до 2,7 млн у 2005 р., а з 1995 року відбулося дворазове збільшення чисельності іноземних студентів в Європі. Згідно з прогнозами, міжнародна студентська мобільність до 2020 р. досягне 5,8 млн чоловік і 8 млн – до 2025 р.

Стимулюючими факторами, що спонукають студентів до міжнародної мобільності є: привабливість інтелектуального, культурного та політичного

клімату в країні передбачуваного навчання, певна легкість доступу до вищої освіти за кордоном, включаючи витрати на навчання і мову навчання, спільність мови і релігії приймаючої сторони, політична стабільність і безпека, географічна близькість і наявність родичів і друзів у країні навчання, висока репутація та статус вузів, освітніх програм та доступність інформації про їх зміст. Проте дуже часто, що є особливо характерним для України, в якості спонукальних мотивів можуть виступати й фактори, що гальмують мотивацію навчатись і працювати у власній країні, а саме: внутрішня обмеженість потенціалу в країні походження або відсутність будь-яких спеціальностей чи їх недоступність на ринку; спосіб фінансування та вартість навчання (насамперед для студентів середнього класу); можливості для часткової і повної зайнятості під час навчання за кордоном (можливість покриття витрат крім плати за навчання: проживання, транспортні витрати, медичне обслуговування, навчальні матеріали і т. д.); мова навчання (мова, що використовується в процесі навчання є або перешкодою, або стимулом при виборі країни навчання); репутація міжнародної кваліфікації, статус і престиж отриманої освіти за кордоном; престиж країни перебування та міжкультурний досвід; підвищення можливостей кар'єрного росту та вигідна економічна віддача на ринку праці; імміграційні мотивації та вплив імміграційної політики.

У той час, як у світі академічна мобільність набуває системного, організованого характеру на рівні державної політики, в Україні вона залишається спонтанним та індивідуальним явищем. Зокрема, у 2012/2013 н.р. контингент студентів ВНЗ усіх рівнів акредитації та форм власності становив 2 млн. 170 тис. осіб, у тому числі понад 60,1 тис. іноземців із 146 країн світу, біля 4 тис. з яких – студенти з країн ЄС. Серед країн-імпортерів українських освітніх послуг на першому місці Китай – більше 9 тис. студентів, далі РФ – понад 6 тис., Туркменістан – понад 5 тис. студентів. З 2010 по 2013 рр. щорічний приріст кількості іноземних студентів

складає 7-8 тисяч. Як свідчать останні дослідження, основним мотиваційним фактором здобуття вищої освіти в Україні для іноземців є помірна плата за навчання та більш демократичні умови проживання.

Поступово зростає рівень мобільності серед українських студентів. За даними Центру дослідження суспільства у 2013 році європейську освіту обрали 29 тис. українців. Найбільш привабливими для навчання залишаються Польща, Росія, Німеччина, США, Франція, Туреччина, Греція. Основними причинами такого вибору є фінансова складова, якість освіти і переваги іноземного диплома на ринку праці. Але слід зазначити, що для наших студентів існує безліч бюрократичних перепон у вирішенні питань їх навчальної мобільності, а саме:

- тривалі процедури вирішення візових питань. У різних європейських країнах це питання залишається неврегульованим щодо єдиних підходів до визначення тимчасових рамок візових процедур для іноземних студентів;

- висока вартість мовних сертифікатів, які нашим студентам треба оновлювати кожні два роки, а також інших процедурних моментів з документами (оформленням, переведенням, засвідченням і т.д.);

- проблеми працевлаштування в іноземній країні під час навчання студента. У більшості випадків відсутність стипендії для українських студентів обумовлює необхідність додаткової зайнятості, обмеження за часом якої в різних країнах неоднакові. Цей фактор істотно ускладнює процес студентського працевлаштування;

- високий рівень гарантійного фінансового забезпечення для продовження навчальної студентської візи.

Першим кроком до активізації академічної мобільності українських студентів став розроблений МОН України проект "Порядку реалізації права на академічну мобільність", який встановлює єдиний порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу ВНЗ України на території України чи поза її межами. Проте, нашій країні

необхідно реалізувати ще багато організаційних та регулюючих заходів, щоб наші студенти, навчаючись в іноземних вузах мали якомога менше проблем.

ВПЛИВ ГРОШЕЙ НА МОТИВАЦІЮ ПОВЕДІНКИ І ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ.

Тупота В.І., студент Черкаського інституту банківської справи

Науковий керівник: Руденко І. І.

Не той бідний, у кого мало, а той, хто хоче більшого
(Сенека).

Для розуміння природи грошей, їх влади над людиною важливо згадати особливості соціально-психологічного механізму такого явища, як фетишизація. Звісно ж, гроші можуть бути предметом фетишизації. Гроші мають не лише економічну силу, але і глибоку психологічну, а в певній мірі магічно-міфічну силу. Ще в давньоіндійській філософії гроші трактувалися як явище священне, випромінююче космічну енергію, яка перевтілює людину, становиться предметом її поклоніння. Гроші визначають кількісні межі можливостей в діях людини і водночас, вони виражають якісну безмежність в людській діяльності. „Найкраща якість грошей - це їх кількість”, - пише Б. Спіноза. Гроші перетворюють світ у величезну арифметичну проблему, а якісну різноманітність грошей - в систему цифр.

Люди докладають всі свої зусилля для наживи грошей, немов би це є мета, а для досягнення мети доводиться йти на все. Двоєю роль грошей в суспільній історії й економіці досліджував К. Маркс. Він показав, що ці дві тенденції виступають як внутрішнє протиставлення і слугують в значній мірі джерелом суспільно-економічного розвитку. К. Маркс ґрунтовно проаналізував істинну цінність грошей, розкриваючи закономірності їх

перетворення в капітал.

Про владу грошей, коли вони стають метою діяльності і вчинків людей, писав німецький філософ Г. Зіммель (1858-1918). У своїй фундаментальній праці „Філософія грошей” (1900) він підкреслив, що історична місія грошей полягає не лише в розвитку ринкової економіки, направленої на отримання прибутку, але і в формуванні „економічної людини” з її особливими ціннісними установками, прагненнями до вигоди, збагачення. Виникнення інтелекту і поява грошей знаменують вступ суспільства у важливий історичний період. Історія суспільства є наростаюча інтелектуалізація соціального життя і, разом з тим - посилення впливу принципів грошового господарства.

М. Вебер особливо відмітив значення грошового фактора в становленні протестантської етики і формуванні „духу капіталізму” в Європі. В його розумінні ідеальна людина - це “кредитоздібний, добропорядний, обов’язок якого розглядати примноження свого капіталу як самоціль”. На перший погляд мова йде про егоїстичну, утилітарну модель світу, коли “чесність корисна тільки тому, що дає кредити.” Та найвище благо цієї етики в наживі при повній відмові від насолоди. І, таким чином, нажива розглядається як самоціль. Багатство дає йому ірраціональне відчуття, відчуття обов’язку.

В чому ж полягає влада грошей? Потрібно підкреслити, що влада грошей відбувається не з їх уречевленої форми, а із складу того суспільного процесу, який вони опосередковують своїм рухом і роблять його можливим. Джерело влади грошей полягає в їх здатності бути інструментом суспільної взаємодії людей, засобом обміну. Ця взаємодія зводиться до двох змінних актів - присвоєння і відчуження. В постійній зміні актів присвоєння і відчуження проявляється механізм суспільної взаємодії особистих інтересів, з допомогою яких відбувається реалізація цілей, бажань, планів окремих людей. В цьому процесі відбувається і забезпечується свобода вибору. “Гроші, якими володієш - знаряддя свободи; а ті, за якими гонишся -

знаряддя рабства” – пише Ж.-Ж. Руссо.

Ідеали далекого майбутнього завжди містять у собі значну частку ілюзій. В ідеалах виявляється усвідомлення людиною свого ставлення до дійсності, до себе, усвідомлення того, до чого людина прагне у своїй життєдіяльності. Цілі, у яких втілюється спрямованість до ідеалу, перетворюються на керівництво до дії. Як внутрішній імператив, вони велять людині діяти певним чином, допомагають мобілізувати свої зусилля на реалізацію цих цілей. Усвідомлення значення цілі для людини і свідома спрямованість до їх реалізації стає сенсом життя. Але ідеалом життям не є багатство, нагромаджений капітал, отриманий нечесним шляхом, тернистим шляхом зрад, брехні і вбивства, нехай не фізичного, а навіть морального. Людина з не чистою совістю ніколи не відчує себе щасливою.

Що ж необхідно людині, щоб вона відчула себе щасливою? Насамперед, реалізація тих цінностей, які складають її смисловий центр, а також благополуччя і достаток; життя без злиднів і хвороб, в умовах комфорту і затишку; духовна наповненість і душевна теплота; словом, збалансоване задоволення моральних і духовних потреб. Ще Гегель писав, що принцип корисності і утилітарне ставлення не можуть принести людині щастя вже тому, що пов'язані з відчуженням і розсудливістю, за яких предметні втілення людських здібностей функціонують переважно як готові корисні засоби.

“Працюючи тільки заради матеріальних благ,- писав Антуан де Сент-Екзюпері, - ми самі собі будуємо в'язницю. І запираємося в самотності, і всі інші багатства - прах і попіл, вони безсилі дати нам те, заради чого варто жити”.

Потребу в грошах люди відчують щодня. Це одна з потреб, для задоволення якої людина докладає всі зусилля. Заради наживи грошей, багатства деякі люди можуть піти на зраду своїх найближчих друзів, обман колег, а найстрашніше - вбивство іншої людини. Людська здатність творити

предметний світ свого існування, світ грошей, багатства несе в собі значно ширший зміст, а ніж ті безпосередні потреби буття, які можуть задовольнятися цими предметами.

Узагальнена націленість людської діяльності найповніше втілена в загальнозначущості досвіду цієї діяльності. Досвід формує найбільш стійкі, загальнозначущі орієнтири людської поведінки. Цей досвід може бути не лише в способі швидкого отримання грошей, але в їх користі.

Одне з найважливіших місць у мотивації поведінки і діяльності людини займає грошове винагородження - це одна з позитивних форм підкріплення: заплатили гроші - людина виконує роботу, не платять - мотивація до діяльності згасає і суб'єкт поступово припиняє виконувати свою роботу. Підкріплення розвиває певні навички і є достатньо ефективною формою контролю й мотивації діяльності. Гроші, згідно з даними різних досліджень, посідають третє-сьоме місце у ієрархії мотивів, які спонукають людину до трудової діяльності. Загалом гроші як генералізоване підкріплення мають таку властивість як "ненасичуваність". Цій ситуації найбільш вдало підходить вислів П. Бауста "Люди, вважають, що гроші можуть зробити все, а самі здатні все зробити заради грошей.

Отже, з впевненістю можна сказати, що щастя не в грошах і не в їх кількості. Гроші - це навіть не сенс життя, не його мета, не його ідеал. Але всім відомо, що прожити без них неможливо, потребу в них ми відчуваємо щодня і це закономірно, природно, як і природне прагнення до наживи, жага до грошей.

ВПЛИВ РЕЛІГІЇ НА СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Кононенко В. А., студентка Черкаського інституту банківської справи

Науковий керівник: Руденко І. І.

Підприємництво як специфічний суб'єкт господарської діяльності давно привертає увагу економістів, істориків, соціологів, психологів, культурологів. У широкому розумінні слова підприємництво — це економічна діяльність, спрямована на виробництво товарів, надання послуг з метою отримання прибутку.

Релігія як світогляд та ідеологія є істотною складовою частиною світової культури і, отже, вона не може стояти осторонь від певного трактування господарської і підприємницької діяльності людини, яку вона за своєю традицією опікує, радіючи за її духовну чистоту.

Релігія бере участь у становленні господарського менталітету індивідів. Слід відзначити, що існує тісний зв'язок між економічною культурою та національною економічною ментальністю, яка визначає поведінку людей.

М. Вебер сприймав капіталізм як триумф раціональності над традиціоналізмом. Вчений проаналізував економічну статистику й помітив, що в європейських країнах протестантські спільноти зазвичай багатші, ніж католицькі. Це стосується будь-якої країни, де поширений протестантизм. У переважній більшості цей напрямок християнства сповідують власники капіталу, підприємці та кваліфіковані робітники. Причина багатства послідовників цього напрямку - у "дусі капіталізму", який, на думку М. Вебера, базується на протестантській концепції спасіння.

Протестантизм, з його раціоналістичним світоглядом, сприяє ефективній організації праці, що в результаті збільшує фінансовий успіх. Зворотній бік — споживацьке ставлення до інших людей, світу й природи.

Сьогодні точку зору Вебера підтверджує аналіз протестантизму Латинської Америки. Бідні, які переходять з католицизму в протестантизм, підвищують матеріальний рівень свого життя швидше, ніж католики. Щоправда, ця закономірність не діє на рівні середнього класу.

Ще одним суттєвим підтвердженням цієї теорії є протиставлення країн, у яких поширені переважно аврамістичні релігії (християнство, іслам, іудаїзм), до соціумів, де поширені індуїзм, буддизм чи вузько-національні релігії.

До речі, теза про те, що атеїстичний світогляд економічно ефективніший, ніж релігійний, статистично не підтверджується: американські вчені порахували, що люди, які відвідують церковні служби, досягають більшого добробуту, ніж ті, що не відвідують.

Теорія прогнозує країнам, у яких домінує традиційне православ'я, не дуже привабливе економічне майбутнє. До таких країн належать Греція, Україна, Росія, Грузія, Болгарія, Вірменія, Сербія... Суспільства з сильними патріархальними традиціями приречені на інфофобію, та, як наслідок, на економічне відставання.

Для православних (особливо в Україні та Росії, куди православ'я прийшло у варіанті аскетичного візантійського монашества) характерна "негативна" господарська етика. Закріпилася вона через неявну зневагу до матеріального та тенденцію до упередженого ставлення до багатства та мазохістського — до праці, як до необхідного зла.

В Україні більше половини населення ідентифікує себе з православною вірою. Протестантами вважає себе чверть від усіх "віруючих". Чого у світлі наведених теорій очікувати українцям? Протестантизм поширюється, хоч і стрімко, але недостатньо швидко, щоб у найближчі роки сформувати в Україні прошарок економічно активного населення з ефективною професійною та накопичувальною етикою. У процесі розвитку

протестантизму в Україні можна створити умови, які спонукатимуть людину до творчої діяльності в усіх сферах суспільного життя.

ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО СВІТУ СУЧАСНОГО УКРАЇНЦЯ

*Ковшевацька Н.В., студентка Черкаського державного бізнес-
коледжу*

Науковий керівник: Щербина С.В.

Духовний розвиток особистості український дослідник Р.М. Охрімчук ототожнює з розвитком, що пов'язаний головним чином з двома потребами. Насамперед це ідеальна потреба пізнання та соціальна потреба жити і діяти для інших. Якщо перше – це процес невинного саморозвитку, самовдосконалення, шлях до «ідеального», то саме друге – «діяти для інших» пояснює глибинний сенс духовного буття людини. Логічно: чим вищим є рівень духовності людини, тим більше вона скерована до єднання, співпраці, спільної дії з іншими людьми. А це вже найреальніший крок до дієвого громадянського суспільства, без якого немає демократичного прогресивного суспільства взагалі. До того ж тільки високодуховна особистість спроможна до самотворення й самореалізації, що є об'єктивною реальністю.

Кожна людина постійно перебуває на перетині між побутовим, повсякденним і вічним (космічним). Треба вчити вмінню долати цю суперечність, не давати зупинятися на повсякденному, розуміти його як щось остаточно здобуте, досягнуте. Це вже питання для всіх, хто вчить і виховує нове покоління.

Духовність як об'єднуючий компонент для України має суттєве значення в силу помітної етнічної, культурної, мовної, регіональної специфіки,

історично притаманної нашій державі. Як зауважують українські дослідники А. Колодій, О. Маланчук, О. Майборода, С. Макеєв, О. Уткін та інші, з одного боку створюється цілісна держава, а з другого – регіональні особливості все більше дають взнаки.

Домінуючу функцію у формуванні високої духовності особистості відіграє наука та освіта. Зокрема, основними функціями освіти яких є: людинотворча функція (забезпечення певного рівня знань, грамотності особистості); функція стану емоційно-вольової сфери, поведінкових орієнтацій, готовності до виконання різних соціальних ролей, видів діяльності тощо; технологічна – забезпечення «бази життя»; функція формування навичок і вмінь трудової, громадської, професійної діяльності; функція розвитку комунікативності в різних сферах діяльності тощо; гуманістична функція виховання людей у дусі миру, високої моральності, культури, розуміння пріоритетів загальнолюдських цінностей (життя, праці, самої людини, природи тощо).

Нині, через потужний розвиток інформаційних та інших технологій технологічна функція набагато «випередила» людинотворчу і гуманістичну функції. Така об'єктивна реальність принципово змінює не просто характер, а й увесь сенс освіти як соціального інституту.

Духовність, підсумовуючи вище сказане, є найважливішою засадою розвитку не просто особистості, а й усієї держави, українського суспільства. Понад це, цінності інших держав опиняються в Україні не інакше як специфічного роду товар, як спосіб розмивання власної національної культури.

Духовність завжди базується на певних, абсолютно конкретних ідеологічних засадах. Таких засад в сучасній Україні взагалі немає: існує якесь аморфне, безідейне суспільство з натяком, хіба-що, на ліберальну демократію. Одвічний український консерватизм, основу якого становлять

уся історія і культурна традиція українства, не взяли під свої знамена жодна політична сила.

Український консерватизм саме тому є найпринагіднішою ідеологією державотворення, що базується на духовних цінностях, засадах патріотизму і національної культури, традиційних для українства християнській релігій. А за так званого політичного плюралізму робити це надто легко і зручно, що, врешті, помітно і в Україні. Проблема зовсім не в тому, яку ідеологію штучно обрати і як її назвати. Висока духовність і патріотизм – майже синоніми.

Основу нашого знищення як народу становлять не наркотики, СНІД і віруси, а так звані демократичні реформи в економіці. Фінансовим зашморгом тут є великі, довготривалі кредити, які, до того ж, значною мірою привласнюються можновладцями. Додамо до демократичних економічних реформ відсутність ліків, медичної допомоги, зменшення безкоштовної освіти. Патрік Бьюкенен пише: «Щодо України, другої за населенням колишньої радянської республіки, то прогноз ООН передбачає зменшення її населення до 40 відсотків, тобто зменшення кількості українців від сьогоднішніх п'ятдесяти мільйонів до тридцяти мільйонів на 2050 рік.

Духовність – це значною мірою стан культурного розвитку окремої людини, суспільства. Існування будь-якого етносу в часі і просторі, відтак, забезпечуються духовністю, культурою. Саме завдяки їм людська спільнота – етнос, нація, народність постають як унікальна неповторність.

Батьківщина – це не просто місце, де народився і виростав, і живеш. Це – історично, генетично усталена сфера спільного буття великої кількості людей, що стають внутрішньо духовною єдністю, носіями конкретних культуро творчих духовно-моральних засад.

Врешті, сукупність вищих моральних принципів, вимог моралі нації виступає як національна честь, без наявності якої у більшості представників етносу розбудувати, мати національну державу неможливо.

Оскільки будь-якими діями людиною завжди рухає розум – ідеї, ідеали, то природно, що нині вирішальне значення має саме духовний вимір.

МОЛОДЬ У СУЧАСНОМУ СВІТІ: ЦІННОСТІ, ЖИТТЄВІ ПЛАНИ, САМОРЕАЛІЗАЦІЯ

Гриньов М.О., студент Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Назарчук Н.Я.

Молодь є великою соціально-демографічною групою, яка об'єднує в собі індивідів на основі соціально-психологічних, вікових, економічних характеристик. З психологічної точки зору молодість є періодом формування самосвідомості, стійкої системи цінностей, а також соціального статусу. Молодь представляє найціннішу, і одночасно саму проблематичну частину суспільства. Цінність молодого покоління полягає в тому, що як правило, його представники мають підвищену цілеспрямованість, здатність засвоювати великі обсяги інформації, оригінальність і критичність мислення. Для сучасної молоді також характерні нові негативні якості, які були відсутні у їхніх попередників, зокрема, відчуженість від навколишнього світу, небажання працювати, підвищений негативізм.

Аналіз соціологічних досліджень свідчить, що в сучасних умовах молодь — це одна з соціальних верств, найураженіша економічно та найбільш безправна соціально, позбавлена правово-соціальних цінностей, яка живе в умовах підвищеної соціальної напруги і психологічного дискомфорту. Економічні і соціально-політичні ситуації в Україні мають негативну динаміку: наростають кризові явища. Це загострює існуючі та народжує нові проблеми, нові тенденції розвитку. У сучасних умовах в Україні проявляються основні тенденції соціального самовизначення молоді: по-

перше, заперечення можливості повернення до минулого та невизначеність власного місця і ролі у створенні нового, руйнування традиційних форм соціалізації, заснованих на досить жорсткій визначеності життєвого шляху та наявності великої кількості соціальних інститутів, що здійснюють соціалізацію. По-друге, розширення можливостей самостійного вибору життєвого шляху, зростання особистої відповідальності; поява нових соціальних посередників, не властивих для самовизначення молодіжних поколінь; наявність різноманітних форм власності, джерел інформації тощо. По-третє, посилення регіональних та національних етнічних відмінностей та зростання їх питомої ваги в життєвій самовизначеності молоді. Отже, більшість молоді стоїть нині перед складним вибором у житті, до якого вона не підготовлена ні психологічно, ні організаційно, ні соціально, ні духовно.

Сучасне суспільство зацікавлене в активній молоді, соціально зрілій, що бере участь у вирішенні всіх питань сучасності. В умовах, коли формується демократичне, соціально орієнтоване суспільство, молодь ще не визначила свого місця в складних економічних, соціальних, політичних, духовних процесах, хоча взагалі сприймає схвально зміни, що відбуваються в суспільстві. Та більшість молоді займає пасивну, вичікувальну позицію і лише 10—15 % готові діяти активно.

Протягом довшого часу молоді відводилось другорядне місце у сфері праці, що, як наслідок посилювало її матеріальну та психологічну залежність від старших поколінь. Нині близько 90% молодих людей живуть на частковому або повному утриманні батьків та рідних. Основна частина молодого покоління при переході до ринково орієнтованої економіки розраховує: на суспільну допомогу і захист, а не на власні сили. Загалом для процесу професійного самовизначення молоді нині характерні такі особливості:

- зростаючі диспропорції у структурі зайнятості у різних регіонах країни, поява праценадлишкових та праценедостатніх сфер;

Секція 5. Молодь у сучасному світі: цінності, життєві плани, самореалізація

- посилення прихованого і явного безробіття у молодіжному середовищі;
- розтягування у часі періоду набуття освіти і наявність різних можливостей в її одержанні; низький престиж освіти на загал;
- масовий характер вимивання молоді з виробничих структур у сфері приватного бізнесу, пов'язані насамперед з комерційною діяльністю невиробничого напрямку;
- використання молоді передусім на тимчасово вигідних та добре оплачуваних роботах, які не вимагають фахової підготовки, та пов'язаний з цим процес декваліфікації молоді, особливо тієї її частини, яка лише починає трудову діяльність;
- загостренні прояви соціальної нерівності, які торкаються шансів різних категорій молоді у виборі професійної освіти та місця праці.

Відносно новим явищем стає даліше погіршення економічного стану молоді. Це стосується виконання нею фізично важких, шкідливих і непривабливих робіт, постійної загрози безробіття, одержання мінімальної заробітної платні. Так, наприклад, середня заробітна платня молодих робітників складає нині лише 60% від середньо-українського рівня і є вдвічі нижчою від величини мінімального споживчого бюджету для юнаків і дівчат. Наслідком цього є падіння рівня життя молоді в цілому, що спонукає молодь вдаватися до підробітку крім основної роботи чи навчання.

Тому вторинна (додатково) зайнятість молоді стає для неї правилом. Але з огляду на те, що вторинна зайнятість здійснюється переважно у неформальній або тіньовій економіці, молоді стає там об'єктом визиску та посиленої експлуатації. Сьогодні у тіньовому секторі економіки працює 21% молодих людей у віці 15-28 років; у віці ж 20-28 років цей відсоток зростає до 25,3. Найбільш поширеним в усіх групах молоді великих міст є надання послуг приватним особам; цим займається нині від 40 до 47 відсотків молоді.

За оцінками опитаної молоді, найактуальніші питання молодіжної політики все ще залишаються у нас поза увагою держави. Найболісніше питання - це працевлаштування та забезпечення житлом. Значна частина молоді незадоволена рівнем доступності освіти та її відповідністю вимогам сьогодення (45%), а також питаннями духовного та культурного розвитку (41%). Щодо політики розв'язання проблем фізичного здоров'я та інтелектуального збагачення, то незадоволеність виражається відповідно у 36% та 30%.

У наш час об'єктом пильної уваги різних суспільних інститутів і організацій стала проблема соціальної адаптації молоді в умовах суспільної й духовної кризи. Це закономірно, оскільки саме стан молоді виявляє майбутнє суспільства, перспективу його розвитку. Виховання підростаючого покоління повинно, з одного боку, відповідати потребам суспільства, з іншого боку - враховувати інтереси особистості. Вибірку у соціологічному дослідженні склали 100 осіб: 50 молодих людей віком 15-17 років і 50 - 18-22 років. З метою визначення соціальних проблем українського суспільства, що найбільше непокоять українську молодь, респондентам було запропоновано визначити своє ставлення до деяких з них, а також назвати проблеми, які молоді люди найчастіше обговорюють зі своїми друзями. До першочергових проблем сучасної молоді обидві вікові групи віднесли: отримання освіти (27%), отримання або купівлю житла, проживання окремо від батьків (характерно до другої вікової групи молодих людей 18-22 років) - житлова проблема (27%), проблема працевлаштування (25%), проблема алкоголізму і наркоманії (19%), інші проблеми (2%).

Головна мета державної молодіжної політики – створення сприятливих економічних, соціальних, політичних, інших умов, правових гарантій для гуманізації способу життя молодого покоління, ефективної його соціалізації та розвитку як в інтересах окремої особистості, так і регіональних інтересів, узгоджених у молодіжних питаннях з інтересами суспільства в цілому.

ЦІННОСТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Швець В. С., студент Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Куксенко С.І.

Соціологічні дослідження ціннісних орієнтацій студентської молоді останнього десятиріччя переконують, що у свідомості сучасної молоді формується тип особистості, характерний для західного суспільства – особистості, яка, насамперед, цінує себе і вважає, що її діяльність, успіх у житті і т. п. залежать саме від неї. З одного боку, це непогано, адже орієнтація на власні сили, розум, здібності при досягненні життєвих цілей вимагає роботи над собою, наполегливого оволодіння знаннями тощо. Утім найголовніше, щоб при виконанні цих завдань не формувалась людина-егоїст, яка зможе переступити через усе заради досягнення своєї мети.

Суспільство має зробити все необхідне, щоб молодь зробила переоцінку своїх цінностей і прийшла до висновку, що такі цінності як сім'я, свобода, праця, творчість, відповідальність, солідарність, чесність, вихованість – найголовніші!

Представники сучасної молоді є індивідуалістами чи колективістами? Враховуючи психо-вікові особливості молоді, необхідно зазначити, що у цьому віці колективізм закладений природою. Молодь об'єднується, наприклад, спочатку через музику, потім через інші складові культури, відбувається формування цінностей, фактично субкультури нового покоління. Інша справа, що інформаційне суспільство посилює індивідуалістичні прагнення. Отже, сучасне покоління – це колектив, але з проявом індивідуальних рис, з розвинутим інформаційним простором.

А чи відчуває молоде покоління страх? У сучасної молоді є страх, пов'язаний з економічними умовами, – опинитися без грошей, не знайти роботи в майбутньому. Її лякає можливість не реалізуватися в суспільстві,

залишитися непоміченими, не проявити себе в цьому житті. На жаль, значна частина сучасного покоління вбачає це самовиявлення у фінансовій складовій. По-різному молодь оцінює «престижність» тих чи інших професій у мегаполісах, обласних центрах і сільській місцевості. Для мегаполісів це – мистецтво, культура, шоу-бізнес. Для обласних центрів – це сфера бізнесу, кар'єра керівника або держслужбовця. У сільській місцевості мріють про професію дизайнера, архітектора, програміста, журналіста, перекладача, адвоката, юриста, прокурора, нотаріуса, на останньому місці – професія будівельника. Цікаво, що в цьому переліку немає жодної професії, пов'язаної із сільським господарством, сферою освіти чи медицини.

Які проблеми хвилюють сучасну молодь? Проблеми молоді непокоїли суспільство в усі часи. І тоді, коли люди похилого віку були молодими і коли їх батькам було по вісімнадцять, і вони тільки обирали, якою дорогою їм піти. Проблема молоді – одна з основних, тому що, як це не банально звучить, за нею майбутнє. Але часи нинішні і часи минулі завжди будуть вступати у суперечність. Те, що посивілому здається необхідним, для молодих людей звучить безглуздо і смішно. Так було, є і буде завжди.

Мабуть, однією з найактуальніших проблем сучасного українського суспільства є поширення вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підростаючого покоління. Зневірена молодь, яка не потрібна ні суспільству, ні собі, намагається знайти заспокоєння в наркотичному та алкогольному дурмані. Нерозривно пов'язана з наркоманією проблема пошуку себе в житті, втрата відповідальності і майбутнього. Проблемою сучасних молодих людей є професійне самовизначення. Перед випускником школи стоїть багато питань. Яку професію обрати? В який навчальний заклад піти навчатися? Чи вистачить у батьків коштів заплатити за навчання? Як показують різноманітні опитування, більшість випускників, закінчуючи школу, остаточно не відповіли для себе на всі ці питання. Дуже часто рішення

приймається вже в останню хвилину, а роздуми про правильність вибору ще певний час продовжують турбувати молоду людину і її батьків.

Але головна проблема ще попереду – це працевлаштування. Чи знайде молодий спеціаліст роботу по спеціальності після закінчення навчального закладу? Відповідь на це питання не завжди є ствердною. Особливо це стосується невеликих міст і містечок. Саме тому близько 80% випускників планують по закінченню професійного навчання шукати роботу у великих містах. А яка доля чекатиме решту 20%, тих, хто хоче працювати і жити в рідному селищі чи містечку? Відповідь на це питання може дати лише час. І не завжди мрії молоді про гідну роботу в рідному місті збуваються. Це може викликати розчарування, зневіру у власних можливостях, і як результат – ті ж самі шкідливі звички.

Якщо така тенденція буде продовжуватися далі, то що чекає нашу країну в майбутньому? Як боротися з даною проблемою? Як допомогти молодій людині знайти гідне місце в самостійному житті?

Та не варто думати, що сучасна молодь тільки вживає наркотики і безцільно шукає, чим би зайнятись в житті. Це не так! Дуже багато тих, хто має величезну спрагу до знань. Є цілеспрямовані люди, які навчаються в кількох університетах, підробляють вечорами, а у вихідні пишуть статті в товсті наукові журнали. Саме за такими майбутнє.

Але і тут теж існують проблеми. Бо освічені молоді люди не завжди бачать своє майбутнє в Україні, прагнуть влаштуватися на заході. І в цьому теж є велика проблема. Однак, не всі їдуть на Захід, спокусившись кращими умовами життя. Багато хто залишається і продовжує працювати в Україні. Але чи зможуть вони самореалізуватися, чи оцінять їх? Чи не зневіряться вони також у своїх силах і чи не будуть шукати вирішення проблем у горезвісних грамах або в літрах? Невідомо, але це – ще одна проблема сучасної молоді, і над нею варто дуже серйозно подумати.

Дійсно, проблеми, які хвилюють сучасну молодь, різноманітні. Сьогоднішні молоді люди здаються набагато дорослішими за своїх однолітків 60-х або 70-х років ХХ ст. Але це означає також і те, що сьогоднішня молодь розумнішає і усвідомлює, що сподіватися, окрім як на себе, ні на кого.

Загалом же, наша сьогоднішня молодь прекрасна. У лавах її ми все-таки бачимо більше студентів, ніж неуків, набагато більше працюючих, аніж наркоманів. І це не може не тішити. Пройде час, і сьогоднішні молоді люди будуть вирішувати проблеми суспільства і держави ХХІ ст. А поки вони продовжують жити і радіти життю, і вирішувати власні нагальні проблеми.

А як же наша влада? Чому вона не враховує досвід молодіжної політики розвинених країн світу? Невже теперішні можновладці думають, що вони вічні? Очевидно, що так більшість і думає. Тому достукатись до їхнього сумління безперспективно.

Порятунок молоді у її активності, в участі у громадських, молодіжних організаціях. І, безумовно, брати безпосередню участь у виборах і голосувати за тих кандидатів у органи влади, які реалізують дієву концепцію захисту національних інтересів. Тільки тоді в українській молоді з'явиться перспектива, а в держави – європейське майбутнє.

**МОЛОДЬ У СУЧАСНОМУ СВІТІ ЦІННОСТІ ЖИТТЄВІ ПЛАНИ
САМОРЕАЛІЗАЦІЯ
МОЛОДІЖНІ СУБКУЛЬТУРИ**

Ситника Є.В., студент Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Дудко Л.А.

Сфера дозвілля як область, що надає молодому поколінню максимально широкі можливості для реалізації індивідуальних устремлінь, формальної та неформальної за характером діяльності, служить простором для виникнення різних молодіжних субкультурних течій. Молодіжну субкультуру необхідно розглядати як результат культурно-дозвільної діяльності молоді, яка для реалізації своїх устремлінь формує особливі інтерсуб'єктивні структури. У цих умовах поведінка молодих людей значно відрізняється від дорослих, до того ж вони вже виробляють свої ціннісні орієнтації, за допомогою Інтернету одержують значно більше інформації про життя своїх однолітків за кордоном. Тож молодіжна субкультура являє собою поліфункціональне явище, що відповідає різноманітним потребам розвитку особистості, і, перш за все - потреби в соціальній і культурній ідентичності, включення особистості в ту чи іншу культурно-дозвільну спільність. Прагнення особистості ототожнити себе з цілим, соціум, суспільство, батьківщина, а також відмінності у сприйнятті і засвоєнні норм і цінностей культури окремими і соціальними, і віковими групами виділяють молодих людей з великої спільноти і приводять до формування специфічних систем цінностей і відповідних норм поведінки.

Дослідниками молодіжних рухів була запропонована наступна їхня типологія:

- Романтико-ескапістський субкультури (хіппі, індіаністи, толкіністи);
- Гедонистическо-розважальні (мажори, рейвери, репери і т.п.);

- Кримінально-делінквентні (гопники, «любери»);
- Анархо-нігілістичні (панки);
- Екстремістські політизовані субкультури «лівого» і «правого» спрямування, деякі з яких можна також визначити як радикально-деструктивні.

Хіпі

Субкультура хіпі - одна з найстаріших молодіжних субкультур. Рух хіпі розвивалося «хвилями»: перша хвиля відноситься до кінця 60 - початку 70 рр., Друга - до 80 рр.. Приблизно з 1989 р. спостерігається різкий спад, яка полягала в різкому зменшенні числа прихильників цього руху. Однак у середині 90 рр.. несподівано заявила про себе «третья хвиля» хіпі. Зовнішній вигляд хіпі «третьої хвилі» досить традиційний: довге розпущене волосся, джинси або джинсова куртка, іноді балахон невизначеного кольору, на шиї - «ксивник» (невелика шкіряна сумочка), прикрашена бісером або вишивкою.

Індіаністи

Молодіжною субкультурою, относимой нами до числа романтично-ескапістський, є індіаністи. Вони вивчають культури індіанців, переважно північноамериканських, прагнучи до точного відтворення їхніх звичаїв і обрядів. За спостереженням Т. Щепанський, індіаністи - щось середнє між клубом любителів американських індіанців та релігійно-містичним рухом. При всій «етнографічної» атрибутиці індіаністської субкультури цінності її: колективізм(общинність), екологізм, космізм.

Толкіністи і рольовики

У молодіжній культурі 90 рр.. з'явилися толкіністское рух і пов'язана з ним, породжена ним же толкіністская субкультура. Відомий англійський філолог і письменник Дж. РР Толкін (на сленгу толкіністів - Професор) народився в 1892 і помер в 1973 р. Його книги «Хоббіт», «Володар кілець» і «Сильмариліон» відносяться до жанру fantasy - казкової фантастики. На початку 90 рр.. толкіністи з'являються і в Росії, насамперед у Москві та С.-

Петербурзі. Толкіністское субкультурное рух став частиною і продовженням радянської романтико-ескапістський традиції, знаходила у різний час вираження і в гіпізм, і в туристичному русі. У 90-х рр.. вітчизняні толкіністи стрімко втягнули у свою «сферу впливу» і асимілювали частина представників інших молодіжних субкультур (гіпі, рокерів і навіть панків). З'являються продовження Толкіна, написані з інших позицій, видається велика фен-преса, є маса web-ресурсів, створених і підтримуваних толкіністів. Це суттєво відрізняється від руху західних шанувальників Толкіна: відомо, що там переважають вузькість, ізолюваність, діяльність толкіністів зводиться до комп'ютерних ігор, листуванні по E-mail і вузькоакадемічним студіям.

Байкери

З певними застереженнями можна віднести до романтично-ескапістський субкультурам також байкерів і хакерів. Традиційно їх відносять до субкультур відповідно спортивного та інтелектуальної спрямованості.

Байкери (від англ. Bicycle - скор. Bike) - мотоциклісти, яких у нас часто іменували рокерами, що неточно: рокери це любителі рок-музики.

Спільнота байкерів не можна визначати як суто молодіжне. Перших «справжніх» байкерів називали «харлеїстами» - по відомій марці мотоцикла «Harley-Davidson» (заснована в 1903 р. Вільямом Харлі та брати Девідсон). Справжнє визнання ці мотоцикли отримали в 30-х роках ХХ століття в США. У 40-х рокахряди байкерів солідно поповнилися за рахунок ветеранів Другої світової війни. Вітчизняна субкультура байкерів, як і хіпі, пережила принаймні два підйоми: один у кінці 70 - початку 80 рр., Інший - вже в 90 рр.

Панки

З убкультури, зараховують нами до анархо-нігілістичним або навіть радикально-деструктивним - маргінали серед молодіжних субкультур. Це, зокрема, відноситься до панкам. Вплив панківської субкультури в СРСР і

пострадянської Росії ніколи не було значним. Панки в ортодоксальному сенсі слова - для Росії швидше рідкість, ніж норма. Зазвичай люди, які називають себе панками, багато в чому використовують і елементи атрибутики інших субкультур, футбольних і хокейних фанатів, рокерів або рольовиків, - так чи інакше «мігрують» у напрямі цих субкультур. Подібна культурна дифузія особливо характерна для неформальних молодіжних груп російської провінції. Але не тільки для неї. У 90 рр.. на Заході така дифузія, наприклад, охопила субкультури панків і металістів (музика стилю хеві-метал чи треш-метал).

Скінхеди

З цими особистостями панки не сходяться ні в ідеях, ні в поведінці. Скінхеди проповідують нацизм, гомофобію, сексизм та інші дискримінації людини. Тобто все те, що заперечують на корені панки, які є нонконформістам. Дуже дратує, коли скінхедів плутають з панками (подібності тільки взуття, музичні інтереси, і танці на концертах - «слем»). DIY (do it yourself) - «зробіть це самі». Цей принцип панку на увазі під собою самостійність. Можна випустити альбом, відкрити клуб або зняти кліп без допомоги великих компаній. Для цього потрібно мати бажання і цього достатньо.

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

*Дорошенко А. Л., студентка КВНЗ «Корсунь-Шевченківського педагогічного
коледжу ім. Т.Г.Шевченка Черкаської обласної ради»*

Науковий керівник: Ткаченко А.П.

Актуальність дослідження проблеми формування та розвитку економічної культури студентської молоді обумовлена потребами суспільної практики, насамперед потребами осмислення ринкових економічних перетворень, що утверджуються в Україні. Важливим є формування конкурентоспроможного молодого фахівця, який буде працювати в нових умовах, та виховання людини, здатної сприймати ринкові перетворення, вільно оперувати основними економічними поняттями, адаптуватися до змін у житті та впевнено почувати себе на ринку праці.

Метою нашого дослідження є обґрунтування економічної культури молоді людини, оскільки саме молодь є найбільш ринково налаштованою соціально-демографічною групою суспільства. Для економічно-культурної особистості характерні такі риси, як вміння застосовувати на практиці економічні й виробничі знання, дотримуватися високої організованості, дисципліни, бережливості, творчості, включення її в економічну діяльність, через яку виявляються ділові риси (ініціативність, підприємливість, повага до чужої власності). Соціальна значимість економічної культури для молоді полягає у становленні молоді як соціального суб'єкта, її включення в економічну діяльність, зростання рівня свідомості, професійному самовизначенні. Вона сприяє тому, що молодь перетворюється на суб'єкта економіки.

Економічна культура відображає стан економічної свідомості і поведінки людей, визначає їх адаптивні і творчі можливості в процесі

освоєння оточуючого світу. Розвиток людини, її творчих сил і форм спілкування складає головний зміст економічної культури. Тому її вивчення дозволяє виявити як людина оцінює економіку.

Освіта і виховання – два нероздільних методи впливу суспільства на молодь з метою формування у неї рис, які відповідають цілям і принципам ринкового господарювання. Економічна освіта – основа формування економічної свідомості, економічного мислення, вихідним моментом якого є творення економічної культури. Вона включає в себе систему масової економічної освіти і спеціальну підготовку кадрів усіх сфер економіки, політики, культури. Французький соціолог і філософ П'єр Бурдьє називав освіту «символічним капіталом». Саме освіта відкриває велике поле можливостей для набуття цього капіталу, який неможливо ні купити, ні отримати в спадок.

Отже, головне завдання економічної освіти – розкриття змісту економічних понять, категорій, законів, розвиток інтересу до економіки і потреби в постійному оновленні знань, формуванні навиків економічного мислення та економічної свідомості.

Економічна культура за радянських часів була сукупністю рис економічної свідомості та поведінки, які випливали з панівної економіки та політики. Такі особливості економічної свідомості населення, як зрівняльна психологія, нетерпимість до багатства і багатих можна пояснити як наслідки панівної в країні ідеології соціальної рівності, міфів про подолання відмінностей між розумовою та фізичною працею, містом та селом тощо. Нові форми економічної культури і відповідні форми організації господарського життя виникли в економіці під впливом правління партійно-радянського апарату.

Молода українська держава дістала у спадок одержавлену економіку, принципи командно-адміністративної культури, які не лише не відповідають сучасним обставинам, але й перешкоджають формуванню нових моделей

економічної поведінки. Становлення нової ринкової культури відбувалося у протиборстві з наслідками культури командно-адміністративної системи. Поступово відбувався процес деідеологізації економічної свідомості і, як наслідок, люди перестали сприймати економічне життя крізь призму наукового комунізму. Вони розпочали визначати свої економічні позиції з урахуванням особистих життєвих інтересів, розуміти механізми ринкової економіки; реально виконувати нові економічні ролі; здобувати досвід участі у функціонуванні ринкових структур. Водночас підкреслимо, що майбутнє економічної культури залежить не тільки від зрушень у свідомості та поведінці людей, але й від інституційних умов, зокрема припинення спаду, досягнення стабілізації економіки і умов для подальшого економічного піднесення; впровадження ефективної системи економічної освіти і виховання, економічної просвіти, пошуку нових підходів до її реалізації; підготовки фахівців в залежності від потреб ринку; впровадження інноваційних розробок у галузі економічної науки.

В умовах сьогодення перехід молоді від навчання до роботи, від дитинства до дорослого життя становить зміст економічного самовизначення молоді. В економічній літературі визначаються основні особливості інтеграції молодого покоління України в економічні відносини: процеси формування молоді робочої сили, її якісних характеристик, які відповідають ринковому векторові розвитку економіки; стартові можливості молодих громадян на ринку праці; сфери, обсяги й напрями їх продуктивної зайнятості; рівні вимушеної незайнятості; особливості підприємницької діяльності молодих людей; трудової міграції та її особливостей; економічної ментальності молоді і т.д.

Важливою складовою економічної культури є економічне виховання молодих людей. Особлива актуальність економічного виховання зумовлена тим, що кожна людина зіштовхується з проблемами економіки в професійній діяльності і в особистому житті. Молода людина, як майбутній працівник,

має оволодіти економічними навичками в плануванні й організації своєї праці; виконанні професійних обов'язків, трудових завдань; оцінювати результати своєї праці за відповідними критеріями; шукати шляхи підвищення ефективності своєї праці; планувати та організовувати особистий бюджет, доходи і витрати своєї сім'ї тощо.

Сьогодні для успішного розвитку нашого суспільства необхідне поєднання дієвої системи економічної освіти і виховання. З цього випливає важливість підвищення реальної результативності економічного навчання. Позитивною тенденцією є те, що вже в початковій школі запроваджено навчальний предмет «Моя економіка». В старших класах також вивчається предмет «Економіка». У нашому коледжі ми вивчаємо дисципліну «Основи економічної теорії» на відділенні Початкова освіта, «Економічна теорія» та «Економіка і організація виробництва» на відділенні Технологічна освіта.

Отже, економічна освіта і економічне виховання є важливими чинниками формування економічної культури. Саме вони мають стати неодмінним атрибутом будь-якої свідомої діяльності, передумовою успішної роботи практично в усіх сферах життя, невід'ємною складовою культурного розвитку молоді людини. Внаслідок цього зростає потреба суспільства у перебудові діяльності освітніх закладів, у збагаченні матеріальної основи економічної освіти і вдосконаленні методів економічного виховання, спрямованих на формування ринкової економічної культури, нового економічного мислення, вміння у різноманітних ситуаціях приймати нестандартні рішення.

Наша держава потребує появи фахівців нового типу – людей творчого мислення, які б відзначалися високим рівнем не лише вузькоспеціалізованого, але й економічного кругозору.

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СУЧАСНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

*Руденко Я.Г., Колосов М.О., студенти Черкаського державного
бізнес-коледжу*

Науковий керівник: Дудко Л.А.

Одне з перших визначень поняття «молодь» було дано в 1968 р. В.Т.Лісовським: "Молодь — покоління людей, що проходять стадію соціалізації, засвоюють, а в більш зрілому віці вже засвоїли, освітні, професійні, культурні і інші соціальні функції; залежно від конкретних історичних умов вікові критерії молоді можуть коливатися від 16 до 30 років". Пізніше більш повне визначення було дане І. Коном: "Молодь — соціально-демографічна група, що виділяється на основі сукупності вікових характеристик, особливостей соціального положення і обумовлених тим і іншим соціально-психологічних властивостей. Молодість як певна фаза, етап життєвого циклу біологічно універсальна, але її конкретні вікові рамки, пов'язаний з нею соціальний статус і соціально-психологічні особливості мають соціально-історичну природу і залежать від суспільного устрою, культури і властивих даному суспільству закономірностей соціалізації". Сьогодні вчені визначають молодь як соціально-демографічну групу суспільства, що виділяється на основі сукупності характеристик, особливостей соціального положення і обумовлених тими або іншими соціально-психологічними властивостями, які визначаються рівнем соціально-економічного, культурного розвитку, особливостями соціалізації в нашому суспільстві. Проблеми сучасної молоді досліджують психологи, політологи, педагоги, соціальні педагоги, соціологи та представники інших наук.

Ціннісні орієнтації - найважливіший компонент свідомості особистості, істотно впливає на сприйняття навколишнього середовища, ставлення до

суспільства, соціальної групи, на уявлення людини про саму себе. Як елемент структури особистості вони відображають її внутрішню готовність до дій по задоволенню потреб і цілей, дають напрям її поведінки у всіх сферах діяльності. Специфіка ціннісних орієнтацій полягає в тому, що ця категорія найбільш тісно пов'язана з поведінкою суб'єкта, управляє цим процесом як усвідомленим дією. Ціннісні орієнтації являють собою особливим чином структуровану і ієрархізовану систему ціннісних уявлень, що виражають суб'єктивне ставлення особистості до об'єктивних умов життя, реально детермінують вчинки і дії людини, виявляють і виявляють себе в практичному поведінці. Ціннісні орієнтації є стрижневою, базисною характеристикою особистості, соціальним властивістю особистості.

Аналіз соціологічних досліджень, проведених наприклад, у різні роки протягом останніх 20-25 років, дозволяє зробити висновки, що ціннісні орієнтації сучасних студентів зазнали певних змін. Наприклад, деякі соціологи 80-х років відзначали, що отримання вищої освіти було однією з головних життєвих цінностей студентської молоді того часу. Так, дослідники Єфімов Я. М. і Мілова М. І. відмічали, що 68% студентів Мелітопольського інституту механізації сільського господарства і Одеського технологічного інституту, опитані в процесі соціологічного дослідження, віддали пріоритет набуттю знань з обраної спеціальності. Ці дані були підтвержені результатами вибіркового дослідження 1657 студентів різних міст СРСР (Москва, Алма-Ата, Архангельськ, Іркутськ, Владивосток, Рига, Свердловськ, Харків, Фрунзе) у 1986 році. Сучасні українські студенти також не заперечують важливості освіти у житті, хоч соціологів хвилює той факт, що для більшості опитаних - 87% (дослідження лабораторії соціальних досліджень і політичного аналізу кафедри політології. Донецького національного університету; опитано 1460 чоловік у 22-х ВНЗ 4-х освітніх регіонів України - Донецька, Харкова, Криму і Львова) гарна освіта - лише одна з багатьох умов успіху у житті. Дехто з респондентів упевнений, що

Секція 5. Молодь у сучасному світі: цінності, життєві плани, самореалізація

сучасна освіта - "це диплом", "кірочка", які більшою мірою потрібні формально, а ніж реально для життя (9%), "це система, створена суспільством для формування людини за заданими нормами" (10%), "це те, що коштує (у плані витрат) досить дорого, а цінується (у плані доходів) досить дешево (17%)", "це набір наукових понять і моральних положень, які суспільство вимагає засвоїти (32%)". Разом з тим, більшість студентів розуміють значення освіти у сучасному світі, вказують на те, що це процес постійного, індивідуального вдосконалення, у ході якого величезне значення має особиста творчість (59%); сучасна людина має бути знавцем своєї справи і гарним професіоналом (42%) . Серед матеріальних цінностей, на які вказали студенти, названі: квартири, побудовані за власним дизайном; декілька автомобілів на родину; заміські вілли; триповерхові будинки на березі озера; кожний десятий хотів би мати особистий будинок в Сочі або в Криму взагалі, кожний сьомий - у Франції, США, Японії, Швейцарії, Іспанії. Дослідники з прикрістю відзначають, що в молодіжному середовищі втрачають значення моральні цінності, високі християнські ідеали, натомість основним девізом життя стають поради, зроблені свого часу Н. Рокфеллером: "Не бійтеся великих витрат, бійтеся маленьких доходів" та Дж. Морганом: "Те, що не можна зробити за гроші, можна зробити за великі гроші". Соціально-економічні, політичні проблеми, що існують в українському суспільстві, певна криза системи ціннісних орієнтацій, що проявляються у деформації суспільної свідомості, формують у деяких представників студентської молоді бажання жити і працювати за кордоном. 32% респондентів вказали, що хотіли б поїхати за кордон на деякий час, щоб заробити грошей (для порівняння -24% студентів петербурзьких вузів в якості мотиву отримання освіти також назвали працю за кордоном), 17% хотіли б там навчатися, кожний п'ятий (21%) мріє про туристичну поїздку за кордон. Але мабуть найбільше, що повинно непокоїти не лише викладацький склад, що працює із

студентською молоддю, а й урядові кола - це те, що кожний четвертий студент (23%) прагне назавжди покинути Україну.

Ціннісні орієнтації людини органічно пов'язані із проблемами людини і виступають в якості головного компоненту детермінації її поведінки. Ціннісні орієнтації - це елементи мотиваційної структури особистості, на підставі яких відбувається вибір тих чи інших соціальних установок як цілей або мотивів конкретної діяльності.

ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Яценцюк С. О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Рилова О. Ю.

Молоді належить особлива роль у житті суспільства, від її ціннісних орієнтацій залежить майбутнє суспільства в цілому.

Молодість – це період формування стійкої системи цінностей та ціннісних орієнтацій, становлення самосвідомості й формування соціального статусу особистості. У цей період розвиваються критичність мислення, прагнення дати власну оцінку різним явищам, пошук аргументації, оригінальність мислення. Разом з тим, на цьому етапі ще зберігаються деякі установки та стереотипи.

На сучасному етапі, в умовах трансформації ціннісних орієнтацій молоді відбулася кардинальна переорієнтація структури цінностей, що призвело до часткової девальвації духовних та загальнолюдських цінностей.

Філософи визначають поняття «цінність», як якість матеріальних або ідеальних предметів; як об'єкт, що задовольняє потреби людини та є значимим для неї. Причому цінністю є не об'єкт сам по собі, а його

властивість, здатність задовольняти людські потреби. Об'єкт є лише носієм цінності.

Тобто цінність – це зафіксована в людській свідомості характеристика відношення людини до об'єкта. Об'єкт має цінність, якщо людина бачить в ньому засіб задоволення своєї потреби. У випадку, коли об'єкт не задовольняє жодних потреб, або заважає їх задоволенню, він не має цінності, або має негативну цінність – «антицінність».

Отже, основним принципом «цінностей» є значущість певних реалій дійсності з погляду задоволення духовних і матеріальних потреб та інтересів людини; це те, що може цінувати особистість, що є для неї значущим і важливим. Саме цінності значною мірою духовно відтворюють людину і суспільство.

Поняття «цінність» не слід плутати з економічним поняттям «вартість». Вартість є лише грошовим втіленням цінності, при цьому величина вартості не обов'язково відповідає цінності об'єкта.

Цінності виступають соціально-значущими орієнтирами діяльності суб'єктів, одним із факторів творення історії суспільства. Саме існування цінностей відрізняє людину від тварини. Вони є невід'ємною частиною відносин людини і світу, в якому протікає її життєдіяльність та пізнання. Свій ціннісний світ людина вибудовує в процесі предметно-практичної діяльності, оскільки без усвідомлення людиною змісту цінностей, якими вона керується, неможливо визначити цілі її діяльності.

Ціннісні орієнтації особистості формуються протягом усього її життя під впливом різних чинників, серед яких вчені виділяють такі, як сімейне виховання, освітнє середовище та група однолітків. Крім того, в умовах сьогодення, коли відбувається бурхливий розвиток мультимедійного простору, доречним буде згадати про його вплив на становлення особистості. ЗМІ, і особливо інтернет-технології, неабияк впливають на формування ціннісних орієнтацій молоді.

В умовах сучасної світоглядної кризи та руйнування соціальних ідеалів важливого значення набуває виховання молоді на засадах загальнозначущих, вічних цінностей. Для досягнення цієї мети необхідно визначити цінності молоді, якими вона оперує сьогодні і які складають її внутрішній світ та формують ставлення до навколишньої дійсності.

Аналіз сучасних досліджень та публікацій вказує на те, що в ієрархії цінностей сучасної молоді, що орієнтовані на тривалу життєву перспективу, перше місце посідають цінності психічного та фізичного здоров'я. На другому місці перебуває любов. Третє місце в ієрархії займає щасливе сімейне життя. Проте не користуються повагою такі цінності, як громадське покликання, продуктивне життя, як максимально повне використання своїх можливостей, сил та здібностей.

В ієрархічній структурі цінностей, що відбираються для досягнення життєвих цілей сучасної молоді перше місце посідає життєрадісність, почуття гумору. Друге місце займає чесність, правдивість, щирість у стосунках. Третє місце належить такій цінності, як акуратність, вміння тримати речі в порядку, досягати порядку в справах. Натомість непримиренність до недоліків в собі та в інших перебуває на останньому місці.

Отже, молодь – це те покоління, яке буде творити історію завтра, але сучасна тотальна криза цінностей породила ситуацію глибокої світоглядної дезорієнтації в молодіжному середовищі. Формування ціннісних орієнтацій сучасної молоді проявляється в одночасному впливі на особистість різних факторів, які часто суперечать один одному. Молоді складно зорієнтуватися у такому вирі подій, у насиченому різноманітними правилами та нормами суспільстві, коли сімейне оточення висуває одні вимоги до поведінки та діяльності особистості, а з екранів телевізора та сторінок інтернету лунають протилежні заклики. Сучасній молоді у такому шаленому розмаїтті цінностей доводиться брати на себе відповідальність та самим вирішувати, що в

Секція 5. Молодь у сучасному світі: цінності, життєві плани, самореалізація

Напевно так	11,3%
Напевно ні	34,7%
Точно ні	45,5%
Важко відповісти	1,3%

- Інтернет:

Точно так	9,8%
Напевно так	16,1%
Напевно ні	32,8%
Точно ні	39,5%
Важко відповісти	1,8%

- Спілкування в соц. мережах:

Точно так	23,2%
Напевно так	23,8%
Напевно ні	24,2%
Точно ні	25,4%
Важко відповісти	3,4%

Як ви проводите ваш вільний від навчання, роботи час?

- Зустрічаюсь з друзями – 70,2%
- Комп'ютерні ігри, Інтернет – 42,6%
- Гуляю на вулиці – 36,7%
- Домашнє хазяйство – 35,8%
- Слухаю музику, радіо – 32,6%
- Займаюсь спортом – 30,9%
- Відвідую кафе, бари – 29,6%
- Дивлюсь телевізор дома – 26,3%
- Клуби, дискотеки – 24,6%
- Кінотеатри – 19,6%
- Читаю газети, журнали, книги – 18,6%

- Навчаюсь (курси, приватні уроки, саморозвиток) – 15,4%
- Відвідую театри, концерти, виставки – 13,6%
- Займаюсь хобі, художнім мистецтвом – 11,3%
- Відвідую церкву, релігійну общину – 4,1%
- Інше – 1,9%
- В мене немає вільного часу – 0,5%
- Важко відповісти – 0,8%

Хоча дані зібрані не так вже і давно, але наш світ не стоїть на місці, тому, на мою думку, результати даних вже доволі інші.

Можна зробити висновок, що наша молодь все частіше вибирає комп'ютер на заміну активному та веселому відпочинку. Рівень технічного забезпечення та залежності все більше росте з кожним роком. Отже, нам потрібно все більше часу приділяти власному відпочинку без технологій.

МОРАЛЬНІ ЦІННОСТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Овчаренко В.В., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Назарчук Н.Я.

Моя доповідь посвячена проблемі моральної свідомості сучасної молоді. Не зважаючи на розхожу думку в різних людей, я спробую довести і показати своє бачення власного «Я» кожної людини. Людина в своєму духовному розвитку пройшла довгий і надзвичайно складний шлях. Проте найвищим вираженням розвитку людини завжди була, насамперед, моральна свідомість у найгуманістичніших і прогресивніших проявах. Мораль, як форма суспільної свідомості, є зводом правил, норм, вимог, які регулюють відношення і взаємодію людей, їх поведінку. Поняття "мораль" оперує моральними категоріями, до яких належать справедливість, доброта,

обов'язок, гідність, честь, щастя. Погодьтеся, що саме суспільство виробляє зразок моральної поведінки – моральний ідеал, до якого повинні прагнути всі, вважаючи його розумним, красивим, корисним.

До моральних цінностей належать нормативні уявлення про добро і зло, справедливість, прекрасне і потворне, про значення людини, людські ідеали, норми, принципи життєдіяльності тощо. Вони є основою всіх вчинків діяльності людини, мають моральну значущість і впливають на загальне суспільне життя.

Молоді люди інколи соромляться милосердя, добродійності, доброзичливості, вважаючи, що то слабкість, яка принижує їх в очах однолітків. Як переконати, що ці якості не принижують людської гідності, а навпаки допомагають людям жити достойно, долати страхи і хвороби, самотність і старість? Тому конче необхідно залучати молодь до участі у різних благодійних акціях.

Доброзичливість, співчуття, довіра, скромність, терпимість, мужність і милосердя тоді стануть нормою життя, коли будуть усвідомлені як моральний обов'язок перед родиною, друзями і товаришами, старшими і меншими, перед навчальним закладом і тими, хто в ньому піклується про молоду людину. Моральний обов'язок – це і є утвердження усіх цих кращих якостей, утвердження гуманності.

Різні люди до молоді ставляться по-різному. Одні говорять, що слід цінувати її ентузіазм, гаряче прагнення змін. Інші принижують її або запобігають перед нею. Існує вислів: "За ставленням до молоді можна судити про ставлення до людини, до майбутнього".

В усі часи передусім шанувалося почуття любові до батьків. Моральним обов'язком дітей була допомога батькам по господарству, догляд за ними у разі хвороби. Суворо засуджувалась народною мораллю внутрішньосімейна ворожнеча; родинне життя мало ґрунтуватися на засадах щирої співдружності, краси взаємовідносин, людяності, поваги до свого

родоводу. Наш народ суворо дотримувався моральних обов'язків, передусім: допомагати людині, яку спіткало нещастя, турбуватися про дітей-сиріт, обездолених.

Необхідною умовою збереження честі вважалося у народній моралі шанування правдивості. А такі чесноти, як честь і гідність особливо плекались у народній моралі. Перш за все шанувалось почуття національної гідності, відразу до фізичного і духовного рабства.

Великим безчестям вважалась національна зрада та зречення рідної мови. Дуже рідко сучасний студент замислюється над такими поняттями, як: "моральна свідомість", "моральне виховання" та й взагалі "моральність". А саме це формує юнака як людину з великої літери. У сучасному суспільстві панівна система морального виховання спрямована на нав'язування людям егоїзму, моральної вседозволеності, лицемірства, гордості, блюзнірства, відсутності ідеалів. Переконайтесь в тому, що молодь знаходиться в моральному запустінні, можна будь-де: в магазині, в кіно, на вулиці, в школах, в університетах. Воно виражається у непристойній поведінці, привселюдному палінні, вживанні спиртних напоїв, злодійстві, розкутості та ін. І не досить просто це підкреслювати, виявляти, забороняти чи наказувати, як робити правильно. Треба зуміти поглянути на проблеми і турботи молоді з їх точки зору. А ще краще проаналізувати себе, свої критерії моралі, свої вчинки, показати власний приклад. Але зробити це толерантно, без "позиції сили".

Справжньою бідою сучасної молоді є вживання у своїй мові нецензурних слів. Такі слова густо засмічують бесіди молодих людей. До них звертаються не з метою принизити, образити, насправді, вони або нічого не означають і лише заповнюють паузи, або можуть означати практично все, що завгодно.

Для значної частини молоді, зокрема й студентської, характерні бідність лексики, слабкий розвиток інтелекту, неграмотна побудова фраз,

невміння чітко сформулювати основні тези, розгорнути логічну аргументацію. Тому людина, свідомо чи підсвідомо, користується лайливим звукосполученням, з метою виграти час для процесу формулювання думки, який протікає у неї з великими труднощами та бідністю словникового запасу. Це пов'язано ще з однією великою проблемою, яка останнім часом набула розмаху і характеру епідемії – це небажання вчитись. Мабуть, це пов'язано з тим, що не завжди знання й компетентність переважають, коли на терези з іншого боку поставлені тугий гаманець або ж вигідне знайомство. А іноді і просто неможливість батьків забезпечити потреби дитини. Причому ми розуміємо, що в кожного свої потреби і свої шляхи їх досягнень. Але спрацьовує ефект снігової кулі": проблеми накладаються одна на одну, а не вирішуються.

Людина, яка бачить перед собою чітко визначену мету, можливість реального застосування своїх знань, умінь, здібностей і гідної їх винагороди, не може бути не зацікавленою в можливості отримати ці знання, розвивати свої здібності.

За останні роки у молоді визначилися нові цінності, не нав'язані викладачами, батьками. Адже той шквал фільмів-бойовиків, низькосортних телесеріалів, музичної продукції сумнівної якості, який заповнив кіно- і телеекрани, сприяв появі й укоріненню культу такого собі супергероя з накачаними біцепсами, міцними кулаками і тугим гаманцем.

Живучи у світі матеріальному й опікуючись лише раціональним і технічним удосконаленням життя, ми втрачаємо життя, тобто життя духовне, внутрішнє. Дбаємо про здоров'я тіла, піклуємось про запобігання і попередження будь-яких хвороб і одночасно нехтуємо духом, постійно вбиваємо його чужою мовою, чужою інформацією, чужими ідеями, прагненнями і цілями. А це теж хвороба, інфекційна і дуже небезпечна.

Та навіть за цих умов не можна впадати у відчай. Треба зібратися з силами й зробити вибір, вирішити, до чого ми прагнемо – до доброго чи

злого, до краси чи потворності? Немає сумніву, що кожна особистість обере високу духовність, мораль, віру, надію та любов. А для цього кожний має постійно самовдосконалюватися духовно і морально.

Отже, при формуванні моральних якостей студентів, треба орієнтуватись на єдність індивідуального та суспільного морального вдосконалення, аби уникнути групового егоїзму, який може призвести до конфліктів. Це серйозна проблема, оскільки вирішення її може забезпечити виживання в сучасних умовах такої спільноти як народ, людство. Шляхів є в нас достатньо. Треба тільки бачити кінцеву мету – і впевнено йти до неї. Метою є виховання в студентів справедливості, чесності, доброти, толерантності, самоцінності, самовизначеності.

ІНТЕРНЕТ ЯК ПРОСТІР САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ

Явник О., студент Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Рилова О. Ю.

Проблема самореалізації є актуальною для будь-якої людини і в будь-яку епоху. Для соціально-гуманітарних наук дана тема завжди є сучасною, оскільки реалії суспільного, культурного, економічного життя постійно вносять у процес самореалізації нові аспекти, що потребують пильної уваги.

Невід'ємною частиною життя сучасної людини є Інтернет, де реалізується цілий ряд цілей, цінностей та видів діяльності: комунікативні, ділові, освітні, ігрові тощо. Причому, найбільш активними користувачами є молоді люди, котрі щоденно проводять багато часу в мережі. Інтернет формує специфічне світорозуміння та ставлення до дійсності, котрі впливають на моделі поведінки людей. У зв'язку з тим, що Інтернет отримав широке розповсюдження недавно, виникає нагальна потреба у розробці всіх

аспектів перебування особистості в Інтернет-просторі, і проблеми самореалізації зокрема.

Самореалізація – це соціально обумовлений процес усвідомлення особистістю свого потенціалу (інтелектуального, фізичного, духовного, творчого) та переведення його в актуальний стан шляхом власних зусиль або співпраці з іншими людьми.

Специфіка потреби в самореалізації полягає в тому, що, задовольняючи її в окремих актах діяльності, особистість ніколи не може задовольнити її повністю. Самореалізація особистості пов'язана з постійним пошуком самого себе, з прагненням до самовдосконалення. Зміст самореалізації розкривається в прояві особистісного потенціалу людини через різні види активності. Конкретні форми, способи, види самореалізації у різних людей є різними.

Інтернет можна розглядати як багатовимірний простір для самореалізації молоді. Серед форм самореалізації в мережі, які найчастіше обирає для себе молодь, можна виділити наступні:

1. *Статусна самореалізація*, тобто самоствердження через досягнення певного статусу, положення в суспільстві, наприклад, за рахунок отримання того чи іншого статусу в грі.

2. *Пошукова самореалізація*, тобто постійний пошук та зміна різних видів діяльності, що досягається за рахунок різноманітних контактів та друзів у соціальних мережах. Крім того, ігри, чати, перегляд різноманітних фільмів та передач забезпечують можливість пошуку захоплень, розваг.

3. *Самореалізація як самоціль*, тобто самоствердження за допомогою будь-яких засобів, що привертають увагу, виділяють з натовпу. Така форма самореалізації є притаманною для відвідувачів сайтів та форумів, котрі залишають скандальні коментарі, обирають яскравий, несхожий на інші нік. Певною мірою ця форма самореалізації властива хакерам та кіберпанкам, котрі самостверджуються за рахунок зламу баз даних без будь-якої корисної мети.

4. *Престижна самореалізація*, тобто підвищення власної значимості, досягається за рахунок створення певного іміджу, реальність якого в мережі перевірити неможливо, а, отже, така самореалізація є безболісною та безкоштовною, у порівнянні зі створенням престижу в реальному світі.

5. *Самореалізація за рахунок долучення до джерел інформації*, до яких має доступ інтелектуальна еліта суспільства. В Інтернеті отримати доступ до будь-якої інформації можна за лічені секунди. Однак мало хто може посправжньому ефективно шукати та обробляти вузькоспеціалізовані джерела.

6. *Самореалізація через творчість*, де максимально розкриваються здібності людини. Існує велика кількість сайтів, на яких можна навчитись не лише створювати «шедеври», але й презентувати результати своєї творчості. Творчий потенціал реалізується також за рахунок створення своєї віртуальної особистості або ігрового персонажа, в спілкуванні з іншими користувачами.

Деякі форми самореалізації в Інтернеті викликають у молоді особливу зацікавленість. Наприклад, *ділова самореалізація* за рахунок використання економічних можливостей для ведення бізнесу тощо.

По суті, Інтернет є творчою лабораторією, де людина може займатись пошуками власної ідентичності, пробувати різні способи самореалізації. Інтернет-самореалізацію можна розцінювати як компенсаторну (у випадку проблем з самореалізацією в реальності) або як пробну, експериментальну. Віртуальна самореалізація може виступати своєрідним трампліном для реалізації в реальній дійсності, проте вона не може її замінити, а може розглядатись лише як реалізація частини можливостей індивіда.

Отже, Інтернет-простір забезпечує достатньо широкі можливості для самореалізації в комфортних умовах: різні види та форми комунікації; необмежена кількість потенційних співрозмовників, друзів; можливість заявити про себе широкій аудиторії; анонімність; можливість перервати незручний контакт; велика кількість сайтів розважального, освітнього, інформаційного характеру; сайти та форуми, що задовольняють потреби в

хобі, творчості тощо. Особливу цінність має можливість експерименту з власною особистістю, можливість пошуку образів, ролей, манер поведінки та спілкування. Таким чином,

СУЧАСНА МОЛОДЬ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Бараненко Д.В., студент Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Дудко Л.А.

З 1 по 20 березня 2013 Інститут Горшеніна провів всеукраїнське соціологічне дослідження на тему "Сучасна молодь України". Всього опитано 2000 респондентів віком від 15 до 21 року в містах з населенням більше 100 тисяч чоловік, розташованих в 24 областях України та АР Крим. Квотами у вибірці були: вік, стать і тип населеного пункту, в якому проживає респондент. Похибка репрезентативності дослідження не перевищує +/-2,2%.

Більшість молодих українців (72,3%) в якості основного джерела інформації про події воліють Інтернет. Більше половини опитаних (58,2%) отримують інформацію за допомогою телебачення; 21,7% - за допомогою спілкування з людьми; 12,4% - за допомогою друкованих ЗМІ; 5,8% - віддають перевагу радіо. Інше джерело інформації про події використовують 0,8% респондентів, а 2,2% - вагалися з відповіддю на дане питання.

Більшість української молоді (71,9%) користується Інтернетом щодня. Кожен п'ятий (19,3%) опитаний виходить в Інтернет кілька разів на тиждень, 3,9% - кілька разів на місяць; 0,9% - епізодично, але не рідше одного разу на півріччя. Не користуються Інтернетом 2,9% респондентів, а 1,1% - не змогли відповісти на це питання. Більшій частини представників молодого покоління України (65,8%) Інтернет необхідний для пошуку інформації.

Для роботи та навчання використовують всесвітню мережу 58,7% опитаних; для спілкування в чатах, на форумах, в соціальних мережах - 47,6%; для прослуховування музики, перегляду фільмів, читання книг - 41,1%.

Використовують Інтернет для того, щоб бути в курсі подій в країні і в світі 39,6% респондентів; користуються електронною поштою - 33,1%; грають в ігри он-лайн - 24,6%; шукають в Інтернеті нових друзів, людей, близьких за інтересами - 23,4%. Спілкуються з родичами в мережі - 22,2%; здійснюють покупки в Інтернеті - 10,5%; переглядають сайти еротичного змісту - 4,5%. Відповідь "інше" на це запитання вибрали 1,2% молодих українців, а 0,6% - вагалися з відповіддю на питання. Більше половини українських юнаків і дівчат (62,4%) щодня користуються соціальними мережами. Більше чверті опитаних (28,6%) виходять в соціальні мережі кілька разів на тиждень; 7,3% - кілька разів на місяць; 1,3% - епізодично, але не рідше одного разу на півріччя. Вагалися з відповіддю на дане питання 0,4% респондентів.

Відзначимо, в листопаді 2012 року соціологи заявляли, що основним джерелом інформації для 93% підлітків є соцмережі.

TIME-MANAGEMENT ЯК ГОЛОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

Чорненко О.С., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Величко Я.М.

Людське життя – складна багатовекторна система. Рух до успіху схожий на стрілу, вістря котрої постійно коливається, відхиляючись від мети. Якщо увага приділяється роботі, менше позитиву дістається сім'ї, якщо

здоров'ю – марнується час в забобонах і незнанні, якщо славі – діти забувають усмішку батьків. Дізнатись, чи вірно спрямована стріла, досить легко. Коли в людини, яка діє, піднесено-радісний настрій, вона наближається до бажаної цілі. Якщо відчувається сум, роздратування, неспокій – отже, або дія не та, або напрямок не той, або ціль не належить даній конкретній людині. Чутливе реагування на відхилення від обраного напрямку – це вміння балансувати в пошуку емоційної гармонії. Воно властиве справжнім володарям часу.

Психологи вважають, що вихід із ситуації «катастрофічної нестачі часу» є, головне мати бажання змінити себе, а також змінити своє ставлення до особистого часу.

Time-management – це вміння ефективно розподіляти і контролювати свій особистий час, тобто сортувати справи на головні та другорядні; на ті, що потребують негайного вирішення, та такі, що можна відкласти в часі.

Time-management допомагає збільшити власну продуктивність в декілька раз, а також вчить відкидати всі непотрібні справи. Таким чином, з'являється додатковий час – і це вже справа кожного, куди його витратити!

Якщо навчитися ефективно управляти своїм часом, можна заощадити третю частину свого життя. Тому слід навчитися грамотно планувати свої дії:

1. Спробуйте уявити, що сьогодні останній день життя. Тобто, просинаючись зранку, дайте відповідь на запитання: «Що сьогодні необхідно зробити і як слід себе поводити?»

2. Займайтеся плануванням, адже поетапне визначення своїх дій є запорукою визнання й успіху в житті. Щоденне планування необхідне для підвищення ефективності протягом усього дня. Регулярно фіксуйте конкретні завдання в щоденнику. Слід пам'ятати основне правило візуалізації: якщо на папері немає мети, тоді її просто не існує.

Існує певна закономірність: якщо слідувати списку з визначеними завданнями, то продуктивність часу збільшується на 25%. Запорукою

ефективного використання часу є формулювання плану завдань на наступний день.

Список завдань необхідно формувати з урахуванням їх пріоритетності. Одразу після успішного виконання конкретного завдання слід виключити його зі списку. Таким чином, можна оптимізувати свою роботу та ефективно розподілити час.

3. Виключайте зі свого життя так званих «пожирачів часу»: перевірка пошти, захоплення блогами, форумами та соціальними мережами. День у день вони забирають наш час, перешкоджають зосередженню і не дають викластися на всі сто.

4. Навчіться розставляти пріоритети. Необхідно навчитися сортувати завдання за важливістю та терміновістю. Для спрощення такої операції слід виключити дрібні й непотрібні справи, які забирають багато часу.

5. Фільтруйте інформацію. Для того, щоб не перенасичувати мозок величезною кількістю непотрібної інформації, а також не витратити на неї дорогоцінний час, необхідно навчитися вибирати найкорисніше та відсіювати зайве.

6. Концентруйтеся на одному завданні від початку до кінця. Закономірно, що, чим більше і швидше виконувати декілька завдань одночасно, тим гіршим буде результат. Не слід переходити до виконання нового завдання, не завершивши попереднє.

7. Дотримуйтеся чистоти на робочому столі. Бізнесмени та люди з великими статками завжди мають охайне й прибране робоче місце. Відсутність порядку свідчить про незібраність особистості. Необхідно виробити корисну звичку: перед виконанням певного завдання очистити робоче місце та прибрати непотрібне. Вчені довели, що більше 30% часу витрачається на те, щоб знайти потрібний документ. У даному випадку, кошик для непотрібних речей також виступає елементом організації ефективного управління часом.

8. Навчіться відмовляти. Необхідно звести до мінімуму спілкування з людьми, які нічого не прагнуть досягти в житті, а лише скаржаться на проблеми. Варто відмовитися від непотрібних занять, які не приносять і не принесуть у майбутньому ніякої користі, а тільки заберуть час.

9. Не нехуйте відпочинком. Це важливий елемент ефективного управління часом. В процесі відпочинку поступово відновлюються ресурси. Втома негативно впливає на процес виконання певного завдання та продуктивність праці в цілому. Тому, слід пам'ятати, що повноцінний відпочинок – це запорука міцного здоров'я та успіху.

Надмірна зайнятість, постійний стрес, викликаний дефіцитом часу, не підвищують продуктивність праці, а деколи навіть знижують її. Тому мистецтво управління часом як ніколи актуальне в сучасному бізнес-середовищі, адже час – один з головних ресурсів для досягнення успіху.

ЦІННОСТІ І САМОРЕАЛІЗАЦІЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Стецун Л. Я., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Назарчук Н. Я.

Якщо цінності це те, що людина вважає важливішим за все, то головні цінності кожної людини повинні бути такі: сім'я, праця, друзі, відповідальність, чесність, вихованість.

Цінності, за думкою Менцера, це те, що почуття людини диктує признати важливішим над всім, і до чого можна прагнути, відноситися з повагою та признанням. Цінності на думку Миколи Головатого це також певні ідеї, погляди за допомогою яких люди задовольняють свої потреби та інтереси.

Зупинимося на основних властивостях цінностей. Їх можна поділити на три категорії:

1) Ті цінності, які для однієї людини є цінними, інша особа може недооцінювати, або зовсім не вважати за цінність. Таким чином, однією із найхарактерніших властивостей цінностей – її суб'єктивність.

2) Приоритетне значення мають індивідуальні цінності людини над суспільними. Ієрархія індивідуальних цінностей є своєрідною ланкою, яка зв'язує окрему людину і суспільство. Тобто, є духовний світ людини і певна культура суспільства, які взаємопов'язані і взаємодіють за допомогою цінностей окремої людини.

3) Ще одна особливість полягає у тому, що ціннісні орієнтації не можуть бути заданими чи принесеними кимсь ззовні. Вони – результат діяльності конкретної людини. Ціннісні орієнтації – це певна сукупність ієрархічно пов'язаних між собою цінностей, які задають спрямованості людському життю. У філософському словнику ціннісні орієнтації – „важливі елементи внутрішньої структури особистості, які закріплені життєвим досвідом особистості, всією сукупністю його переживань”.

Ціннісні орієнтації формуються в процесі засвоєння людиною певного соціального досвіду і проявляються в її переконаннях, інтересах. У відповідності до орієнтації на певні цінності, молодих людей можна поділити на чотири типологічних груп.

Перша – це молоді люди, які зберегли, або віддають перевагу попереднім цінностям. Представники цієї групи (приблизно 10%) підтримують в Україні комуністичну, соціалістичну партії. Ця молодь схильна до протестів, пікетів, акцій непокори під керівництвом старших. У переважній більшості, ці молоді люди не підтримують шлях ринкових перетворень, і є прихильниками авторитарної свідомості та симпатизують харизматичним лідерам і вождям.

Друга група – це ті, хто має діаметрально-протилежні погляди до прихильників першої групи. Це хлопці та дівчата, які повністю відкидають цінності минулого, відстоюють ідеї тих суспільств, які мають розвинуту ринкову економіку та високий рівень соціального забезпечення громадян. Зокрема особисту власність на майно. За даними соціологічних досліджень, проведених серед української молоді, майже 2/3 молодих людей вважають себе прихильниками максимального збагачення кожної людини як умови створення багатого суспільства.

Третя група – це молоді люди (їх небагато), які хоча і критикують цінності соціалістичного суспільства, але повністю їх не заперечують. Такі молоді люди мають відношення до робітничого і профспілкового руху, пропагують ідеї лібералізму. У випадку розвитку в суспільстві процесів ринкової економіки, молодь цієї групи, на думку науковців, скоріше поповнить першу групу.

Четверта група – це молоді люди, для яких характерно не просто заперечення „старого світу”, а нетерпимість до будь-яких цінностей, окрім своїх власних. Такий тип молоді вчені визначають як квазіреволюційний, тому, що вони настільки радикальні, що не просто прагнуть розірвати свої відносини зі старим світом, але просто готові зруйнувати їх. Таким людям властива нетерпимість до накопичення.

За останні десятиріччя як в нашій країні так і за кордоном проблема цінностей і ціннісних орієнтацій набула особливої актуальності. Ці поняття є об'єктом дослідження багатьох наук зокрема, філософії, психології, соціології, що говорить про їхню складність та багатоплановість.

Нам потрібно зробити все необхідне, щоб молодь переоцінила свої цінності, і прийшла до висновку, що такі цінності як сім'я, праця, друзі, відповідальність, вихованість – найголовніші.

Одним із життєвих планів, у мене, є хороша освіта. На сьогоднішній день більшість підлітків, які закінчили школу є студентами. Напевне, кожен третій вже має вищу освіту. А який вони мають від цього прибуток чи задоволення чи хорошу роботу? Такого досягти на сьогодні можуть лише одиниці, або їм повезло, або вони мають знайомих, або ж дійсно своїми зусиллями.

Сьогодні нашою країною керують «народні обранці», які взагалі не думають про людей, а дуже часто взагалі забувають про них, то що вже можна сказати про їхнє ставлення до простих дітей, підлітків, студентів. Відповідно і роботодавці тому так ставляться до людей, працівників, студентів.

Проблема самореалізації молоді в нашій країні є найактуальнішою. Час, який ми переживаємо, відзначено важким пошуком нового соціально-економічного розвитку та духовно-культурного відродження нації. І в першу чергу, це позначається на юному поколінні як на найбільш вразливою і найменш захищеної частини суспільства. Знизився рівень матеріального добробуту населення, знайшла масовий характер незатребуваність творчо обдарованої частини сучасної молоді. Пошук та підтримка молодих талантів, турбота про їх духовне та творчому зростанні, залучення суспільної уваги до їх проблем і потреби поступово зросли в проблему збереження національного генофонду країни. У цій ситуації перед державою, громадськістю, освітніми та культурно-виховними закладами стоїть завдання надзвичайної важливості: домогтися того, щоб кожен з тих, хто сьогодні навчається в школі, навчається у вузі, виріс не тільки здоровою людиною, не тільки свідомим членом суспільства, але і обов'язково ініціативним, думаючим працівником, здатним на творчий підхід до будь-якої справи.

Самореалізація настає в той момент, коли досягнуто баланс між внутрішнім і зовнішнім світом особистості. Тобто, те, що ми хотіли, до чого прагнули ми отримали, іншими словами актуальні потреби реалізовані і можна говорити про стан щастя. Складовими елементами самореалізації є:

- наявність доходу: предметів споживання (квартира та побутова техніка);
- організація дозвілля;
- гроші і їх накопичення;
- вагу в суспільстві;
- визнання батьків;

Сьогодні дуже маленький відсоток серед молоді прагне знайти себе в заняттях музикою, літературою, театром, живописом, посилаючись на відсутність достатньої фінансової підтримки, поява інших сфер самореалізації.

Молодь при виборі професії орієнтується, перш за все, на престижність професії, а не затребуваність, а що найстрашніше і не на власний вибір. Результат очевидний, на виході ми отримуємо фахівця, який не володіє необхідними знаннями та вміннями професії.

На закінчення, хотілося відзначити, що простір для самореалізації молоді величезна, і який напрямок обере молода людина залежить тільки від нього: від його життєвих цінностей, рівня виховання, освіти і культури, а також від того середовища в якій він живе і розвивається.

НАРКОМАНІЯ ЯК ВИД ДЕВІАЦІЇ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Голота В.В., студент Черкаський інститут пожежної безпеки

імені Героїв Чорнобиля

Науковий керівник: Чубіна Т.Д.

Наркоманія – це захворювання, яке виражається в тому, що життєдіяльність організму підтримується на певному рівні тільки за умов постійного приймання наркотичної речовини, що призводить до глибокого виснаження фізичних і психічних функцій людини. Різке припинення приймання наркотику спричиняє порушення багатьох функцій організму.

Про наркоманію у нас тривалий час говорили як про щось далеке, іноземне. Тепер з наркоманією впритул зіткнулося і наше суспільство. За даними Міністерства охорони здоров'я України на обліку перебувають 86 тис. наркоманів, серед яких тисячі підлітків. Кількість же тих, хто вживає наркотики, перевищує півмільйона чоловік. Тільки за рік помирає від наркотиків близько 1000 чол. Результати соціологічних досліджень доводять, що головні мотиви споживання наркотиків – прагнення задоволень, бажання пережити гострі відчуття, ейфорію. А оскільки наркоманія є найпоширенішою серед молоді, ці мотиви посилюються соціальною незрілістю, безтурботністю, легковажністю.

Більшість опитаних наркоманів (77 відсотків) прилучилися до зілля під впливом інших осіб (друзів, знайомих). Споживання наркотиків у молодіжному середовищі часто має груповий характер. Деякі наркомани вживають наркотики в громадських місцях – на вулицях, дискотеках, у кафе тощо. Значна частина наркоманів певною мірою усвідомлює небезпеку, що їм загрожує, і критично ставиться до своєї пристрасті: 12 відсотків вважають її згубною, 67 відсотків оцінюють свої дії негативно. Лише молоді

наркомани, які починають вживати наркотики, не бачать в цьому нічого небезпечного. На стадії, коли настає фізична і психічна деградація, більшість починає розуміти, що їх чекає, але відмовитися вже не мають сил. Заходи боротьби з наркоманією такі самі, як і з алкоголізмом, але застосовуються і правові заходи.

Наркоманія, руйнуючи особистість, крім того, в значній мірі впливає і на загальний стан злочинності в суспільстві. В Україні злочинність, пов'язана з наркотиками, в останні роки зростала більш швидкими темпами, ніж інші види злочинності. Якщо в 1990 р. було зареєстровано 7236 злочинів у цій сфері, то в 2002 р. – 40045. В основному це перевезення або збут наркотичних засобів. Крім того, пошук коштів на придбання наркотиків примушує самих наркоманів вчиняти протизаконні дії. Щороку скоюється близько 12 тис. злочинів. В стані наркотичного збудження скоєно 2,2 тис. злочинів. Зареєстровано тисячу випадків утримання притонів для вживання наркотичних засобів.

ЗЛОЧИННІСТЬ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЯК ПРОЯВ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

Чубіна А.С., студентка Черкаського національного університету

ім. Б.Хмельницького

Науковий керівник: Горенко Л.М.

Особливо швидко зростає злочинність серед молоді. Питома вага молоді (у віці до 30 років) в Україні складає постійно більше 50 відсотків від усіх засуджених. Близько 8 відсотків – це неповнолітні від 14 до 17 років. Майже кожний другий злочин неповнолітніх – тяжкий. Більше половини молодих злочинців на час скоєння злочину не працювали і не навчалися. Їх девіантна

поведінка не підпорядковується ряду закономірностей «дорослих» девіантів. Так, кримінологія пояснює порушення злочинцями загальноприйнятих норм поведінки наявністю у них специфічної системи цінностей. Що стосується юнаків, то вони в принципі не відкидають ці норми, але навіть визнаючи протиправний факт, скоєний ними, не визнають своєї особистої провини. Для пояснення цього феномену існує теорія нейтралізації. Сутність її в тому, що неповнолітній стає правопорушником, засвоюючи прийоми нейтралізації загальноприйнятих норм, а не моральні вимоги, протилежні цим нормам. Інакше кажучи, молода людина прагне підсвідомо розширити по відношенню до себе дію пом'якшуючих обставин, виправдати свої вчинки. Більшість молодих злочинців вбачають причину своїх проступків у зовнішніх обставинах. Багато з них упевнені, що в аналогічній ситуації кожний зробив би те саме. Свою провину вони не відчують, жалкують тільки з приводу того, що у них тепер «зруйновані плани на подальше життя». Це показник високого рівня інфантилізму, вузького емоційного горизонту, неспроможності співчувати, жаліти.

Ця ситуація ускладнюється засиллям на телеекрані, на Інтернет-сайтах фільмів зі сценами вбивств, насилля. У молоді створюється враження, що це і є «нормою» життя.

«Резервом» злочинності є діти з так званих неблагополучних сімей. Збільшується контингент неповнолітніх зі зниженими розумовими здібностями чи відставанням у розвитку, а серед них кримінальність в 4–5 раз вища, ніж серед здорових підлітків. Майже 30 відсотків підлітків, які перебувають на обліку в кримінальній міліції у справах неповнолітніх, – діти, які мають одного з батьків або не мають батьків.

Звичайно, девіація серед молоді – частина загального становища в суспільстві. Вона відбиває проблеми, створені дорослими. Збіднілість основної маси населення, культурний занепад, деградація негативно впливають на молодому поколінні, що є більш вразливим психічно, адже

у нього ще відбувається інтенсивний процес соціалізації і остаточно особистість ще не сформувалася.

Ще раз повертаючись до питання про походження, коріння злочинності, можна сказати, що існує нерозривний зв'язок природних рис різних злочинців із соціальним середовищем, яке трансформує ці риси в певному напрямі і призводить до тих чи інших злочинів. На це ще в XIX ст. вказували такі видатні судові діячі, як А.Ф. Коні, Ф.Н. Плевако, В.Д. Спасовач, К.Ф. Хартуларі, В.І. Жуковський, П.А. Олександров та інші. Певна сукупність соціально-економічних, політичних чинників часто стає тим «пусковим механізмом» природних нахилів людини, які могли і не виявитися за інших обставин. Це підтверджує статистика. В США при зростанні рівня безробіття лише на 1 відсоток і збереженні його упродовж 6 років це призводить до збільшення соціальної патології в таких масштабах: кількість вбивств – на 5,7 відсотка; кількість ув'язнених – на 4 відсотки. Крім того, число самовбивць зростає на 4 відсотки, смертність – на 2 відсотки.

Зовсім позбутися злочинності ніяке суспільство неспроможне. Її можна лише утримати на якомусь соціально терпимому рівні.

МОЛОДА СІМ'Я УКРАЇНИ

Шпильовий Р. В., студент Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Дудко Л. А.

Останнім часом в Україні в середовищі молодих сімей спостерігається багато розлучень. Розпаданню шлюбів сприяють як матеріально-економічні, житлово-побутові умови, так і соціально-психологічна, психолого-педагогічна невідповідність молоді до сімейного життя, невміння розв'язувати сімейні проблеми і запобігати конфліктним ситуаціям,

відсутність знань, необхідних для молодого подружжя, що, як наслідок, може призвести до негативних стосунків між молодим подружжям.

Створення сім'ї - не тільки радісна подія, а й клопітка робота, а також випробування: важко пристосовуватись до звичок свого нового партнера, завжди хочеться його перевиховати, «підлаштувати «на свій лад. Адже так хочеться щоб кохана людина була ідеальною (-им). Правильні та гнучкі відносини утверджуються, на жаль, коли молоде подружжя зробить достатньо помилок і їм доведеться визнати, що вони вчинили нерозсудливо. Таке усвідомлення приходить із досвідом, а інколи й пізно, коли шлюб уже не можна врятувати. Тому дуже важливо на першому етапі подружнього життя знайти те взаєморозуміння, яке потрібне для подальшого нормального життя, виробити таку ефективну стратегію поведінки в складних ситуаціях, яка буде допомагати в подальшій адаптації подружжя до сімейного життя. Отже, в сучасних умовах розвитку суспільства проблема становлення молодої сім'ї з кожним днем набуває все більшої актуальності, особливо в перехідний період, коли йде становлення нових цінностей.

Коли кожен із нас досягає дорослого віку, з'являється природна потреба мати гарну сім'ю. Звичайно, молоді люди рідко замислюємося над тим, як і чому ця потреба виникає; не усвідомлюють, мабуть, і того, що вона гармонійно вплітається і в суспільні потреби. Це означає, що сім'я водночас становить подвійну цінність - для особи і для суспільства. Це аксіома людського буття.

Дану потребу суспільства люди задовольняють шляхом утворення власних сімей за власними вміннями, потребами і бажаннями. Спосіб задоволення так званої сімейної потреби суспільства залежить від багатьох людей, це означає, що будь-чий дії та вчинки щодо сім'ї (створення її або відмова від неї, розлучення, народження однієї дитини чи кількох дітей) зачіпають не тільки власний особистісний інтерес, але й відповідний інтерес і потребу суспільства. Незалежно від того, усвідомлюємо ми це чи ні, наша

шлюбно-сімейна поведінка - не суто особиста справа, вона має загальносуспільні наслідки. Кризові явища у життєдіяльності сучасної сім'ї різні. Вони торкаються, найперше, її економічних та демографічних основ. Житлова залежність і ведення спільного з батьками господарства стримує процес дорослішання, набуття навичок самостійного життя, формування відповідальності за родину, вміння покладатися на власні сили у розв'язанні складних проблем. На даний час в українському суспільстві молоді люди почали відкладати народження дітей. Аналіз сучасної демографічної ситуації, а також її динаміка за останні роки показує, що Україна поряд із соціально-економічними проблемами опинилась віч-на-віч із серйозною демографічною кризою. Причому, на відміну від економічної та політичної, демографічна криза більш інертна, пролонгована в часі та важко керована. Ці обставини можуть дати далекосяжні негативні наслідки для незалежного стабільного розвитку держави. У нових соціально-економічних умовах народжуваність в Україні знизилась до рівня, що не забезпечує простого відтворення поколінь, поглибився процес старіння трудових ресурсів, адже частково проблеми сучасної молоді сім'ї пов'язані зі зламом стереотипних поглядів на виконання ролей чоловіка і жінки. Традиційно жінка народжувала дітей, займалась домашнім господарством, чоловік - забезпечував економічну стабільність, соціальну безпеку сім'ї, здійснював керівну роль. Сучасна ж сім'я заснована на рольовому партнерстві, що потребує економічного внеску в бюджет сім'ї як чоловіка, так і дружини, спільної участі у вихованні дітей, спільної відповідальності.

Відсутність комплексного підходу до вирішення проблем планування сім'ї призвела до такої ситуації в країні, коли штучне переривання вагітності стало основним методом регулювання народжуваності. Це велике зло перед суспільством і перед Господом, яке стало світовою проблемою. Під загрозою перебуває інтелектуальний і моральний потенціал народу, що зумовлено різким зниженням життєвого рівня більшості сімей в Україні. Повільно

зростають прибутки населення, а ціни і тарифи випереджають темпи їх зростання. Збільшуються витрати на медичне обслуговування, навчання дітей, комунальні послуги, що підриває економічні освітянські та культурні можливості сім'ї.

Невпинно зростають сирітство та дитяча безпритульність. Збільшується кількість бездітних пар, які не бажають мати дітей з огляду на соціальні, матеріальні або психологічні причини. Викликає стурбованість низька культура регуляції народжуваності, відсутність широкої інформації щодо протизаплідних засобів, що знову ж таки призводить до випадків небажаної вагітності та абортів. В Україні втрачені традиції багатодітності. Все більше сімей обмежується народженням лише однієї дитини, що не сприяє вирішенню демографічної ситуації в українському суспільстві.

Негативно впливають на народжуваність, як ми вже зазначали, зменшення кількості шлюбів і збільшення кількості розлучень. Ці обставини можуть мати далекосяжні негативні наслідки для стабільного розвитку країни, і тому вже зараз необхідно створити максимально сприятливі умови відтворення, господарювання, праці, життя народу на основі формування традиційно стабільної, міцної української родини.

Істина про те, що сім'я є першоосновою духовного, економічного та соціального розвитку суспільства, підтверджується розвитком людської цивілізації. В процесі цього розвитку сім'я набула функцій, які тільки у сукупності забезпечують повноцінність її існування, саморозвитку та широку життєдіяльність, як соціального інституту. Деформація функцій сім'ї, яка послідовно здійснювалась в останні десятиріччя шляхом формування соціальних та культурних реформ, призвели до порушення в цілому зв'язків між ними. Особливо це позначилось на виховній функції, виявившись у відчуженні батьків і дітей, національному нігілізмі та духовному зубожінні молоді.

Умови, в яких перебуває сучасна українська сім'я, характеризуються найперше різкою зміною соціально-економічних відносин у суспільстві, за яких пріоритети мають надаватися особистості людини, її практичній діяльності у всіх напрямках господарювання та духовної культури. Разом з тим, сім'я як явище економічне і соціокультурне зазнає в сучасних умовах впливу різних факторів, особливо глобалізаційного та соціально-політичного характеру

Однією із найбільших проблем сучасної молоді родини в Україні є її економічна нестабільність, соціальна малозахищеність та підвищена психологічна вразливість. У свою чергу, це породжує її дезорганізацію, внутрішні деструктивні процеси, конфлікти і, зрештою, веде до розпаду. Внаслідок цього - страждання, нервові захворювання, асоціальна поведінка, стреси, безпритульність дітей, безвідповідальність, байдужість, аморальність і у свою чергу жорстокість батьків.

Ще важлива проблема - сучасна сім'я повинна не тільки зберегти, а й відновити свій статус головної ланки у вихованні дитини: забезпечити їй належні матеріальні та педагогічні умови для фізичного, морального й духовного розвитку. Разом з тим, молода сім'я потребує як матеріальної, так і педагогічної та культурологічної допомоги. У зв'язку з цим стає зрозумілою необхідність організації підготовки молоді до подружнього життя, яку потрібно розглядати як складову частину роботи щодо зміцнення сім'ї та піднесення її соціальної активності. Життя вимагає, щоб подібною роботою було охоплено якомога більше молодих людей, а також були чітко визначені її цілі, методи, форми і можливості, адже серед важливих проблем зміцнення стабільності Української держави, важливе місце займає формування саме відповідального сім'янина, стабільної сім'ї.

ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ У ПОБУТІ - ВИМОГА ЧАСУ

*Міщенко Ю. І., Темна В.В., студентки Черкаського державного
бізнес-коледжу
Науковий керівник: Грек Л. К.*

Україна займає одне з перших місць у світі за рівнем споживання природних благ – енергії, води, корисних копалин на одиницю ВВП. В нашій державі витрачається близько 1 т природних ресурсів на виробництво одиниці продукції, тоді як в США – 3 кг. Загальне енергоспоживання на одиницю валової внутрішньої продукції в Україні більше в 1,8 разу, ніж у Росії, в 3,5 разу більше, ніж у Польщі, в 8,3 разу більше, ніж у розвинених країнах Європи.

Серед основних енергетичних проблем України фахівці виділили низьку енергоефективність (і, відповідно, надмірне споживання енергії) одночасно зі значною залежністю від імпорту енергоносіїв, зокрема, російського газу.

Неефективне використання енергетичних ресурсів, неекономне використання електроенергії підприємствами чи домогосподарствами змушують серйозно замислитись над проблемою енергозбереження у країні.

На сьогодні Україна є однією з країн світу, де енергія використовується найменш ефективно.

Відомо, що країна лише на 25% забезпечує себе енергоресурсами, 75% імпортує. За рівнем енергозбереження на побутовому рівні Україна знаходиться на місці Європи у 70-80-х роках.

В країні до цих пір відсутня державна система, яка, не чекаючи зростання тарифів, сприяла б скороченню вживання енергоресурсів. Все тому, що не задіяний найголовніший елемент системи енергозбереження – мотивація!

Якщо уявити, що звичайна безгосподарність при використанні енергії зникла, то можна виділити ще такі основні напрямки енергозбереження:

- моніторинг вжитку енергоресурсів;
- регулювання витрат теплоносія, електроенергії і води;

Лише використання всіх 3-х елементів одночасно дає ефект.

Серед великої кількості заходів з енергозбереження можна виділити такі: встановлення лічильників, економне витрачання води, енергоресурсів, утеплення будинків, використання таких побутових приладів, які заощаджують працю, час, ресурси (пральні, посудомийні машини, мультиварки) та ін.

З метою з'ясування рівня культури енергоспоживання в побуті серед студентів першого курсу (159 осіб) було проведене анкетування, яке засвідчило, що переважаюча кількість студентів (94%) усвідомлюють важливість проблеми енергозбереження в нашій державі. На жаль, у 54% опитаних не склалося стійкого стереотипу дбайливого ставлення до природних ресурсів. Лише 40% опитаних грамотно і відповідально підходять до використання природних ресурсів в побуті, прагнуть заощаджувати електроенергію, воду, тепло. 6% студентів не замислюються над тим, скільки природних ресурсів і людської праці витрачено для того, щоб забезпечити комфортне існування таких родин.

Таким чином, анкетування показало необхідність ширшого ознайомлення молоді з питаннями енергозбереження, економії природних ресурсів в побуті. Споживацьке відношення до енергетичних ресурсів, яке починається із власної домівки, неодмінно призведе сучасну цивілізацію до руйнування. Тому зараз надзвичайно актуальними стали слова “Не питай, по кому дзвонить дзвін, він дзвонить по тобі!” Людство або інтегрує свої зусилля і переможе енергетичну кризу, або ж скотиться у прірву дикунства, дезінтеграції та загибелі.

САМОРЕАЛІЗАЦІЯ В ДИЗАЙНЕРСЬКІЙ ТВОРЧОСТІ

Гріненко В.А., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Щербина С.І.

За останні десятиліття проблема самореалізації набула особливої актуальності. Спочатку вона була сформульована в рамках психології, але швидко набула і філософського звучання. Справа в тім, що процес самореалізації визначає найбільш глибоку, особистісну сторону людини на основі ідеї самореалізації можуть бути синтезовані різноманітні знання про людину (філософські, наукові, релігійні).

Найбільш вдалим варіантом самореалізації людини є прояв себе одночасно в різних сферах. Найвищого прояву активність людини досягає в творчості.

На сучасному етапі розвитку людської цивілізації відбувається переосмислення якісних змін праці, коли праця оцінюється через початок творчості. Дилема праці і творчості як підневільної діяльності і вільної активності людини нівелюється при припущенні, що в трудовій діяльності людини, з одного боку проявляється потреба і необхідність, з іншого – продуктивність та корисність. Не зрозумівши це, українське суспільство опиниться в ситуації несприйняття нових явищ і процесів, до яких долучиться наша держава, коли вона подолає кризу і зможе стати реальним суб'єктом суспільного прогресу.

На рубежі XX – XXI століть в постіндустріальному суспільстві сформувався новий тип працівника – «працівник інтелектуальної праці», який об'єднує орієнтацію на оперування інформацією і знаннями, високу мобільність, прагнення займатись діяльністю, що відкриває широкі можливості для самореалізації та самовираження.

Феномен творчості має пряме відношення до праці, головного змісту суспільного буття людини. Тому творчість можна розглядати в якості атрибута праці і засобу розвитку суспільства та саморозвитку людини.

На мою думку, обрана мною професія дизайнера дає найбільше можливостей для самореалізації в праці.

Дизайнерська творчість включає наступні етапи: 1) розробка технічного завдання, в контексті якого виявляються висхідні дані; 2) розробка технічної пропозиції, в контексті якої дається аналіз - інформаційний, функціональний, соціологічний, естетичний, ергономічний, соціально-економічний; 3) ескізний проект – уточнюються художньо-конструкторські, ергономічні, кольорово-фактурні та інші рішення; 4) розробка технічного проекту – фіксуються кінцеві результати розробки. Саме дизайнерська творчість створює мрійника, фантазера, ясновидця, митця, вона детермінує специфічний творчий спосіб буття людини у світі.

Мета дизайнерської творчої діяльності полягає в якісній модифікації світу, у створенні засобів, призначених замінити прості виробничі функції людини на творчо-креативні. Проте драматизм людського існування полягає в тому, що людина живе водночас і у сфері необхідності, приймаючи світ таким, яким він є, і в сфері свободи, тобто прагне перетворити світ згідно з власними уявленнями про нього.

Об'єктом дизайнерської творчості стає сама людина (конкретний індивід) в єдності з предметними умовами, формами спілкування і самореалізації, які їй необхідно відтворити чи змінити, зберегти чи оновити.

Предметом дизайнерської творчості є будь-яка матеріальна річ, продукт праці, сфера дослідження, перетворення, уваги, проектної зміни об'єкта: створення нових його форм і структур, зміна зовнішнього вигляду, модернізація технологічного процесу, в якому розрізняють предмет діяльності, предмет дослідження, предмет проектування, предмет оцінювання.

У контексті дизайнерської діяльності дизайнер обробляє матеріал як вихідний предмет праці, необхідний для виготовлення речі чи виробу. Для дизайнера основний момент, який характеризує матеріал, - це творче перетворення. Як концептуаліст дизайнер використовує в якості матеріалів своєї творчості ідеї, асоціації, концепції, віртуальну інформацію, а як конструктор – звичайні виробничі матеріали, готові вироби тощо.

Дизайнерська творчість відображає вільні форми, через які особа чи група впливає на довкілля, тому дизайнер повинен враховувати ці складові при визначенні цілей проектування та архітекtonіки і комбінаторики формоутворень.

Як взагалі виникає дизайнерська творчість? Самі по собі здібності, таланти, освіта, культурна розвиненість ще не роблять людину творцем, адже творчість – це образ дизайнерського життя, право людини, що бере витoki в цілепокладаючій здатності свідомості, корелюється зі світом ідеального. Дизайнерська творчість – це проектна художньо-технічна діяльність по розробці промислових виробів з високими споживацькими властивостями і естетичними якостями, по формуванню гармонійного предметного середовища – житлової, виробничої, соціально-культурної сфер.

Передумовою індивідуальної творчості є здатність мислити дивергентно і конвергентно; дивергентне мислення дає змогу людям відчувати різницю між ситуаціями, явищами і надіями; конвергентне мислення – вловити у всьому цьому щось подібне; у творчих людей, зазвичай ці два види мислення добре розвинені. « В людині є щось таке – пише М. Бердяєв,- що пояснити знизу не можна, в ній є щось, що приходить до неї з вищого світу. Ніякі потуги не можуть дати задовільного пояснення її вищій природи». Творчий акт вириває людину із рабського примусового стану і підіймає до розуміння свого буття. Дизайнерська творчість – прояснення світу, його перетворення і одухотворення, момент самоствердження

особистості результатом гри її духовних сил, один із станів внутрішньої духовної культури людини.

МОЛОДІЖНІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Забудська Ю.О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Дудко Л.А.

Упродовж останнього десятиліття у нашій державі виникла принципово нова ситуація в молодіжному русі. Громадські організації набувають ознак суб'єктивності та починають активно розвиватись. В Україні молодіжні громадські організації – це об'єднання громадян, з метою захисту своїх прав, свобод, задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних інтересів.

Молодіжні організації базуються на засадах добровільності, рівноправності, самоврядування, законності. Вони можуть створюватися шляхом повідомлення (без набуття статусу юридичної особи), або – реєстрації (з набуттям статусу юридичної особи). Засновниками можуть бути громадяни України, іноземці, особи без громадянства, які досягли 15-річного віку.

Держава здійснює активну підтримку молодіжних організацій, вона проявляється в таких формах:

- Надання молодіжним організаціям інформації про державну молодіжну політику;
- Подання методичної й організаційної інформації про державну молодіжну політику;
- Сприяння створенню підприємств, установ, організацій, які надають послуги молоді або сприяють зайнятості молоді.

Молоде покоління у всі часи відігравало важливу роль у політичному, економічному, культурному, соціальному житті суспільства. Незаперечним є твердження про те, що молодь – майбутнє нашої держави, адже саме вона веде суспільство у нові площини розвитку.

Виховання життєрадісного покоління, створення молоді як творчої сили в суспільстві неможливе без її самодіяльності, самостійності, самоуправління. Молодіжна самодіяльність та ініціатива, прагнення до самостійної участі у житті суспільства і держави, у задоволенні та реалізації власних потреб й інтересів приводять до утворення і функціонування громадських об'єднань, організацій, які є важливою складовою частиною молодіжного руху, а отже, й інструментом у формуванні та реалізації молодіжної політики. Вони є середовищем спілкування та взаємодії молодих людей, своєрідним суспільством у суспільстві, де діють, окрім загально прийнятих законів, норм поведінки, свої норми і правила, права і свободи, обов'язки і відповідальність. За допомогою організацій молоді люди мають можливість повніше реалізувати свої інтереси, запити, потреби, тобто самореалізуватися як особистості.

Молодіжні організації дозволяють адекватно відрегулювати стосунки молоді з державою, її інститутами.

Вважається, що саме молодіжні організації є інструментом найбільш дієвої соціалізації молодого покоління, а також є одним із найважливіших інститутів соціальної творчості.

Отже, можна із впевненістю стверджувати, що ця проблематика є надзвичайно актуальною у наш час, адже глибоке її вивчення відкриє нові грані взаємодії молодого покоління держави.

Виникають молодіжні організації переважно внаслідок усвідомлення неформальною групою молодих людей необхідності «акту формалізації» своїх внутрішньо групових відносин задля досягнення більшої ефективності у втіленні спільних цілей. Цим актом формалізації і є створення організації.

Таким чином, можна зробити висновок, що головним джерелом утворення молодіжних об'єднань як організованої частини загального молодіжного руху є спільність інтересів і мети, досягнення яких можливе лише в умовах цієї організації.

Сучасний організований молодіжний рух виник в період трансформації політичної системи від тоталітаризму до плюралістичної демократії. Його бурхливий розвиток визначався певними соціально-економічними проблемами, котрі переживало українське суспільство. Становлення державного механізму, відтак й становлення державної молодіжної політики, співпраця між молодіжними організаціями та державною відбувалися шляхом спроб та помилок.

Організований молодіжний рух в Україні продовжує змінювати свої форми, засоби та методи роботи. З'являються нові лідери, нові структури, виринають раніше приховані тенденції. Не дає можливості охопити все явище в цілому, у всіх його виявах та формах.

Таким чином, сучасний організований молодіжний рух, пройшовши ряд певних періодів свого розвитку, сьогодні перебуває на новому етапі свого існування, який передовсім характеризується активною участю молоді як окремої соціально-демографічної групи із власними економічними, соціальними та політичними інтересами.

ВІД СЕКСУАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ДО РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

Тімакова К. О., студентка Черкаського державного бізнес-коледжу

Науковий керівник: Дудко Л. А.

Сексуальна революція (від лат. *sexus* — стать і революція) — комплекс складних і взаємопов'язаних змін у західних суспільствах, що охопили сфери

Секція 5. Молодь у сучасному світі: цінності, життєві плани, самореалізація

статевої поведінки та гендерних відносин і відповідно відбилися на суспільній думці.

Інколи говорять про першу сексуальну революцію, яка відбувалася або у період між 1870 та 1910 рр, або у 1890–1920 рр, або ж у 1910-30 рр.

Дійсно, у період між 1870 та 1930 рр. виявилася зростаюча тенденція до підвищення сексуальної інформованості суспільства, виникла сексологія і розпочався відкритий дискурс з приводу сексуальності. У цей час у Європі поширилась «Камасутра», виник психоаналіз. В Радянські часи влада формально надала жінці всю повноту юридичних прав, однак, заборонила діяльність незалежних жіночих організацій.

Іншими передумовами сексуальної революції наприкінці XIX — у першій половині XX ст. були такі чинники:

-зростання ролі науки як джерела знань про людину та її природу, зокрема — розвиток психології, антропології (Ф. Боас, М. Мід), соціології та сексології, наукові дослідження 40-50-х рр., здійснені А. Кінзі (Alfred Charles Kinsey) та Евелен Хукер (Evelyn Hooker);

-розвиток медицини, охорони здоров'я та акушерства;

-поширення технологій, які дозволяли тиражувати та все більше удосконалювати предмети масового споживання, у тому числі й ті, які стосувалися статевої сфери;

-зростання відкритості суспільств та вільного поширення у них інформації, зокрема й у зв'язку із розвитком ЗМІ, перш за все — телебачення;

-поширення масової освіти та зростання рівня освіченості фахівців гуманітарної сфери;

-здійснення урядами цілеспрямованої демографічної політики;

-боротьба за зрівняння у правах різних соціальних груп та фактичну рівність членів націй;

-зростання економічної незалежності, професійної та культурної ролі жінок, що особливо було підштовхнуте браком чоловіків під час й одразу

після Другої світової війни;

- розвиток у XIX ст. першої хвилі феміністичного руху як боротьби за рівноправність у шлюбі, можливість отримання освіти та вибору професії, а також за виборчі права жінок та їхню економічну самостійність у шлюбі;

- виникнення руху за сексуальні реформи, заснованого у 1924 р. Магнусом Гіршфельдом;

- розвиток масової культури;

- зростання соціального різноманіття, виокремлення у суспільствах спектру нових субкультур.

Процеси, які охопили західні суспільства з 1959 — початку 1960-х рр., і справді були вибуховими, масовими, швидкими, охопили практично усі сфери суспільства, як це і буває під час революцій. У цей час відбулося «сексуальне звільнення» або навіть «звільнення тіла» (на противагу «поневоленню тіла» у попередні епохи історії Заходу), сексуальна поведінка і справді стала відповіднішою традиційній біологічній природі людини: відбулося звільнення від впливу асексуальності біблійної культури та з'явився цілий спектр норм та форм активності, більшість з яких у західній культурі і досі залишаються чинними напрямками сексуальної поведінки.

Вважається, що сексуальна революція захлинулась унаслідок поширення епідемій хвороб, що передаються статевим шляхом: гонореї (досягла масштабу епідемії у США у 1980 р.), генітального герпесу (невиліковна, але не смертельна хвороба, пік епідемії — початок 80-х рр.). Найбільшу ж загрозу становило поширення серед геїв у 80-ті рр. СНІДу.

Однак, у сфері науки, права, контрацепції, абортів та гендерних відносин ніяких загроз не з'явилося. Після сексуальної революції дедалі більше значення відіграє збільшення інформації і наукових даних про людську сексуальність.

Закінчення на Заході сексуальної революції датується початком 1980-х років, коли як наслідок революційних перегинів почалася сексуальна

контрреволюція - деяке повернення до минулого, хоча, звичайно, повністю перекреслити зміни, внесені революцією, було неможливо. Значно сприяв сексуальної контрреволюції з'явився на початку 1980-х років СНІД.

Наслідки революції приходять в Україну з постіндустріальних країн — це відверті наряди та зачіски, моделі поведінки, представлені у кінофільмах, порнографія. Але українське суспільство поки що сильно відрізняється від постіндустріального, що проявляється, перш за все, у відношенні до людей гомосексуальної орієнтації, що спричинило, зокрема в останні роки, непропорційно більше зростання, ніж гомосексуальний рух — антигомосексуального руху. Останнім часом поглиблення трансформації України у сексуальній сфері зустрічає великий спротив з боку праворадикальних, консервативних та клерикальних організацій і навіть держави — наприклад, повна законодавча заборона порнографії суперечить принципу вільного вибору дорослої людини у демократичному суспільстві.

Нещодавно Українська молодь породила Революцію Гідності! І показала себе ще з кращої сторони.

Революція Гідності (також Європейська революція та Єврореволюція) — політичні та суспільні зміни в Україні з 21 листопада 2013 до лютого 2014 року, викликані відходом політичного керівництва країни від законодавчо закріпленого курсу на Європейську інтеграцію та подальшою протидією цьому курсу.

Від самого початку активної фази протистояння мітингувальниками був обраний курс на мирний характер протестів. При цьому, спроба втягнути мітингувальників в агресивне протистояння з силами правопорядку під час інсценованого провокаторами штурму Адміністрації Президента 1 грудня зазнала невдачі: мітингувальники не долучились до провокативного штурму, а опозиційні депутати та лідери протесту своїми тілами відгородили провокаторів від сил правопорядку.

Після подій 1 грудня силовий контакт хоча і мав місце, але все більше

переходив в цивілізоване русло та мав локальний характер. Люди стояли за свою честь та гідність. Молодь хотіла нову і патріотичну настроїну націю.

Молодь зверталась до політиків із закликом — не закривати Україні двері в Європу, створити умови для підписання асоціації після зміни влади в Україні.

У новорічну ніч тисячі українців на Майдані Незалежності в Києві заспівали національний гімн. Виконання фіксували представники Книги рекордів Гіннеса за допомогою міні-вертольотів.

Незважаючи на притаманний збройному протистоянню характер та застосування спеціальних засобів — включаючи каміння та коктейлі Молотова — протестуючі, в цілому, застосовували гуманні методи поводження з полоненими, відпускаючи затриманих беркутівців та тітушок після «виховної бесіди», яка передбачала виконання національного гімну, публічне вибачення перед народом або змащування лобів зеленкою.

Після проведення наступного віче на Майдані, близько 15-ї години 19 січня і пізніше на вулиці Грушевського в Києві відбулись численні зіткнення протестувальників, що намагались пройти до будівлі Верховної Ради, та силовиків. Проти протестувальників були застосовані світлошумові гранати, гумові кулі, кийки, водомети, коктейлі Молотова, каміння; протестувальники застосовували петарди, коктейлі Молотова, каміння, рогатки, ними було спалено 5 одиниць спецтехніки, залишки якої використовувались як основа барикади. Цього ж дня Віталій Кличко зустрівся з Президентом В. Януковичем, в результаті чого була досягнута домовленість про проведення чергового «круглого столу». Після чого почалися збройні протистояння.

Молоді люди показали свою націю в повномаштабній красі і доказали всім що вони чогось варті, поваливши лихі режими старої влади. Ми здобули нову патріотичну та гідну країну!